

Veiligheidszorg op Maat

Bijlage A   Projectnotitie Veiligheidszorg op Maat
Bijlage B   Plateau 3: Dekkingsplan 2.0

Inleiding

Voor u ligt een oplegnotitie bij het project Veiligheidszorg op Maat.

Hierin presenteren wij de resultaten van plateau 3, zijnde het Dekkingsplan 2.0.

Op dit moment zijn materiaal, uitruklocaties, personeel en taken in onze regio verspreid volgens het dekkingsplan uit 2005.

Het project Veiligheidszorg op Maat heeft geresulteerd in een nieuw dekkingsplan dat in samenhang met het actief verhogen van het veiligheidsbewustzijn bij de bevolking en het nemen van risicobeheersingsmaatregelen voorziet in een verbeterde veiligheidszorg, en daardoor een verhoogd veiligheidsniveau.

Bij het bepalen van de brandweerdekking wordt bekeken hoe het brandweermaterieel over de brandweerposten van de VRU verdeeld dient te worden om de brandweercapaciteit, die wordt ingezet door beroeps- en vrijwillig personeel, zo effectief en efficiënt mogelijk te organiseren: het dekkingsplan.

Het bestuur van de VRU heeft in haar vergadering van 14 januari 2013 een aantal bestuurlijke uitgangspunten vastgesteld. Deze uitgangspunten vormen het kader waarbinnen het nieuwe dekkingsplan is ontwikkeld. De gemeenteraden zijn in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze te geven op de uitgangspunten.

De nieuwe verdeling van materiaal over de 67 uitruklocaties heeft tot gevolg dat er minder repressieve brandweerm medewerkers nodig zijn. Berekend is dat deze medewerkers (zowel beroeps als vrijwilligers) de organisatie kunnen verlaten op basis van natuurlijk verloop. Samen met de besparing op het gebied van materiaal levert dit een besparing op van €1,6 miljoen (€600.000 structureel in 2015, oplopend tot €1,6 miljoen structureel in 2018).

Hoewel de wetgever de mogelijkheid biedt voor het bestuur om gemotiveerd af te wijken van opkomsttijden, vinden we dit niet wenselijk. Het bestuur wil niet de indruk wekken dat het aanvaardbaar is dat de brandweer later komt, cq. de norm wordt opgerekt. Uitgangspunt is dat het bestuur vast wil houden aan het principe dat de burger bij een (brand)incident zo goed en snel mogelijk moet worden geholpen. Dat was zo, dat is zo en dat blijft zo. De brandweer rijdt net zo snel als voorheen en daar waar mogelijk is de brandweer in de toekomst vroeger ter plaatse.

Wel wil het bestuur voorkomen dat door het rigide toepassen van de tijdnormen uit het Besluit veiligheidsregio's een eenzijdige focus plaatsvindt op opkomsttijden. Daarom worden risicobeheersingsmaatregelen (stimulerende preventie) getroffen om er op te sturen dat er minder branden plaatsvinden en als ze plaatsvinden ze eerder worden ontdekt en worden gemeld zodat de brandweer er vroeger kan zijn. Daartoe introduceren wij het begrip meettijden om de opkomsttijden te kunnen (laten) beoordelen.

Met de inzet van de stimulerende preventie worden burgers geattendeerd op het voorkomen van brand, de mogelijkheid van snellere ontdekking van brand en het waarschuwen van de aanwezigen, waardoor zij zichzelf in veiligheid kunnen brengen en de brandweer sneller kunnen alarmeren. Door dit laatste zal de brandweer ook vroeger ter plaatse kunnen zijn. De huidige preventie (regulerende preventie) richt zich met name op het beperken van branduitbreiding en het vluchten uit een omgeving waar het brandt of waar rookontwikkeling is.

Binnen de beschikbare uren voor preventie wordt een deel van de capaciteit verschoven van de zogenaamde regulerende preventie naar stimulerende preventie.

Het nieuwe dekkingsplan voorziet er in dat er net zo snel wordt gereden als voorheen, dat in de toekomst de brandweer mogelijk vroeger ter plaatse kan zijn (vanwege de stimulerende preventie) en dat de brandweerdekking efficiënter is georganiseerd.

Voor de specifieke veranderingen per post vestigen wij uw aandacht op bijlage A, in het bijzonder daarin de bijlage 1.

Veiligheidszorg op Maat

De VRU verleent vanuit 67 uitruklocaties en vanuit vijf districten de brandweezorg. In essentie gaat het project Veiligheidszorg op Maat (VoM) over de vraag hoe wij vanuit de VRU-districten en -uitruklocaties zo effectief en efficiënt mogelijk kunnen voldoen aan de eisen die de wetgever stelt aan de veiligheidszorg.

Binnen VoM hanteert de VRU twee begrippen van veiligheid te weten 'veiligheidsniveau' en 'veiligheidszorg'.

- Met het 'veiligheidsniveau' wordt het totaal van veiligheid (het 'resultaat') bedoeld. Het is een samenstel van risico's en geboden veiligheidszorg (maatregelen), om (brand)risico's af te dekken. Het begrip geeft invulling aan de 'wat-vraag'.
- Met 'veiligheidszorg' wordt bedoeld dat wat actief wordt georganiseerd om (brand)risico's af te dekken. Dat kan door het leveren van repressie (warme kant) en/of preventie (koude kant). Het begrip geeft invulling aan de 'hoe-vraag'.

Bestuurlijke uitgangspunten

Het bestuur heeft de 'wat-vraag' ingevuld door bestuurlijke uitgangspunten te formuleren. Deze uitgangspunten zijn vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur VRU d.d. 14 januari 2013.

- het bestuur hanteert het huidige veiligheidsniveau als uitgangspunt;
- het bestuur kiest er in beginsel voor om de financiële effecten van de invulling van veiligheidszorg gezamenlijk te dragen en te delen;
- het bestuur erkent dat de waarde van een brandweerpost meer kan zijn dan alleen incidentbestrijding. Veiligheidszorg gerelateerd aan maatschappelijk belang, waaronder (brand) veilig leven, wordt meegewogen;
- het bestuur benadrukt dat veiligheidszorg niet alleen een weergave is van opkomsttijden (dekking) van brandweereenheden, maar een samenstel is van veiligheidsbewustzijn (van de burger, bedrijven en instellingen), risicobeheersingsmaatregelen en opkomsttijden;
- Het bestuur maakt het mogelijk om te werken met een andere voertuigbezetting dan de samenstelling van de basisbrandweereenheid, als dit de paraatheid van posten en/of de dekking van risico- en kwetsbare objecten verbetert.

Relevante elementen

Bij het zo effectief en efficiënt mogelijk organiseren van de veiligheidszorg zijn drie elementen relevant:

- de verdeling van de repressieve brandweercapaciteit over de regio (het dekkingsplan);

- de opkomsttijden waaraan de repressieve inzet moet voldoen;
- de preventieve inzet in aansluiting op de repressieve inzet.

Deze drie elementen worden hierna stuk voor stuk uitgediept.

Het dekkingsplan

Het project VoM heeft geresulteerd in een dekkingsplan dat in samenhang met het actief verhogen van het veiligheidsbewustzijn bij de bevolking en het nemen van risicobeheersingsmaatregelen voorziet in een verbeterde veiligheidszorg, en daardoor in een verhoogd veiligheidsniveau. Bij het bepalen van de brandweerdekking wordt bekeken hoe het brandweermaterieel over de brandweerposten van de VRU verdeeld dient te worden om de brandweercapaciteit, die wordt ingezet door beroeps- en vrijwillig personeel, zo effectief en efficiënt mogelijk te organiseren: het dekkingsplan.

Overigens zal de VRU voortdurend over voldoende gemotiveerde en goed opgeleide vrijwilligers moeten kunnen beschikken. Daarvoor zal aandacht nodig zijn, alsook voor een belangrijk voedend element daartoe, de jeugdbrandweer als onderdeel van de veiligheidsregio. Het onderwijs van jeugdleden en de maatschappelijke meerwaarde van de jeugdbrandweer op het gebied van brandveiligheid zijn speerpunten in de landelijke visie. Deze visie wordt binnen onze veiligheidsregio verder uitgewerkt waarbij tevens onderzocht wordt of de jeugdbrandweer moet worden beschouwd als een afgeleide basiscapaciteit of een gemeentelijke pluscapaciteit.

Operationele grenzen

Bij het zo effectief en efficiënt mogelijk verdelen van het bestaande brandweermaterieel voor de basisbrandweezorg zijn operationele grenzen gehanteerd. Kort gezegd: als een tankautospuiter die is gestald in een naburige gemeente eerder op de plaats van het incident kan zijn dan de tankautospuiter die is gestald in de gemeente waar het incident plaatsvindt, dan gaat eerstgenoemde tankautospuiter als eerste uitruk naar dat incident. Gemeentegrenzen doen er dus voor de uitvoering van de brandweezorg niet toe; snelheid prevaleert en operationele grenzen zijn maatgevend.

Daarnaast is er gekeken hoe de capaciteit voor de brandweerspecialismen het meest effectief en efficiënt kan worden verdeeld, ook volgens het principe van operationele grenzen. Bovendien is gekeken naar de verdeling van de noodzakelijke slagkracht, de aanvullende capaciteit die moet worden ingezet bij grotere incidenten.

Ook interregionaal wordt uitgegaan van operationele grenzen. Hiertoe zijn de uitruklocaties van de omliggende regio's (Gooi- & Vechtstreek, Gelderland Midden, Gelderland Zuid, Zuid Holland Zuid, Hollands Midden en Amsterdam/Amstelland), die zich aan de regiogrenzen bevinden, meegenomen in de berekeningen van de dekking. De bestaande afspraken worden nu in kaart gebracht om te bezien in hoeverre ze moeten worden aangepast of worden uitgebreid ten einde hier op uniforme wijze invulling aan te kunnen geven. Dit geldt zowel voor de basisbrandweezorg, de brandweerspecialismen als noodzakelijke slagkracht (bijstand). Bestaande convenanten zullen hier op worden aangepast.

Brandweerpersoneel

Gegeven deze verdeling is berekend hoeveel brandweermensen, beroeps en vrijwilligers, er per post nodig zijn om het materieel effectief en efficiënt te kunnen bedienen. Voor beroepseenheden worden daarvoor roosterfactoren (aantal beroeps per stoel dat nodig is om 24 uur per dag gekazerneerd te kunnen zijn) gehanteerd en voor vrijwilligerseenheden garantiefactoren (benodigd percentage personeel om voldoende opkomst vanuit huis te genereren). De garantiefactoren voor de vrijwilligerseenheden zijn per uitruklocatie bepaald met historische kennis over de beschikbaarheid van vrijwilligers in de betreffende gemeente. Daardoor verschillen de garantiefactoren, daarmee rechtdoend aan de specifieke beschikbaarheidssituatie per uitruklocatie. Het monitoren van garantiefactoren is belangrijk om over voldoende vrijwilligers te kunnen blijven beschikken.

De nieuwe verdeling van materieel leidt tot een lagere behoefte aan repressief brandweerpersoneel. Dat levert een efficiencyvoordeel op. Op het personele vlak gaat het om een berekende minderbehoefte van 9 fte beroepsmedewerkers in 24-uursdienst en circa 100 vrijwilligers. Voorzien is dat al deze medewerkers de organisatie op basis van natuurlijk verloop kunnen verlaten.

Materieel

Op materieel gebied leidt de efficiency tot een uitname/herschikking van tankautospuiten, hulpverleningsvoertuigen en redvoertuigen. De verwachting is dat hiermee in totaal een efficiencyvoordeel van €1,6 miljoen (€600.000 structureel in 2015, oplopend tot €1,6 miljoen structureel in 2018) kan worden bereikt. Vanzelfsprekend wordt dit met de grootste zorg gecommuniceerd en begeleid.

Het verschil (uitname/reductie) in materiële en personele zin met als referentiedatum 01-01-2013 ten opzichte van de nieuwe effectieve en efficiënte verdeling is weergegeven in bijlage 1 van de projectnotitie. Indien gemeenten aanvullend op de tankautospuiten, hulpverleningsvoertuigen en redvoertuigen benodigd voor de basisbrandweezorg over extra tankautospuiten, hulpverleningsvoertuigen en redvoertuigen willen kunnen beschikken zal dit als een gemeentelijke pluscapaciteit worden aangemerkt.

Hoeveelheid brandweerposten

Natuurlijk zou het bijbouwen van posten en aanvullen van personeel tot een sterk verbeterde dekking leiden. Echter, bij het maken van het dekkingsplan is er vanuit gegaan dat er geen posten worden bijgebouwd. Het bijbouwen van posten wordt in deze tijd als een te grote investering gezien.

Wel zijn er vier clusters van bestaande posten bekeken op de vraag of er, rekening houdend met het eerste en derde bestuurlijke uitgangspunt, door samenvoeging substantiële efficiencywinst te bereiken is zonder afbreuk te doen aan de effectiviteit (de dekking). Het blijkt dat dit alleen het geval is bij samenvoeging en nieuwbouw voor één postcluster in het district Utrecht. Hier bestaat de mogelijkheid de twee bestaande posten 'Voordorp' en 'Schepenbuurt' te vervangen door één nieuw te bouwen post. Dit zou een bedrag van circa €1,84 miljoen aan repressieve efficiency kunnen opleveren.

AED

Momenteel onderzoekt de VRU in nauwe samenwerking met de RAVU of voortzetting van de inzet van de brandweer met de AED zinvol is. Dat doet zij in het licht van de resultaten van de gehouden pilot, het landelijk initiatief HartslagNU en de financiële consequenties voor de RAVU en/of de VRU (en daarmee voor de gemeenten). Hiertoe zal in het eerste kwartaal van 2014 een voorstel worden gedaan.

De opkomsttijd

De wetgever normeert de opkomsttijd. De opkomsttijd is het samenstel van de 'verwerkingstijd' van een melding in de meldkamer, de 'uitruktijd' die de brandweer na te zijn gealarmeerd nodig heeft om met het eerste voertuig de post te verlaten en de 'aanrijtijd' die het kost om vanuit de kazerne op de plaats van het incident te komen. De wetgever schrijft dus voor binnen welke tijd de eerste brandweereenheid ter plaatse moet zijn.

Daarbij maakt hij onderscheid naar soorten objecten (functies). Na de eerste inzet kan de brandweer slagkracht (meer middelen) laten volgen, afhankelijk van type en omvang incident. Het totaal van eerste inzet en slagkracht is de repressieve inzet. De wetgever normeert de opvolgende (slagkracht) inzet niet.

Mogelijkheid afwijken

De wetgever controleert of de veiligheidsregio's voldoen aan de opkomsttijden. Ook geeft de wetgever de veiligheidsregio's de gelegenheid om gemotiveerd af te wijken van de wettelijke norm (tot maximaal 18 minuten). Door dat te doen wordt automatisch het aantal uitrukken dat binnen de norm arriveert groter. Dat geeft een gunstiger beeld. De bestuurlijke motivatie mag daarbij geen inhoudsloze overweging zijn. Er wordt verwacht dat de veiligheidsregio andersoortige maatregelen treft om de bijstelling van de norm te legitimeren. Daarom wil de VRU bovenop de regulerende preventieactiviteiten ook stimulerende preventiemaatregelen treffen (zie hierna).

Niet afwijken

Gezien deze stimulerende preventieve maatregelen, die de VRU hoe dan ook wil nemen, zou het te motiveren zijn om de normen voor bepaalde opkomsttijden aan te passen (om gemotiveerd af te wijken). Maar, met het aanpassen van de norm wordt naar buiten toe toch de suggestie gewekt dat de VRU het goed vindt dat een tankautospuit later ter plaatse mag komen. Dat wil de VRU per se niet! Het meest krachtige signaal dat de VRU dus kan geven is door niet bestuurlijk gemotiveerd af te wijken. Maar de VRU wil in vergelijking met andere regio's ook niet een verkeerd beeld geven van de prestatie die elke dag wordt geleverd door haar opkomsttijden volgens de meest strikte normen van de wetgever te laten meten.

Meettijden vaststellen

Daarom heeft de VRU met de Inspectie V&J gesproken over het meten van de uitrukprestaties van de VRU. De inspectie kan haar controle op die meetafspraken baseren. Zodoende houdt de VRU vast aan het principe dat de burger bij een uitruk zo goed en zo snel mogelijk moet worden geholpen. Dat was zo, dat is zo en dat blijft zo. Er wordt geen gelegenheid gegeven om later ter plaatse te komen en die suggestie wordt zodoende ook niet gewekt. Er wordt niet bestuurlijk afgeweken van de wettelijke opkomstnorm, maar in plaats daarvan worden door het bestuur meettijden vastgesteld. Deze meettijden komen niet uit de lucht vallen. Zij worden, als ware er gemotiveerd afgeweken, ondersteund door stimulerende preventieve maatregelen.

Voor de volgende functies wordt een aparte meettijd vastgesteld:

- overige Woonfuncties gebouwd voor 1992;
- overige Woonfuncties gebouwd tussen 1992 en 2003;
- overige Woonfuncties gebouwd vanaf 2003;
- woonfunctie Portiek en Portiekflats gebouwd vanaf 1992;
- kantoorfuncties gebouwd vanaf 1992.

De preventieve inzet

Het eerste bestuurlijke uitgangspunt is dat het huidige veiligheidsniveau in elk geval gehandhaafd blijft. De zorg mag niet achteruit gaan, integendeel. Gestreefd wordt naar het steeds sneller en beter helpen van de burger, naar een zo hoog mogelijk veiligheidsniveau.

Stimulerende preventie

Preventie richt zich op dit moment dominant op het beperken van branduitbreiding en het mogelijk maken van het vluchten uit omgevingen waar het brandt en waar sprake is van rookontwikkeling. De VRU wil daar 'stimulerende preventie' (brandveilig leven) als nieuwe aanpak aan toevoegen: gebiedsgericht, doelgroepgericht en objectgericht. Op die manier kan de VRU, daarbij de beleidsvisie van Brandweer Nederland volgend, dichter bij de burger komen en per saldo het veiligheidsniveau aanmerkelijk verhogen. Met de inzet van de stimulerende preventie, worden burgers geattendeerd op het voorkomen van brand, de mogelijkheid van snellere ontdekking van brand en het waarschuwen van de aanwezigen, waardoor zij zichzelf in veiligheid kunnen brengen en de brandweer sneller kunnen alarmeren. Door dit laatste zal de brandweer ook vroeger ter plaatse kunnen zijn.

Brandveiligheidsbewustzijn

Vanzelfsprekend zullen prestatie-indicatoren ontwikkeld worden om te monitoren en te beoordelen of de stimulerende preventie maatregelen effect sorteren en de motivering legitimeren. De VRU neemt daarom, doordacht, bij de gedefinieerde soorten objecten (functies) actief maatregelen om branden te voorkomen, redzaamheid en zelfredzaamheid te bevorderen en brandrisicobewustzijn te verhogen. Het gaat dan primair om het vergroten van het brandveiligheidsbewustzijn.

Kosten neutraal

De VRU wil dit alles kostenneutraal doen door binnen het beschikbare volume (uren) voor regulerende preventie (circa 140.000 uren) een zorgvuldig berekend, toereikend deel te verschuiven ten gunste van stimulerende preventie. Hierbij volgt de VRU de landelijke beleidslijn zoals ingezet door brandweer Nederland. Deze is dat advisering zal plaatsvinden op de meest complexe brandveiligheidsrisico's in de samenleving. Bij deze berekening wordt ook betrokken dat de bouwactiviteiten afnemend zijn als gevolg van de crisis. Daarnaast speelt dat vanaf 2015 aanvragers van een bouwvergunning kunnen kiezen voor een private bouwbesluittoets. Ook neemt vanwege ontwikkelingen rond de omgevingswet en de bouwregelgeving naar verwachting het aantal vergunningplichtige en meldingplichtige situaties af. Het verschuiven van uren doet dan ook niets af aan de regulerende preventie.

Totale preventieproduct

Waar 'regulerende preventie' noodzakelijk blijft en 'stimulerende preventie' van enorme toegevoegde waarde kan zijn, slaat 'brandveiligheidstoezicht' de brug tussen deze twee takken van (brand)preventie. Toezicht bevordert het reguleren (toepassen van wet

en regelgeving) en richt het leren (gedrag). Met deze nieuwe visie op brandpreventie wordt een verdieping gegeven aan het eerder uitgevoerde preventieonderzoek van de VRU. Dat preventieonderzoek deed suggesties voor een aantal organisatieaanpassingen bij de uitvoering van de brandpreventietaak, maar hield nog onvoldoende rekening met de mogelijkheden van stimulerende preventie (brandveilig leven). Nu helder is wat de VRU op het gebied van preventie in smenhang wil doen, kan het gehele preventieproduct effectief en efficiënt worden ingezet. Deze visie heeft ook de steun van de hoofden preventie van de VRU.

Communicatie

De communicatie rondom het nieuwe dekkingsplan vraagt bijzondere aandacht. De materie is complex.

Meettijden

Er wordt geen gelegenheid gegeven om later ter plaatse te komen en die suggestie wordt ook niet gewekt. Er wordt niet bestuurlijk afgeweken van de wettelijke opkomstnorm, maar in plaats daarvan worden door het bestuur (volgens overleg met de Inspectie Veiligheid en Justitie) zogenoemde meettijden vastgesteld. Er is geen causaal verband tussen de in te zetten stimulerende preventie-maatregelen en de meettijden (maar wel mede ter ondersteuning daarvan). De VRU houdt vast aan het principe dat de burger bij een uitruk zo goed en zo snel mogelijk moet worden geholpen. Dat was zo, dat is zo en dat blijft zo. Zij worden, als ware er gemotiveerd afgeweken, ondersteund door stimulerende preventieve maatregelen.

Brandweer net zo snel

Het nieuwe dekkingsplan doet recht aan de huidige operationele prestaties van de brandweerorganisatie. De 'meettijden' zijn niet geïntroduceerd om de operationele prestaties van de brandweer naar beneden bij te stellen: de brandweer rijdt net zo snel als voorheen. Vanwege alle preventiemaatregelen komt de brandweer vanwege snellere ontdekking en melding daar waar mogelijk vroeger ter plaatse dan voorheen.

Implementatiefase

Voor de brandweermensen in de VRU-organisatie is het van groot belang te weten dat zij, ook met het nieuwe dekkingsplan, elke dag met even veel inzet en snelheid hulp blijven bieden wanneer nood aan de man is. Alles moet er daarom in plateau 4 van VoM (de implementatie) op worden gericht om het voor de uitruklocaties werkbaar en hanteerbaar te maken.

Conclusie

Het voorliggende dekkingsplan voorziet er in dat de brandweerdekking efficiënter is georganiseerd. Bovendien wordt er net zo snel gereden als voorheen. Waar mogelijk is de brandweer in de toekomst vanwege het effect van stimulerende preventie zelfs vroeger ter plaatse.

Preventie

Risicobeheersing (regulerende en stimulerende preventie) en repressie zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Er worden gelijktijdig stimulerende preventieve maatregelen (brandveilig leven) getroffen, risicogericht en versterkt. Hierdoor kunnen meer incidenten worden voorkomen, incidenten (branden) eerder worden ontdekt en daardoor eerder worden gemeld. Het resultaat van een eerdere melding is altijd een eerdere inzet, met meer kans op succesvol redden en blussen. Het geheel levert een besparing van €1,6 miljoen voor de gehele VRU.

Niet meer brandweerposten

De basisbrandweezorg voor het hele VRU-gebied wordt geleverd vanuit 67 brandweerposten. Er komen wat betreft dit dekkingsplan geen posten bij. Repressieve efficiency binnen het district Utrecht wordt nader geanalyseerd. Als voorbeeld wordt genoemd de samenvoeging van de posten Voordorp en Schepenbuurt.

Brandweermaterieel

Het bestaande brandweermaterieel wordt over de 67 posten op de meest effectieve en efficiënte wijze verdeeld, wat leidt tot een geoptimaliseerde behoefte aan brandweerpersoneel. Het geheel levert een besparing op qua bezetting in materieel en personeel.

Meettijden

Het bestuur wil niet gemotiveerd afwijken van de wettelijke opkomstnormen, maar in plaats daarvan zijn met de inspectie V&J afspraken gemaakt over zogenaamde meettijden. Mede ter ondersteuning van de afspraak over de meettijden wil de VRU op het gebied van brandweezorg het veiligheidsniveau verhogen door een nieuw soort preventieve maatregelen te treffen: stimulerende preventie (aan de hand van prestatie-indicatoren te beoordelen en te monitoren). Dit kan kostenneutraal door binnen het totaalvolume van beschikbare preventiecapaciteit op de districten (140.000 uren) uren te verleggen.

Implementatiefase

Ten slotte is het nieuwe dekkingsplan niet slechts een papieren aangelegenheid. Het leidt tot aanpassingen en verschuivingen die voor de posten wel degelijk van betekenis zijn, organisatorisch en gevoelsmatig. Er is in het algemeen veel waardering voor het proces van totstandkoming van voorliggend dekkingsplan, maar de communicatie en begeleiding zal de nodige aandacht vragen. Alles moet er daarom in plateau 4 van VoM (de implementatie) op worden gericht om het voor de uitruklocaties werkbaar en hanteerbaar te maken.

Projectnotitie

Veiligheidszorg op Maat

Bijlage 1	Materieel spreidingsplan inclusief het verschil ten opzichte van de bestaande situatie
Bijlage 2	Risicobeheersingsmaatregelen per gebruiksfunctie
Bijlage 3	Verhoging veiligheidsniveau door combinatie van repressie en risicobeheersing

1. Opdracht en context

Het project Veiligheidszorg op Maat, heeft als doel te komen tot een nieuw dekkingsplan (Dekkingsplan 2.0). Hiervoor is allereerst vastgesteld wat de berekende dekking is op basis van de tijdnormen uit het Besluit veiligheidsregio's de zogenaamde status quo hetgeen als uitgangspunt heeft gediend voor het dekkingsplan (Dekkingsplan 1.0, plateau 1). Vervolgens zijn bestuurlijke uitgangspunten vastgesteld (plateau 2), welke leidend zijn voor het opstellen van het Dekkingsplan 2.0. Op basis van deze stappen, is voorliggend Dekkingsplan 2.0 opgesteld (plateau 3), dat naar waarschijnlijkheid vanaf medio 2014 geïmplementeerd zal worden (plateau 4).

De opdracht die door het bestuur is geformuleerd, luidt:

- maak een dekkingsplan, zoals de Wet veiligheidsregio voorschrijft;
- overweeg de mogelijkheden voor bestuurlijk gemotiveerd afwijken.

In voorliggend Dekkingsplan 2.0 wordt aan deze opdracht gehoor gegeven.

2. Drie variabelen als input voor het Dekkingsplan 2.0

Bij de uitvoering van het project Veiligheidszorg op Maat is duidelijk geworden dat ten aanzien van drie variabelen keuzes gemaakt moesten worden: materieel, personeel en uitruklocaties. Anders gezegd: bepaald is hoe deze drie variabelen in het Dekkingsplan 2.0 ingezet worden, waarbij gestreefd wordt naar maximale efficiency.

3. Efficiency op het gebied van materieel en personeel

De repressieve dekking, zoals gepresenteerd in het Dekkingsplan 2.0 op basis van 67 uitruklocaties, is vertaald naar een materieel spreidingsplan (zie bijlage 1). Hierbij is uitgegaan van de minimaal benodigde materiële sterkte om de dekking te kunnen realiseren. Op basis hiervan is geconcludeerd, dat er ten aanzien van materieel en personeel efficiencyvoordelen te behalen zijn.

Berekend is dat de voorgestelde wijze van organiseren kan leiden tot een efficiëntere en effectievere verdeling van materieel en tot een reductie op 1 januari 2018 van 9 fte beroepsmedewerkers 24-uursdienst en circa 100 vrijwilligers. Deze reductie kan via natuurlijk verloop gerealiseerd worden.

Het verschil (uitname/reductie) in materiële en personele zin met als referentiedatum 01-01-2013 ten opzichte van de nieuwe effectieve en efficiënte verdeling is weergegeven in bijlage 1. Indien gemeenten aanvullend op de tankautosputten, hulpverleningsvoertuigen en redvoertuigen benodigd voor de basisbrandweezorg over extra tankautosputten, hulpverleningsvoertuigen en redvoertuigen willen kunnen beschikken zal dit als een gemeentelijke pluscapaciteit kunnen worden aangemerkt.

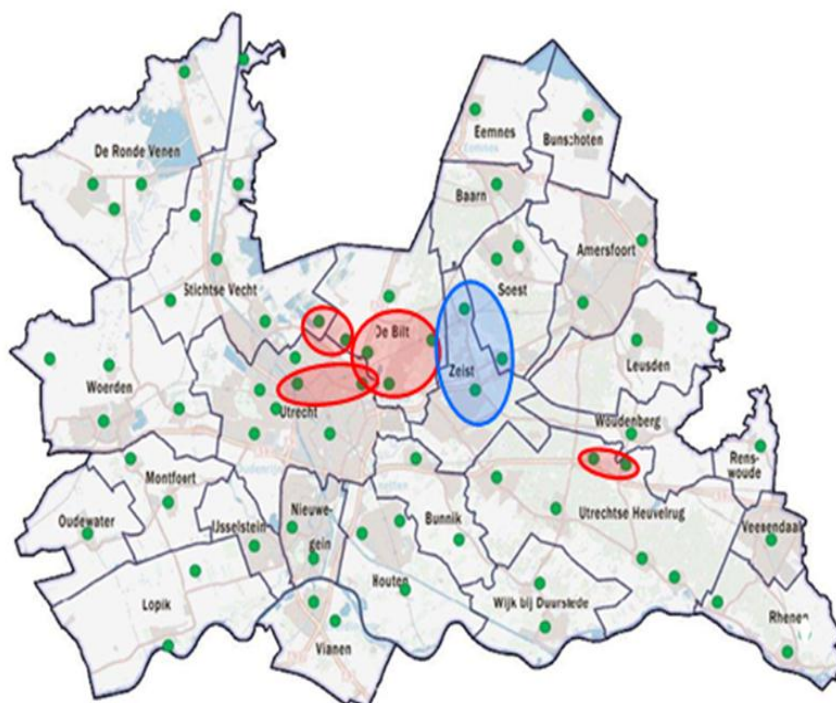
Het uitgangspunt is dat op 1 januari 2018 de efficiency maatregelen zijn gerealiseerd. Dat wil zeggen dat de organisatorische, materiële en personele maatregelen van het dekkingsplan dan volledig zijn geëffectueerd. Dit leidt tot de volgende efficiencywinst, oplopend van 2015 tot 2018:

	2015	2016	2017	2018
Materieel	€ 200.000,=	€ 200.00,=	€ 300.000,=	€ 300.000,=
Personeel	€ 400.000,=	€ 600.000,=	€ 1.025.000,=	€ 1.300.000,=
Totaal	€ 600.000,=	€ 800.000,=	€ 1.325.000,=	€ 1.600.000,=

4. Efficiency op het gebied van uitruklocaties

Voor wat betreft de uitruklocaties is onderzoek gedaan naar mogelijkheden om ook op dit vlak meer efficiency te realiseren. In dit kader zijn vier clusters van uitruklocaties onderzocht. Daarnaast is er een vijfde cluster (samenvoeging Maarn–Maarsbergen) waarbij in afstemming met de VRU al een traject van herontwikkeling in gang is gezet.

Deze optionele veranderingen in uitruklocaties, hebben in potentie de volgende consequenties:

Uitruklocaties	Teruggang in Dekking	Opbrengst Financieel Bruto (excl. huisvesting en flankerend beleid)
Samenvoeging op nieuwe locatie		
Utrecht: Voordorp en Schepenbuurt	< 1%	€ 1,835 miljoen
Westbroek – Tienhoven	< 1% in St. Vecht < 2% in De Bilt	€ 35.000,=
Bilthoven – De Bilt –Groenekan	Ca. 25%	€ 210.000,=
Maarn – Maarsbergen	< 2% Heuvelrug	€ 35.000,=
Deels overlap vanuit locatie Zeist		
Sluiten Den Dolder	< 2% Zeist	€ 35.000,=
Sluiten Soesterberg	< 5% Soest	€ 205.000,=

De samenvoegingsoptie van de uitruklocaties Bilthoven-De Bilt-Groenekan leidt tot te veel dekkingsverlies op basis van het huidige bedrijfsvoeringprofiel met vrijwilligers. Om het dekkingsverlies te kunnen opvangen zal naar een ander bedrijfsvoeringprofiel (kazernerij) moeten worden gekeken hetgeen een aanzienlijke investering met zich mee zal brengen. Bij een eventuele toekomstige herontwikkeling zal hier rekening mee moeten worden gehouden.

Ondanks de overlap vanuit de uitruklocatie Zeist richting de uitruklocatie Den Dolder zal bij sluiting de dekking toch verslechteren (2%). De opbrengst is gering omdat de vrijwilligers van de uitruklocatie Den Dolder ook onderdeel uitmaken van de paraatheidsorganisatie (kazernerij) van de uitruklocatie Zeist. De opbrengst is gering in relatie tot de onrust die sluiting met zich mee zal brengen.

Ondanks de overlap vanuit de locatie Zeist richting de uitruklocatie Soesterberg zal bij sluiting de dekking verslechteren (5%). De dekking in de totale gemeente is al slecht waardoor deze bij sluiting nog verder zal verslechteren.

Op basis van bovenstaand overzicht is repressieve efficiencywinst te realiseren bij samenvoeging en herontwikkeling op een nieuwe locatie voor de Utrechtse uitruklocaties Voordorp en Schepenbuurt. Dit wordt nader onderzocht.

Wij kijken thans nog niet regiobreed en stelselmatig naar andere mogelijkheden. Dit in verband met de gevolgen van twee belangrijke ontwikkelingen die momenteel spelen en die van invloed kunnen zijn op de wijze waarop de repressieve organisatie is georganiseerd:

- De evaluatie van de Wet veiligheidsregio's door de commissie Hoekstra:
- Deze evaluatie leidt mogelijk tot wijzigingen, die consequenties kunnen hebben voor de repressieve organisatie. Te denken valt onder andere aan wijzigingen in de tijdnormen (in het licht van de bredere discussie die momenteel gevoerd wordt over nut en noodzaak van opkomsttijden).
- Het WODC-onderzoek naar variabele voertuigbezetting:
- Het bestuur van de VRU heeft uitgesproken dat in de toekomst een vraaggerichte inzet van voertuigen mogelijk is. Het incident zal bepalend zijn voor het type inzet en de voertuigbezetting. Over de vraaggerichte inzet van variabele voertuigbezetting zal het bestuur apart moeten beslissen. De inzet van variabele voertuigbezetting kan gevolgen hebben voor de repressieve organisatie. Medio 2014 worden de resultaten van het WODC-onderzoek naar variabele voertuigbezetting bekend, wat mogelijk handvatten biedt voor de VRU.

5. Meettijden

In het Dekkingsplan 2.0 is de repressieve dekking binnen de regio beschreven, waarbij de berekende opkomsttijden (theoretische dekking) worden afgezet tegen de tijdnormen per gebruiksfunctie uit het Besluit veiligheidsregio's. Het bestuur van de veiligheidsregio kiest niet voor gemotiveerd afwijken van de opkomsttijden, maar voor het hanteren van meettijden naast de tijdnormen uit het Bvr voor bepaalde functies.

Besluit veiligheidsregio's

Artikel 3.2.1

In deze bepaling wordt aangegeven welke opkomsttijden gelden voor de eerste basisbrandweereenheid. In artikel 1.1 wordt aangegeven dat onder opkomsttijd moet worden verstaan: de tijd tussen aanname van de melding door de meldkamer en de aankomst van de eerste brandweereenheid op de plaats van het incident. Voor de overige basisbrandweereenheden gelden geen opkomsttijden.

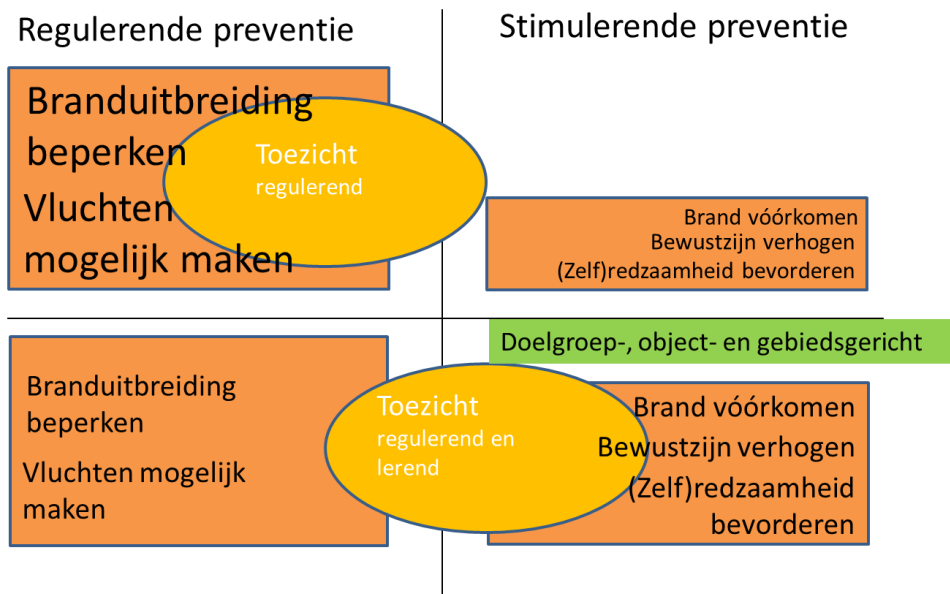
Bij het vaststellen van de opkomsttijden vormen de tijdnormen die in artikel 3.2.1 zijn opgenomen het vertrekpunt. Deze normen gelden, tenzij het bestuur in het dekkingsplan een andere opkomsttijd vaststelt. Het bestuur heeft de bevoegdheid om andere tijden vast te stellen als de kosten-batenafweging, rekening houdend met het risicoprofiel, daartoe aanleiding geeft. Het bestuur moet in het dekkingsplan duidelijk maken op welke plaatsen een opkomsttijd geldt die afwijkt van de wettelijke tijdnormen (red.) en welke opkomsttijd daar verwacht mag worden. De opkomsttijd mag (...) niet hoger worden vastgesteld dan achttien minuten. Deze maximale opkomsttijd geldt ook voor de ondersteuningseenheden voor hulpverlening.

Artikel 3.2.3

In deze bepaling wordt het bestuur van de veiligheidsregio verplicht om alle in de praktijk gerealiseerde opkomsttijden te registreren. Deze registratie kan input geven voor de periodieke herziening van het risicoprofiel en daarmee het dekkingsplan. Uit de registratie blijkt immers of de opkomsttijden in een bepaald gebied gehaald of overschreden worden. De overschrijdingen kunnen aanleiding zijn om maatregelen te nemen op het gebied van preventie, ruimtelijke ordening of brandweezorg.

Het bestuur van de VRU heeft er bewust voor gekozen om voor alle gebruiksfuncties risicobeheersingsmaatregelen te benoemen (bijlage 2), om zo het veiligheidsniveau te verhogen. Voornoemde keuze vloeit voort uit de beslissing van het bestuur om geen extra investeringen te doen in nieuwe kazernes of brandweerposten. Deze beslissing is in lijn met de bestuurlijke uitgangspunten.

Nieuwe balans tussen regulerende en stimulerende preventie

Figuur 1. Risicobeheersing: nieuwe balans tussen regulerende en stimulerende preventie

Het bestuur van de VRU heeft in de bestuurlijke uitgangspunten namelijk vastgesteld dat zij het huidige veiligheidsniveau als uitgangspunt neemt bij de vaststelling van het Dekkingsplan. Het Dekkingsplan beschrijft weliswaar de opkomsttijden, maar het veiligheidsniveau bestaat uit meer dan alleen opkomsttijden. Het veiligheidsniveau is een samenspel van veiligheidsbewustzijn én verantwoordelijkheidsverdeling (van de burger, bedrijven en instellingen), risicobeheersingsmaatregelen en opkomsttijden.

Bij het vaststellen van het Dekkingsplan is gekeken naar de opkomsttijden voor gebruiksfuncties. Het bestuur stelt vast dat het uitgangspunt voor de opkomst van de brandweer altijd is: zo snel als mogelijk. De brandweer gaat op grond van het Dekkingsplan niet langzamer rijden, maar blijft net zo snel optreden als voorheen en waar mogelijk sneller. Het dekkingsplan voorziet daar ook in.

De opkomsttijden van de brandweer, afgezet tegen de tijdnormen uit het Besluit veiligheidsregio's, worden door de brandweer niet in 100% van de gevallen gehaald. Dat geldt voor alle gebruiksfuncties. Het totale dekkingpercentage, afgezet tegen de tijdnormen uit het Bvr, betreft vóór de vaststelling van het nieuwe Dekkingsplan 62%.

Het bestuur maakt voor een aantal gebruiksfuncties gebruik van haar bevoegdheid om met de inspectie V&J afspraken te maken over door hen te hanteren meettijden (als ware bestuurlijk

afgeweken). In het dekkingsplan worden deze tijden vastgelegd als de meettijd. Voor de volgende functies wordt een aparte meettijd vastgesteld naast de tijden uit het Bvr:

- Overige Woonfuncties gebouwd voor 1992;
- Overige Woonfuncties gebouwd tussen 1992 en 2003;
- Overige Woonfuncties gebouwd vanaf 2003;
- Woonfunctie Portiek en Portiekflats gebouwd vanaf 1992;
- Kantoorfuncties gebouwd vanaf 1992.

De motivering voor het hanteren van deze meettijden volgt verderop in paragraaf 5.3.3. Het totale dekkingspercentage voor de opkomst van de brandweer, rekening houdend met de meettijden, komt uit op 89% (zie bijlage 3). Dat betekent dat bij 11% van alle objecten een overschrijding plaats vindt.

5.2 Aanvaardbare overschrijding

Het feit dat de brandweer in 11% van de gevallen buiten de tijdnorm of meettijd opkomt, betekent niet dat het bestuur dat aanvaardbaar vindt voor het veiligheidsniveau. Het zegt enkel wat over de prestaties op het gebied van de opkomsttijden.

De overschrijding wordt aanvaardbaar geacht onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat bepaalde, omschreven risicobeheersingsmaatregelen (brandveilig leven), met name op het gebied van stimulerende preventie, getroffen worden. Die maatregelen zijn niet exclusief van toepassing op objecten waar de tijden worden overschreden, maar gelden voor alle objecten binnen het verzorgingsgebied van de VRU. In bijlage 2 wordt weergegeven wat voor soort risicobeheersingsmaatregelen getroffen worden per gebruiksfunctie. Daarbij wordt ook onderscheid gemaakt in specifieke risicovolle doelgroepen binnen de regio.

De maatregelen per gebruiksfunctie zijn in bijlage 2 beschreven. Op die manier wordt in lijn met de doelstelling van het dekkingsplan inzichtelijk welke stimulerende preventieve maatregelen (brandveilig leven) per gebruiksfunctie worden ingezet om een acceptabel veiligheidsniveau te realiseren, zoals uitgesproken in de bestuurlijke uitgangspunten.

Het bovenstaande betekent niet dat de risicobeheersingsmaatregelen de overschrijding in minuten compenseren. Er bestaat namelijk geen direct causaal verband tussen de effecten van de regulerende en stimulerende risicobeheersingsmaatregelen en minuten in een opkomsttijd.

Het dekkingsplan staat immers niet op zichzelf, het beschrijft de repressieve dekking van de in de regio aanwezige objecten en risico's in combinatie met risicobeheersingsmaatregelen. Alle maatregelen tezamen beogen het veiligheidsniveau te verhogen en niet een overschrijding van tijdnormen te compenseren.

5.3 Motivering meettijden

Het bestuur besluit, na overleg met de inspectie, naast de wettelijke opkomsttijden (tijdnormen Bvr), meettijden te hanteren voor de Inspectie Veiligheid en Justitie ten aanzien van een vijftal gebruiksfuncties. Deze meettijden zullen naast de tijdnormen Bvr als prestatienorm voor de inspectie V&J worden gehanteerd, die dient om jaarlijks de opkomsttijden van de brandweer te toetsen.

Het gaat om de hieronder beschreven gebruiksfuncties. Ten aanzien van deze gebruiksfuncties is een onderscheid gemaakt in bouwperiodes in relatie tot de destijds geldende bouwregelgeving (figuur 2).

- Overige Woonfuncties:
  - a. Overige Woonfuncties gebouwd vóór 1992
  - b. Overige Woonfuncties gebouwd tussen 1992 en 2003
  - c. Overige Woonfuncties gebouwd vanaf 2003
- Woonfunctie Portiek en Portiekflats
  - a. Woonfunctie Portiek en Portiekflats gebouwd vanaf 1992
- Kantoorfunctie
  - a. Kantoorfuncties gebouwd vanaf 1992

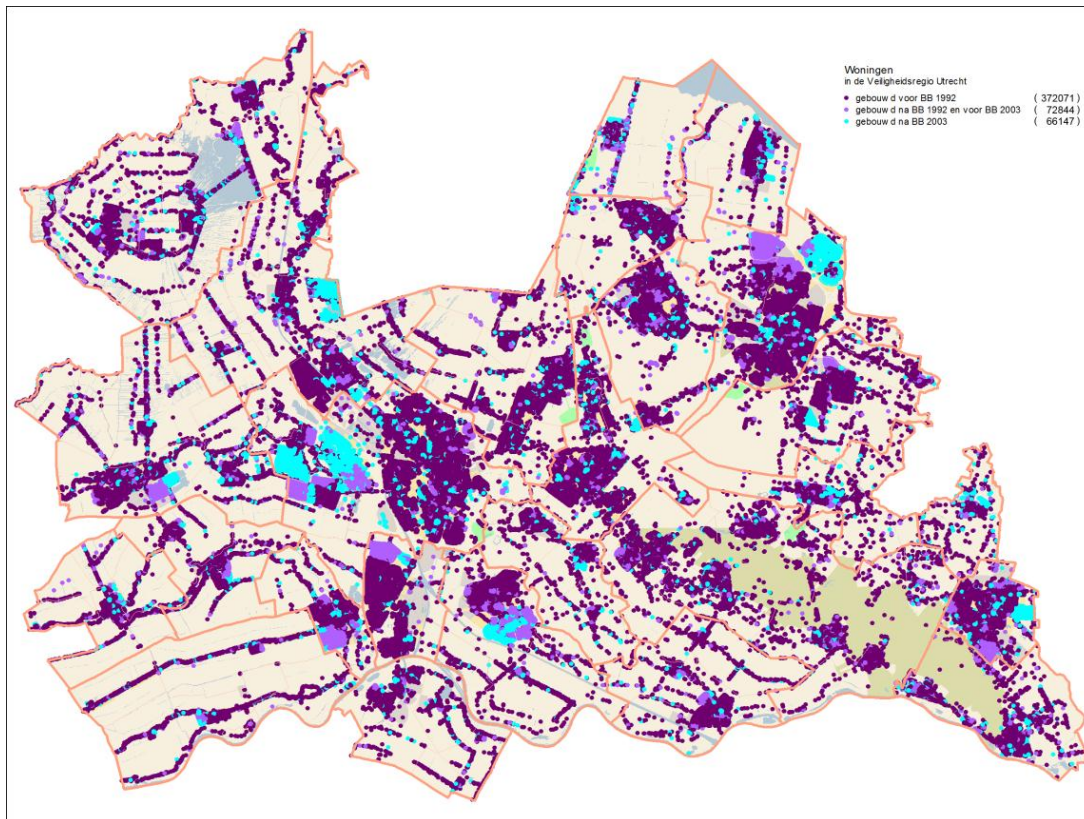
Schematisch ziet het bovenstaande er als volgt uit:

Gebruiksfunctie	Tijdnorm Bvr	Meettijd
• Woonfunctie portiek/portiekflats gebouwd vanaf 1992	• 6 minuten	• 8 minuten
• Overige woonfuncties gebouwd vóór 1992	• 8 minuten	• 10 minuten
• Overige woonfuncties gebouwd tussen 1992 en 2003	• 8 minuten	• 12 minuten
• Overige woonfuncties gebouwd vanaf 2003	• 8 minuten	• 14 minuten
• Kantoorfunctie gebouwd vanaf 1992	• 10 minuten	• 12 minuten

Voor de gebruiksfunctie overige woonfuncties gebouwd vóór 1992 ligt de motivering in het stimuleren van het plaatsen van rookmelders teneinde de rookmelderdichtheid in deze categorie te verhogen en het veiligheidsbewustzijn te vergroten door begeleidende risicocommunicatie.

Voor de andere vier gebruiksfuncties ligt de inhoudelijke motivering in de verscherping en verbetering van bouwregelgeving vanaf 1992. Door de invoering van het Bouwbesluit in 1992, en nog in sterkere mate het Bouwbesluit uit 2003, is de brandveiligheid van woningen en kantoren verbeterd. Vanaf dat moment zijn bijvoorbeeld brandwerende deuren verplicht geworden, die een brand tenminste 20 minuten tegen kunnen houden (compartimentering). Evenals de mogelijkheid van het toepassen van rookmelders in verkeersruimten in woningen (niet op het lichtnet) in het kader van een gelijkwaardige oplossing voor de compartimentering (tot aan 2003) en de toepassing van brandvertragende materialen. Tevens zijn nieuwbouwhuizen vanaf 2003 voorzien van rookmelders die zijn aangesloten op het lichtnet.

Het incidentpatroon laat zien, dat het merendeel van de incidenten zich concentreert in de bebouwing van vóór 1992. Er zijn wel incidenten in objecten met bovenstaande gebruiksfuncties die gebouwd zijn vanaf 1992, maar het zijn er aanmerkelijk minder. De overige woonfuncties gedifferentieerd naar bouwperiodes zijn in onderstaande figuur weergegeven.

Figuur 2. Onderscheid woningbouw vóór 1992, tussen 1992 en 2003 en na 2003. Donkerpaars: bebouwing vóór 1992, lichtpaars: bebouwing tussen 1992 en 2003, blauw: bebouwing vanaf 2003.

5.4 Verhogen veiligheidsniveau door een combinatie van repressie en risicobeheersing

Brandweezorg is een samenstel van repressie (dekking) en risicobeheersing. De VRU is er van overtuigd dat het, op de in dit dekkingsplan beschreven manier, het (brand)veiligheidsniveau voor haar burgers kan verhogen, door een combinatie van repressie en risicobeheersing. Echter, geaccepteerd moet worden dat het nooit mogelijk zal zijn om volledige veiligheid te realiseren. Er zullen altijd plekken zijn waar de brandweer niet op tijd zal aanrijden, er zullen altijd risico's zijn die niet met risicobeheersingsmaatregelen afgedekt worden en er zullen altijd burgers zijn die hierin onvoldoende eigen verantwoordelijkheid nemen. Wel zal de VRU onverminderd haar verantwoordelijkheid nemen in het op peil houden van een professionele repressieve organisatie en de inzet van risicobeheersingsmaatregelen en daarmee brandveiligheid in brede zin moderniseren. Het doel is dat het samenstel van repressie en risicobeheersing zal gaan leiden tot een hoger (brand)veiligheidsniveau.

In bijlage 3 is het dekkingspercentage per gebruiksfunctie voor de tijdnormen Bvr en meettijden gemotiveerd per gebruiksfunctie weergegeven.

Het voorliggende dekkingsplan voorziet er in dat er net zo snel wordt gereden als voorheen, waar mogelijk is de brandweer in de toekomst sneller ter plaatse. De brandweerdekking is echter efficiënter georganiseerd. Maar risicobeheersing (regulerende en stimulerende preventie) en repressie zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Er worden dus gelijktijdig stimulerende preventieve maatregelen (brandveilig leven) getroffen, risicogericht en versterkt. Hierdoor kunnen nog meer incidenten worden voorkomen, incidenten (branden) eerder worden ontdekt en daardoor eerder worden gemeld. Het resultaat van een eerdere melding is altijd een eerdere inzet, met meer kans op succesvol redden en blussen (bijlage 2 en bijlage 3).

Bijlage 1

Materieel spreidingsplan inclusief het verschil ten opzichte van de bestaande situatie

Materieelspreidingsplan (inclusief gevolgen voor materieel en personeel)

Gemeente	Post	Materieel dekking (basiszorg)	Materieel slagkracht en specialismen	Materieel bedrijfsvoering	Reductie ten opzichte van aanwezig materieel	Verschil aantal personeelsleden
Amersfoort	Amersfoort Centrum <i>Beroeps; (24-uurs-dienst + dagdienst + vrijwillig)</i>	1x TS ¹ + RV ²	1x TS NBB ³ + HV ⁴ + WO ⁵ + COH	TS ⁶ bedrijfsvoering in werkplaats	1x TS	Overschot 8 vrijwilligers
	Amersfoort-Noord <i>Vrijwillig</i>	1x TS (alleen bezet in a/n/w)		TS bedrijfsvoering		Overschot 12 vrijwilligers
Baarn	Baarn <i>Vrijwillig + aanvulling dag</i>	1x TS (+ RV)	1x TS NBB + HV		1x TS	Overschot 4 vrijwilligers
Bunschoten	Bunschoten <i>Vrijwillig + aanvulling dag</i>	1x TS	1x TS + WO			Overschot 4 vrijwilligers
Bunnik	Bunnik <i>Vrijwillig</i>	1x TS	HV			
	Werkhoven	1x TS	RKBB ⁷			

¹ Tankautospuut

² Redvoertuig

³ Natuurbrandbestrijding

⁴ Hulpverleningsvoertuig

⁵ Waterongevallenbestrijding

⁶ Bedrijfsvoeringvoertuigen zijn wel operationeel inzetbaar, maar zijn financieel afgeschreven en hebben geen personele bezetting. Ze worden ingezet als back-up voor onderhoud/reparatie en voor opleiden, oefenen en jeugdbrandweer.

⁷ Rietkapbrandbestrijding

Gemeente	Post	Materieel dekking (basiszorg)	Materieel slagkracht en specialismen	Materieel bedrijfsvoering	Reductie ten opzichte van aanwezig materieel	Verschil aantal personeelsleden
	<i>Vrijwillig</i>					
De Bilt	Bilthoven <i>Vrijwillig + aanvulling dag</i>	1x TS (+ RV)	1x TS NBB + HV + VC ⁸			Overschot 4 vrijwilligers
	De Bilt <i>Vrijwillig</i>	1x TS				
	Groenekan <i>Vrijwillig</i>	1x TS				
	Maartensdijk <i>Vrijwillig</i>	1x TS				
	Westbroek <i>Vrijwillig</i>	1x TS				
De Ronde Venen	Abcoude <i>Vrijwillig</i>	1x TS			1x HV	Overschot 7 vrijwilligers
	Mijdrecht <i>Vrijwillig</i>	1x TS+ RV	1x TS + WO			Tekort 4 vrijwilligers
	Vinkeveen <i>Vrijwillig</i>	1x TS				Tekort 1 vrijwilliger
	Wilnis	1x TS	HV			Tekort 1 vrijwilliger

⁸ Verbindingscommandowagen

Gemeente	Post	Materieel dekking (basiszorg)	Materieel slagkracht en specialismen	Materieel bedrijfsvoering	Reductie ten opzichte van aanwezig materieel	Verschil aantal personeelsleden
	<i>Vrijwillig</i>					
Eemnes	Eemnes <i>Vrijwillig + aanvulling dag</i>	1x TS			1x TS	Overschot 3 vrijwilligers
Houten	Houten-Oost <i>Vrijwillig</i>	1x TS (alleen bezet in a/n/w)				
	Houten-West <i>Vrijwillig</i>	1x TS	VC	TS bedrijfsvoering	1x HV	
	Schalkwijk <i>Vrijwillig</i>	1x TS				
IJsselstein	IJsselstein <i>Vrijwillig</i>	1x TS + RV	COH + WTS ⁹ 1000	TS bedrijfsvoering		Overschot 7 vrijwilligers
Leusden	Achternveld <i>Vrijwillig</i>	1x TS				Tekort 1 vrijwilliger
	Leusden <i>Vrijwillig + aanvulling dag</i>	1x TS	1x TS NBB + specifiek materieel NBB + WTS 1000		1x TS	Overschot 1 vrijwilliger
Lopik	Benschop <i>Vrijwillig</i>	1x TS				Overschot 1 vrijwilliger

⁹ Watertransport

Gemeente	Post	Materieel dekking (basiszorg)	Materieel slagkracht en specialismen	Materieel bedrijfsvoering	Reductie ten opzichte van aanwezig materieel	Verschil aantal personeelsleden
	Lopik <i>Vrijwillig</i>	1x TS	1x TS		1x HV	
Montfoort	Linschoten <i>Vrijwillig</i>	1x TS	1x HV ¹⁰ + THV GO ¹¹			Tekort 1 vrijwilliger
	Montfoort <i>Vrijwillig</i>	1x TS	THV GO			Overschot 3 vrijwilligers
Nieuwegein	Nieuwegein-Noord <i>Dagdienst + Vrijwillig</i>	1x TS	1x TS + HV			Overschot 2 vrijwilligers
	Nieuwegein-Zuid <i>Vrijwillig</i>	1x TS			1x TS	Overschot 5 vrijwilligers
Oudewater	Oudewater <i>Vrijwillig</i>	1x TS	1x TS			
Renswoude	Renswoude <i>Vrijwillig</i>	1x TS NBB				Overschot 2 vrijwilligers
Rhenen	Elst <i>Vrijwillig</i>	1x TS NBB				

¹⁰ Of Harmelen/Woerden

¹¹ Technische hulpverlening grootschalig optreden

Gemeente	Post	Materieel dekking (basiszorg)	Materieel slagkracht en specialismen	Materieel bedrijfsvoering	Reductie ten opzichte van aanwezig materieel	Verschil aantal personeelsleden
	Rhenen-Achterberg <i>Vrijwillig</i>	1x TS	1x TS NBB			Overschot 7 vrijwilligers
Soest	Soest Hoofdpost <i>Vrijwillig + aanvulling dag</i>	1x TS NBB + RV	specifiek materieel NBB			Overschot 4 vrijwilligers
	Soest Nevenpost <i>Vrijwillig</i>	1x TS NBB				
	Soesterberg <i>Vrijwillig</i>	1x TS NBB				
Stichtse Vecht	Breukelen <i>Vrijwillig</i>	1x TS	1x TS + HV			Overschot 4 vrijwilligers
	Kockengen <i>Vrijwillig</i>	1x TS	RKBB			Tekort van 5 vrijwilligers
	Loenen <i>Vrijwillig</i>	1x TS		TS bedrijfsvoering		Overschot 4 vrijwilligers
	Maarssen <i>Vrijwillig</i>	1x TS + RV	1x TS + WO + WTS 1000	TS bedrijfvoering	1x HV	Overschot 2 vrijwilligers
	Maarsveen-Tienhoven <i>Vrijwillig</i>	1x TS	THV Verlichting			

Gemeente	Post	Materieel dekking (basiszorg)	Materieel slagkracht en specialismen	Materieel bedrijfsvoering	Reductie ten opzichte van aanwezig materieel	Verskil aantal personeelsleden
	Nieuwer ter Aa <i>Vrijwillig</i>	1x TS				Tekort 3 vrijwilligers
	Nigtevecht <i>Vrijwillig</i>	1x TS				Tekort 1 vrijwilliger
Utrecht	De Meern <i>Vrijwillig</i>	1x TS		TS bedrijfsvoering		
	Leidsche Rijn <i>Beroeps; 24-uurs-dienst</i>	1x TS	HV + WO + ABH	TS bedrijfsvoering	2x TS	
	Schepenbuurt <i>Beroeps; 24-uurs-dienst</i>	1x TS + RV	ontsmettingsteam OGS + SVM HAB			
	Tolsteeg <i>Beroeps; 24-uurs-dienst</i>	1x TS			1x RV	Overschot 9 beroeps
	Vleuten <i>Vrijwillig</i>	1x TS		TS bedrijfsvoering		
	Voordorp <i>Beroeps; 24-uurs-dienst</i>	1x TS + RV	gaspakkenteam + SB			
	Zuilen	1x TS (alleen bezet in a/n/w)		TS bedrijfsvoering		

Gemeente	Post	Materieel dekking (basiszorg)	Materieel slagkracht en specialismen	Materieel bedrijfsvoering	Reductie ten opzichte van aanwezig materieel	Verschil aantal personeelsleden
	<i>Vrijwillig</i>					
Utrechtse Heuvelrug	Amerongen <i>Vrijwillig</i>	1x TS NBB	HV (<i>i.r.t. Cothen/Langbroek</i>)	TS bedrijfsvoering	1x TS + 1x HV	Overschot 10 vrijwilligers
	Driebergen <i>Vrijwillig</i>	1x TS	1x TS NBB		1x TS + 1x HV	
	Doorn <i>Vrijwillig</i>	1x TS NBB + RV		TS bedrijfsvoering		
	Leersum <i>Vrijwillig</i>	1x TS NBB			1x TS	Overschot 1 vrijwilliger
	Maarn	1x TS				Overschot 2 vrijwilligers
	Maarsbergen <i>Vrijwillig</i>	1x TS NBB	HV			Overschot 2 vrijwilligers
Veenendaal	Veenendaal <i>Vrijwillig + aanvulling dag</i>	1x TS + RV	1x TS NBB + HV + WTS 1000 + specifiek materieel NBB	TS bedrijfsvoering	1x TS	Overschot 5 vrijwilligers
Vianen	Hagestein <i>Vrijwillig</i>	1x TS				
	Vianen <i>Vrijwillig</i>	1x TS (+RV)			1x TS + 1x HV	Overschot 8 vrijwilligers

Gemeente	Post	Materieel dekking (basiszorg)	Materieel slagkracht en specialismen	Materieel bedrijfsvoering	Reductie ten opzichte van aanwezig materieel	Vershil aantal personeelsleden
Wijk bij Duurstede	Cothen/Langbroek <i>Vrijwillig</i>	1x TS	1x TS + HV (<i>optie Amerongen</i>) + RKBB			Tekort van 3 vrijwilligers
	Wijk bij Duurstede <i>Vrijwillig</i>	1x TS	1x TS NBB + WO			
Woerden	Harmelen <i>Vrijwillig</i>	1x TS				Overschot 4 vrijwilligers
	Kamerik <i>Vrijwillig</i>	1x TS	RKBB			Overschot 1 vrijwilliger
	Woerden <i>Vrijwillig</i>	1x TS + RV	1x TS + WO + WTS 2500	TS bedrijfsvoering		Tekort 3 vrijwilligers
	Zegveld <i>Vrijwillig</i>	1x TS				Overschot 4 vrijwilligers
Woudenberg	Woudenberg <i>Vrijwillig + aanvulling dag</i>	1x TS NBB	specifiek materieel NBB + ABH	TS bedrijfsvoering		
Zeist	Den Dolder <i>Vrijwillig</i>	1x TS	THV GO			
	Zeist	1x TS + RV	1x TS NBB + WTS 2000 + specifiek materieel NBB	TS bedrijfsvoering		

Gemeente	Post	Materieel dekking (basiszorg)	Materieel slagkracht en specialismen	Materieel bedrijfsvoering	Reductie ten opzichte van aanwezig materieel	Verskil aantal personeelsleden
	<i>Kazertering + Vrijwillig</i>					

Toelichting:

- In dit overzicht is in kolom 3 en 4 weergegeven wat er in het nieuwe dekkingsplan aan materieel benodigd is.
- In kolom 5 is aangegeven op welke posten een TS bedrijfsvoering wordt geplaatst.
- In kolom 6 is de reductie aangegeven zijnde het verschil tussen het aanwezige materieel en het benodigde materieel (kolom 3, 4 en 5).

Totaal Tankautospuiten

Benodigd volgens dekkingsplan:

- 49 posten met 1 TS: 49
  - 18 posten met 2 TS'n: 36
  - 16 TS'n bedrijfsvoering: 16 (alleen voor exploitatie)
- 101

Aanwezig 113 TS'n. Een aantal van deze TS'n was reeds afgeschreven, maar waren fysiek nog niet van de posten verwijderd. In totaal zullen er bij de implementatie 12 TS'n worden afgevoerd.

Totaal Redvoertuigen

Benodigd volgens dekkingsplan (zie ook hoofdstuk 4.6.3):

- 11 (+ 3) kazernes met een RV.

Aanwezig 14 RV's. 2 stuks zijn reeds afgevoerd.

De VRU stelt geen objecten vast waar het redvoertuig direct noodzakelijk is voor het redden, maar zal wel het uitgangspunt hanteren dat een redvoertuig binnen 15 minuten ter plaatse dient te zijn. Daarnaast is bij de spreiding van redvoertuigen rekening gehouden met de inzetfrequentie en aanwezige risico objecten (optimale dekking in relatie tot brandrisico's). De positionering van de huidige redvoertuigen wordt voor de komende 2 jaren gehandhaafd, met uitzondering van het district Utrecht waar wordt teruggegaan van drie naar twee redvoertuigen. Daarnaast zal het additionele redvoertuig niet worden vervangen. In deze periode zal nader worden onderzocht, om tot een verantwoorde herpositionering over te gaan in relatie tot de aanwezige risico-objecten en te treffen risicobeheersingsmaatregelen. Dit heeft betrekking op de redvoertuigen in de uitruklocaties Baarn, Bilthoven en Vianen. Deze redvoertuigen zijn in het materieelspreidingsplan tussen haakjes geplaatst.

Verdergaande herpositionering zal leiden tot een teruggang in de operationele zorg ten opzichte van het Dekkingsplan 2005, maar vanwege de aanscherping van regelgeving in het kader van de brandveiligheid voor nieuwbouw van de zogenaamde portiekflats vanaf 1992 en de vele renovaties van deze woningen ná 1992 (uitgevoerd door de woningbouwverenigingen in het kader van reguliere onderhoudsplannen) is het verantwoord de opkomsttijd van het redvoertuig los te koppelen van de eerste basisbrandweereenheid. Hierbij is namelijk rekening gehouden met strengere eisen ten aanzien van brandveiligheid in de bouwregelgeving. Vanaf dat moment zijn bijvoorbeeld brandwerende deuren verplicht geworden, die een brand tenminste 20 minuten tegen kunnen houden (compartimentering) evenals de mogelijkheid van het toepassen van rookmelders in verkeersruimten in woningen (niet op het lichtnet) in het kader van een gelijkwaardige oplossing voor de compartimentering (tot aan 2003) en de toepassing van brandvertragende materialen. Tevens zijn nieuwbouwhuizen vanaf 2003 voorzien van rookmelders die zijn aangesloten op het lichtnet.

Totaal Hulpverleningsvoertuigen

Benodigd volgens dekkingsplan:

- 12 kazernes met een HV

Aanwezig 19 HV's. 7 HV's zijn reeds afgeschreven. Bij de implementatie van het dekkingsplan zullen zij ook fysiek worden afgevoerd.

Bijlage 2

Risicobeheersingsmaatregelen per gebruiksfunctie

Bijlage 3

Verhoging veiligheidsniveau door combinatie van repressie en risicobeheersing

Gebruiksfunctie	Markant/niet markant	Aantal objecten	Impactscore (effect)	Tijdnorm Bvr in minuten	Dekkingspercentage tijdnorm Bvr	Meettijd in minuten	Dekkingspercentage meettijd
Gezondheidszorgfunctie	Markant	3.268	10	8	67% (2.204)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Celfunctie	Markant	19	9	5	5% (1)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Onderwijsfunctie	Markant	1.467	9	8	67% (979)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Winkelfunctie gesloten constructie	Niet-markant	226	9	5	20% (44)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Overige gebruiksfuncties	Niet-markant	29.080	9	10	91% (26.552)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Woonfunctie boven winkel	Niet-markant	19.364	7	5	15% (2.942)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Industriefunctie	Markant	20.896	7	10	91% (18.905)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Bijeenkomstfunctie	Niet-markant	4.380	7	10	93% (4.066)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Woonfunctie verminderd zelfredzaam	Markant	548	7	6	11% (62)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Woonfunctie portiek / portiekflat vóór 1992	Niet-markant	12.387	6	6	25% (3.049)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Woonfunctie portiek / portiekflat vanaf 1992	Niet-markant	1.548	6	6	26% (398)	8	59% (910)
Winkelfunctie	Niet-markant	10.823	6	8	78% (8.473)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Sportfunctie	Niet-markant	775	6	10	90% (700)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Logiesfunctie	Markant	3.787	6	8	17% (623)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Overige woonfuncties Vóór 1992	Niet-markant	372.071	6	8	66% (243.527)	10*	92% (342.291)
Overige woonfuncties Tussen 1992 en 2003	Niet-markant	72.844	6	8	43% (31.488)	12	99% (72.637)
Overige woonfuncties Vanaf 2003	Niet-markant	66.147	6	8	53% (35.334)	14	99% (66.032)
Kantoorfunctie vóór 1992	Niet-markant	8.860	4	10	95% (8.384)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Kantoorfunctie vanaf 1992	Niet-markant	4.052	4	10	86% (3.496)	12	99% (4.034)
<i>Totaal</i>		<i>632.542</i>			<i>62%</i>		<i>89%</i>

* Inclusief stimuleren van het plaatsen van rookmelders met begeleidende risicocommunicatie

Tabel dekkingspercentages tijdnormen Bvr en meettijden.

Bijlage B bij notitie Veiligheidszorg op Maat

Veiligheidszorg op Maat

Plateau 3: Dekkingsplan 2.0

Bijlage 1	Overzicht risicobeheersingsmaatregelen Veiligheidszorg op Maat
Bijlage 2	Overzicht uitkomsten tijdswinst TS4 vrijwillige uitruklocaties
Bijlage 3	Overzicht onderliggende documenten
Bijlage 4	Termen en definities

Documentinformatie

Versie 1.0 : 22 januari 2014
 Status : Definitief
 Doelstelling : Consultatie voor bestuurlijke besluitvorming AB medio juli 2014
 Opdrachtgever : Rob Frek
 Steller : Judith van Krieken/Piet van der Vlist/Rob Frek
 Projectleider : Piet van der Vlist

Documenthistorie: statusverspreiding

Versie/Status	Bespreekdatum	Verspreiding
0.1 concept	5 augustus 2013	Projectgroep en Stuurgroep
0.2 concept	3 september 2013	DT
0.2 concept	4 september 2013	Adviescommissie
0.2 concept	6 september	Projectgroep
0.2 concept	9 september	Stuurgroep
0.2 concept	23 september	Klankbordgroep
0.3 concept	8 oktober	DT
0.4 concept	18 oktober en 11 november	DB

Routing Goedkeuring:

Versie/Status	Datum	Naam en rol	Doel document
1.0	13 december 2013	AB	Opiniërend
1.0	Januari 2014	AB	Voorgenomen besluit
1.0	Juli 2014	AB	Definitief Besluit

Veiligheidszorg op Maat

Dekkingsplan 2.0

Inhoud	Pagina
1. Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Doelstelling.....	5
1.3 Veiligheidsniveau: samenhang dekkingsplan en risicobeheersing	6
1.4 Repressief Dekkingsplan 2005	7
1.5 Leeswijzer	8
2. Kaders Dekkingsplan 2.0	9
2.1 Bestuurlijke uitgangspunten	9
2.2 Landelijke en regionale ontwikkelingen	11
2.2.1 Landelijke ontwikkelingen.....	11
2.2.2 Regionale ontwikkelingen	13
2.3 Wettelijk kader opkomsttijden	14
3. Risico's als basis.....	17
3.1 Inleiding: risico's als basis.....	17
3.2 Regionaal Risicoprofiel	17
3.3 Brandrisicoprofiel	17
3.4 Visie VRU: nieuwe balans tussen regulerende en stimulerende preventie	19
4. Operationele Organisatie	21
4.1 Inleiding	21
4.2 Methodiek berekende dekking	21
4.3 Kanttekeningen	22
4.4 Regionale dekking.....	22
4.4.1 Dekking basisbrandweereenheden (1 ^e tankautospuit).....	22
4.4.2 Dagsituatie	22
4.4.3 Avond/nacht/weekend-situatie.....	24
4.4.4 Analyse berekende overschrijdingen per gebruiksfunctie.....	25
4.5 Ongevalbestrijding Gevaarlijke Stoffen (OGS)	26
4.6 Dekking van incidenttypen die niet vallen onder het Bvr	27
4.6.1 Niet-wettelijk genormeerd.....	27
4.6.2 Brand (niet objectgebonden)	27
4.6.3 Dekking redvoertuig (RV).....	28
4.6.4 Opschaling vanaf basisbrandweereenheid (slagkracht).....	29
4.6.5 Technische hulpverlening	30
4.6.6 Waterongevallen.....	30
4.6.7 Grootschalig Optreden	31
4.6.8 Officier van Dienst (OVD)-gebieden	32

4.6.9	Natuurbrandbestrijding	32
4.6.10	Rietenkapbrandbestrijding	33
4.6.11	Hoogteredding	33
4.6.12	AED	33
4.6.13	Ontwikkelingen SIGMA teams en Geneeskundige Combinatie.....	33
4.7	Operationele slagkracht en materiele spreiding	34
5.	Bestuurlijk afwegingskader	38
5.1	Bestuurlijk gemotiveerd afwijken van opkomsttijden: wettelijk kader	38
5.2	Afwegingskader genomen aanvullende maatregelen.....	39
A.	Opkomst	39
B.	Risicobeheersingsmaatregelen	41
C.	Financieel / economisch.....	41
D.	Ruimtelijke mogelijkheden	41
5.3	Meettijden	41
5.3.1	Visie VRU: via risicobeheersing het veiligheidsniveau verhogen.....	41
5.3.2	Aanvaardbare overschrijding	42
5.3.3	Motivering meettijden.....	45
5.3.4	Tijdnormen Bvr en meettijden toegelicht per gebruiksfunctie.....	46
5.4	Dekking op basis van tijdnormen Bvr en meettijden Inspectie V&J	66
5.5	Verhogen veiligheidsniveau door een combinatie van repressie en risicobeheersing .	68
5.6	Toekomstperspectief	70

Bijlage 1 Overzicht risicobeheersingsmaatregelen Veiligheidszorg op Maat

Bijlage 2 Overzicht uitkomsten tijdswinst TS4 vrijwillige uitruklocaties

Bijlage 3 Overzicht onderliggende documenten

Bijlage 4 Termen en definities

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

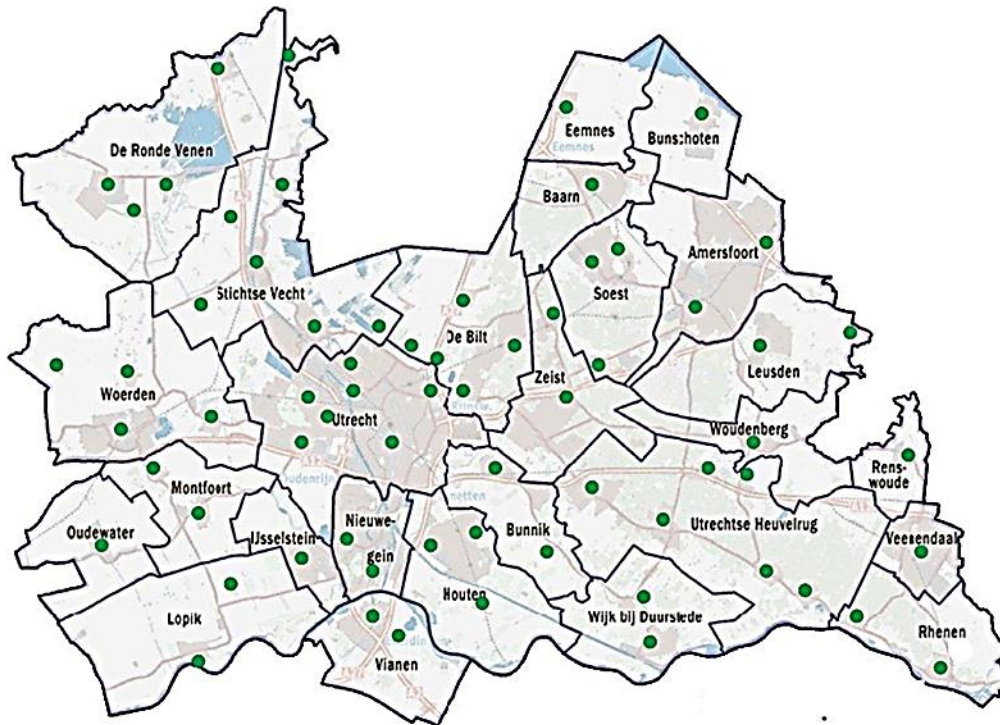
Op 1 oktober 2010 zijn de Wet veiligheidsregio's en het onderliggende Besluit veiligheidsregio's in werking getreden. De wet en het besluit stellen eisen aan de (basis)brandweezorg. De Wet veiligheidsregio's bepaalt onder andere dat iedere veiligheidsregio een dekkingsplan opstelt, op basis van het Regionaal Risicoprofiel en het Brandrisicoprofiel. Het Besluit veiligheidsregio's bevat vervolgens tijdnormen met betrekking tot de opkomsttijden en de standaardbezetting van de basisbrandweereenheid, ondersteuningseenheden en ongevallen met gevaarlijke stoffen. De tijdnormen zijn geldend, tenzij het bestuur van de veiligheidsregio andere tijdnormen vast stelt. Zij mag op grond van het Besluit veiligheidsregio's gemotiveerd afwijkende tijdnormen voor de opkomsttijden vaststellen, wettelijk gelimiteerd tot een maximum tijdnorm van 18 minuten.

De Veiligheidsregio Utrecht (VRU) is het project 'Veiligheidszorg op Maat' gestart om te komen tot een nieuw regionaal dekkingsplan, dat door het bestuur van de veiligheidsregio wordt vastgesteld en dat voldoet aan de wettelijke eisen. Hiertoe is in 2011 allereerst een 'foto' gemaakt van de repressieve brandweerdekking in de regio, op basis van de wettelijke opkomsttijden (status quo). Deze foto, of nulmeting (Dekkingsplan 1.0), dient als vertrekpunt voor voorliggend Dekkingsplan 2.0. Tevens heeft het bestuur uitgangspunten voor een nieuw repressief dekkingsplan vastgesteld.

1.2 Doelstelling

Het dekkingsplan heeft tot doel het bestuur handvatten te bieden voor sturing en verantwoording ten aanzien van het repressieve optreden van de brandweer als onderdeel van het veiligheidsniveau (zie paragraaf 1.3). Met deze doelstelling wordt beoogd de transparantie, efficiëntie en effectiviteit van de organisatie van brandweezorg en veiligheid te bevorderen.

Voorliggend dekkingsplan 2.0 beschrijft de repressieve dekking binnen de VRU. Hierbij hanteert het bestuur het huidige veiligheidsniveau als uitgangspunt. De brandweezorg wordt geleverd vanuit 67 uitruklocaties, deze zijn in figuur 1 weergegeven. Waar mogelijk worden in het materieelspreidingsplan en in de personele bezetting efficiëncymogelijkheden gerealiseerd.

Figuur 1. De uitruklocaties in regio Utrecht

1.3 Veiligheidsniveau: samenhang dekkingsplan en risicobeheersing

Het bestuur hanteert dus het huidige veiligheidsniveau als uitgangspunt. Maar wat is dat veiligheidsniveau?

Het veiligheidsniveau (welk niveau van veiligheid kan de brandweer bieden?) wordt uitgedrukt in opkomsttijden, afwijkingen hiervan en een samenhangend stelsel van maatregelen, gericht op risicobeheersing en incidentbestrijding.

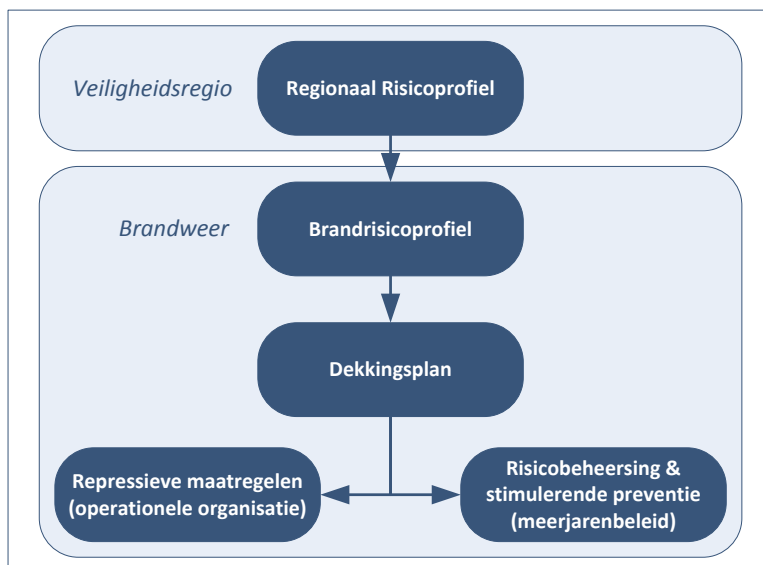
Het dekkingsplan staat daarom niet op zichzelf. Het beschrijft weliswaar de repressieve dekking van de in de regio aanwezige objecten en risico's, maar waar de repressieve dekking niet aan de wettelijke eisen voldoet en op repressief gebied geen extra maatregelen worden getroffen, is het nodig om met behulp van risicobeheersingsmaatregelen het veiligheidsniveau te verhogen. Dit past in de landelijke brandweerstrategie 'Brandweer over Morgen' uit 2010, waarin een verschuiving van de focus op repressie naar de focus op risicobeheersing plaatsvindt.

Ook binnen de VRU wordt deze beweging gemaakt en komt de focus steeds meer te liggen op het voorkomen van branden. In lijn met de landelijke brandweerstrategie 'Brandweer over Morgen', kiest de VRU ervoor om het veiligheidsniveau te verhogen door aanvullende risicobeheersingsmaatregelen te treffen. Hiertoe vindt binnen preventie naast regulerende preventie (advisering vergunningverlening, toezicht en handhaving) in toenemende mate een beweging naar stimulerende preventie plaats. Hierdoor wordt gestimuleerd dat burgers en bedrijven zich bewust worden van de brandrisico's, hierin meer eigen verantwoordelijkheid nemen en meer zelfredzaam worden. Het uiteindelijke doel is het verhogen van het veiligheidsniveau.

De te nemen risicobeheersingsmaatregelen die, aanvullend op de repressieve organisatie en repressieve dekking, zijn beschreven in de toolbox risicobeheersingsmaatregelen (zie bijlage 1). Deze toolbox bevat een overzicht van maatregelen die de kans op brand verkleinen, kunnen bijdragen aan het voorkomen van (uitbreiding van) brand en kunnen bijdragen aan het verminderen van de directe gevolgen en schade van brand (bijvoorbeeld slachtoffers). Hierbij kan specifiek ingezet worden op 'risicovolle' doelgroepen, zoals kinderen, studenten, ouderen, verminderd zelfredzamen en bedrijven.

Risicobeheersing is een gebied dat nog volop in ontwikkeling is. Van veel maatregelen zijn de uiteindelijke effecten op het veiligheidsniveau nog onvoldoende inzichtelijk. De VRU is echter van mening dat, in lijn met de landelijke ontwikkelingen, juist door middel van risicobeheersingsmaatregelen het veiligheidsniveau wordt verhoogd. Om risicobeheersing over de volle breedte van de organisatie te verankeren en door te ontwikkelen, wordt binnen de VRU een overkoepelend beleids- en meerjarenplan risicobeheersing opgesteld. Momenteel loopt er ook een aantal pilots om concrete effecten van risicobeheersingsmaatregelen in kaart te brengen.

Het voorliggende dekkingsplan vormt, samen met het Regionaal Risicoprofiel en het Brandrisicoprofiel, de belangrijkste input voor de inzet van risicobeheersingsmaatregelen, zodat zij geprioriteerd en uitgevoerd kunnen worden om enerzijds overschrijdingen in de repressieve dekking te compenseren en anderzijds het veiligheidsniveau te verhogen (ook daar waar de dekking voldoende is). Zodoende ontstaat er een samenhangend pakket aan maatregelen en een nieuwe balans tussen repressie en risicobeheersing (figuur 2).

Figuur 2. Relatie dekkingsplan en risicobeheersing

1.4 Repressief Dekkingsplan 2005

Het Dekkingsplan 2.0 is de opvolger van het Repressief Dekkingsplan 2005. Met het dekkingsplan uit 2005 werd beoogd een optimale inzet van de brandweer te waarborgen, gebaseerd op een vastgestelde definitie van de kwaliteit van brandweerborging. In 2005 bestond nog geen wettelijk kader en daarom werd de repressieve kwaliteit bepaald aan de hand van landelijke richtlijnen en uitgangspunten. Het gehanteerde afwegingskader staat in figuur 3.

Goed	Overschrijdingspercentage plm. 1% of beter
Voldoende	Overschrijdingspercentage plm. 1- 10%
Onvoldoende	Overschrijdingspercentage plm. 10 – 20%
Slecht	Overschrijdingspercentage meer dan plm. 20%
Verantwoord	Overschrijdingspercentage meer dan 10%, maar frequentie van overschrijding in geconcentreerde gebieden is 4 á 5 maal per jaar of minder waardoor een investering in een nieuwe post niet verantwoord wordt beschouwd (en vaak ook fysiek onmogelijk is door onvoldoende vrijwilligerspotentieel)

Figuur 3. Beoordelingscriteria dekkingsplan 2005

Het voorliggende Dekkingsplan 2.0 is gebaseerd op een ander afwegingskader. De opkomsttijden zijn nu als tijdnormen vastgelegd in de wet, waarbij door de wetgever geen dekkingspercentages of overschrijdingspercentages zijn opgenomen. De wettelijke norm vormt het uitgangspunt, waarvan op grond van diezelfde wet bestuurlijk gemotiveerd afgeweken kan worden. Daarnaast maakt het Dekkingsplan 2.0 een belangrijke stap ten opzichte van 2005 door de focus te leggen op risico's: de (brand)risico's van objecten worden in kaart gebracht, op basis waarvan de inrichting van de operationele organisatie en inzet van risicobeheersingsmaatregelen kan plaatsvinden.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de kaders weergegeven, die leidend zijn geweest bij het opstellen van het Dekkingsplan 2.0. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de belangrijkste risico's binnen de regio en in hoofdstuk 4 wordt de repressieve dekking van de brandweer gepresenteerd. In hoofdstuk 5 wordt tenslotte het bestuurlijk afwegingskader, op basis van de dekking, weergegeven en wordt een doorkijkje naar de toekomst gemaakt.

2. Kaders Dekkingsplan 2.0

In dit hoofdstuk worden kaders beschreven die leidend zijn geweest bij het opstellen van voorliggend Dekkingsplan 2.0. Deze ontwikkelingen schetsen de context van de brandweer en de uitdagingen waarvoor zij staat.

2.1 Bestuurlijke uitgangspunten

Vanuit het Algemeen Bestuur van de VRU zijn de volgende, leidende uitgangspunten voor het Dekkingsplan 2.0 geformuleerd¹, na consultatie van colleges en raden:

- *Het bestuur hanteert het huidige veiligheidsniveau² als uitgangspunt.*

Toelichting: Vanuit het adagium 'samen het hekje over' spreekt het bestuur uit te willen gaan van een gelijk veiligheidsniveau. Dit is voortzetting van de lijn, die het bestuur vanaf 2002 heeft ingezet. Binnen de gehele VRU worden dezelfde kaders gebruikt voor de inrichting van de veiligheidszorg.

Beoogd effect: Er wordt een differentiatie aan veiligheidszorg (repressie en/of preventie) geboden in relatie tot het aanwezige risico. Het resultaat is dat overal binnen de VRU een gelijkwaardig veiligheidsniveau wordt geboden.

- *Het bestuur kiest er in beginsel voor om de financiële effecten van de invulling van veiligheidszorg³ gezamenlijk te dragen en te delen.*

Toelichting: Tot nu toe is de inrichting van de veiligheidszorg grotendeels gebaseerd op hoe het voor de regionalisering lokaal was georganiseerd. Door het efficiënter organiseren van veiligheidszorg kunnen binnen de regio verschuivingen ontstaan. De gevolgen daarvan worden niet lokaal, maar gezamenlijk opgevangen.

Beoogd effect: Doelstelling is te komen tot een nieuwe financieringssysteem⁴, waarbij de financiële voordelen (besparingen) en nadelen evenredig ten goede of ten laste komen van de deelnemende gemeenten. De decentrale huisvestingsstrategie, en de hieruit voortvloeiende consequenties, zal worden betrokken bij de nieuwe financieringssysteem. Uitgangspunt bij de te ontwikkelen financieringssysteem is dat de huidige bijdrage (=exclusief huisvesting) van de deelnemende gemeente niet stijgt⁵ en dat wanneer de VRU regionaal goedkoper gaat werken alle deelnemende gemeenten hier financieel voordeel van hebben.

---

¹ Notitie Bestuurlijke Uitgangspunten,, vastgesteld in het Algemeen Bestuur d.d. 14 januari 2013

² Met het veiligheidsniveau wordt het totaal van veiligheid (resultaat) bedoeld, het is een samenstelling van risico's en de geboden veiligheidszorg (maatregelen) om risico's af te dekken (het 'wat').

³ Veiligheidszorg is hetgeen actief wordt georganiseerd om risico's af te dekken. Het betreffen zowel repressieve als risicobeheersingsmaatregelen (het 'hoe').

⁴ Het algemeen bestuur heeft aangegeven, dat de huidige werkwijze met de 'boxen' niet toekomstbestendig is als wijze van verrekening van de kosten van de VRU.

⁵ Er van uitgaande dat iedere gemeente het afgesproken veiligheidsniveau heeft.

- *Het bestuur erkent dat de waarde van een brandweerpost meer kan zijn dan alleen incidentbestrijding. Veiligheidszorg gerelateerd aan maatschappelijk belang, waaronder (brand)veilig leven, wordt meegewogen.*

Toelichting: In kleine kernen kan een brandweerpost naast de taak bij incidentbestrijding, ook een maatschappelijke functie hebben voor de structuur en samenhang binnen de samenleving. Deze maatschappelijke waarde dient wel een relatie te hebben met veiligheidszorg.

Beoogd effect: Naast incidentbestrijding worden ook andere veiligheidszorg gerelateerde zaken, waaronder (brand)veilig leven, meegewogen.

- *Het bestuur benadrukt dat veiligheidszorg niet alleen een weergave is van opkomsttijden (dekking) van brandweereenheden, maar een samenspel is van veiligheidsbewustzijn én verantwoordelijkheidsverdeling (van de burger, bedrijven en instellingen), risicobeheersingsmaatregelen en opkomsttijden.*

Toelichting: Veiligheidszorg is meer dan alleen opkomsttijden, eenheden, locaties en personeel. Het gaat ook over veiligheidsbewustzijn en verantwoordelijkheidsverdeling van de burger, bedrijven en instellingen en over risicobeheersingsmaatregelen. Het is een samenstel tussen al deze elementen. Het gegeven dat de brandweer niet in overal op tijd is, zegt alleen iets over de opkomsttijd, maar niets over het veiligheidsniveau.

Beoogd effect: Daar waar wordt geconstateerd, dat de wettelijke opkomsttijden niet worden gehaald, biedt de wet de mogelijkheid om af te wijken. Door het inzetten van compenserende maatregelen aan "de voorkant" wordt een gelijkwaardig niveau van veiligheid geboden.

- *Het bestuur maakt het mogelijk om te werken met een andere voertuigbezetting dan de samenstelling van de basisbrandweereenheid, als dit de paraatheid van posten en/of de dekking van verbetert.*

Toelichting: Bij sommige posten is het moeilijk voertuigen met de 6 personen snel de kazerne uit te krijgen. In sommige gevallen zijn er geen 6 personen beschikbaar. Dat wordt echter pas duidelijk na enige minuten, waardoor er weer tijd verloren is voor het alarmeren van een andere post. Daarbij komt dat de opkomsttijd vanuit een andere post per definitie langer is. Door te werken met variabele voertuigbezetting kan de paraatheid van posten worden verbeterd en kan - op sommige plaatsen - een versnelling in uitruktijd worden gerealiseerd, waardoor risicovolle- en kwetsbare objecten eerder worden bereikt. Tevens zijn er inzetten voor de basisbrandweereenheid waar niet voor 6 personen werk is. Dit betekent, dat er in de toekomst meer vraaggericht kan worden gewerkt. Het bestuur dient hiertoe expliciet te besluiten. Bij de invoering van deze maatregel, dient voldaan te zijn aan de voorwaarde van de wet dat geen afbreuk wordt gedaan aan de veiligheid en gezondheid van het brandweerpersoneel. Hierbij zal worden aangesloten bij de landelijk opgedane ervaringen en de resultaten van het onderzoek wat de minister van Veiligheid en Justitie heeft opgedragen aan het Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatiecentrum (WODC).

Beoogd effect: Het mogelijk maken om, naast in de gemeenten Utrecht, Soest en Zeist ook in de andere gemeenten van de regio variabele voertuigbezetting in te zetten.

2.2 Landelijke en regionale ontwikkelingen

In deze paragraaf worden landelijke en regionale ontwikkelingen geschetst, die van invloed zijn op de brandweer en de wijze van organiseren.

2.2.1 Landelijke ontwikkelingen

- Opkomsttijden

Er wordt momenteel veel discussie gevoerd over het nut en de noodzaak van opkomsttijden. De Inspectie Veiligheid en Justitie heeft in 2011 onderzoek gedaan naar de gerealiseerde opkomsttijden van de brandweer, afgezet tegen de wettelijke opkomsttijden. De uitkomsten van het onderzoek zijn verwoord in het rapport 'Ter Plaatse', waarin per regio de resultaten zijn weergegeven. In navolging van 'Ter Plaatse' heeft de Inspectie Veiligheid en Justitie in september 2013 het onderzoek 'Dekkingsplannen 2013' opgeleverd, waarin onderzocht is of de dekkingsplannen van veiligheidsregio's op orde zijn. Een van de conclusies is dat in dekkingsplannen nog onvoldoende balans bestaat tussen repressieve en preventieve brandweezorg en de daaruit voortvloeiende aanbeveling richting de minister is om brandweezorg te zien als een samenspel van repressie en risicobeheersing⁶.

Een ander onderzoek dat in 2013 is opgeleverd, is 'RemBrand1', dat in opdracht van het Veiligheidsberaad door TNO is uitgevoerd. RemBrand1 richt zich op het uitwerken van een model om de maatschappelijke effectiviteit van het functioneren van de brandweer objectief te evalueren. De conclusie van het onderzoek is dat te eenzijdig gefocust wordt op de opkomsttijden van de brandweer en de feitelijke realisatie ervan. Hierbij wordt uit het oog verloren dat de impact van de brandweezorg en het maatschappelijk effect veel breder is dan enkel de opkomsttijden (zoals ook preventie, zelfredzaamheid, e.d.). In navolging van Rembrand1, gaat het project 'Rembrand2' van start met als doel het realiseren van:

- Een kader of een beperkte set criteria in termen van 'output' en 'outcome' voor alle schakels van de veiligheidsketen, die een effect hebben op de impact van de brandweezorg voor de maatschappij;
- Een rapportage met bevindingen over de mogelijke onderlinge beïnvloeding en weging van criteria uit de verschillende schakels van de veiligheidsketen;
- Een advies aan de minister van Veiligheid en Justitie over de aanpassing van het huidige stelsel van opkomsttijden van de brandweer.

Bovenstaande landelijke onderzoeken laten een lijn zien die ook gevat is in de huidige strategische richting van de brandweer (Brandweer over Morgen); een nieuwe balans tussen repressie en risicobeheersing, met als doel het voorkomen van incidenten en het beperken van de gevolgen door het bewust maken van burgers en bedrijven, zodat zij hun eigen verantwoordelijkheid nemen en meer zelfredzaam worden. In deze visie wordt minder eenzijdig gefocust op de opkomsttijden.

---

⁶ Inspectie VenJ, Dekkingsplannen 2013, p. 10

- Evaluatie Wet veiligheidsregio's

Onlangs is de Wet veiligheidsregio's geëvalueerd door de commissie Hoekstra. Ten aanzien van tijdnormen concludeert de commissie Hoekstra dat de wijze waarop de tijdnormen in de wet zijn opgenomen, te eendimensionaal is. De tijdnormen worden te zeer behandeld als cruciale prestatie-indicator.⁷

- Landelijke visie Waterongevallenbeheersing

In navolging van de landelijke visie waterongevallenbeheersing, opgesteld na enkele ernstige ongevallen tijdens uitoefening van de waterongevallenbeheersingstaak en de onderzoeken hiernaar door de bevoegde instanties, doet de VRU momenteel onderzoek of aanpassing van de organisatie van waterongevallenbeheersing noodzakelijk is. Hierbij staan de veiligheid van het eigen personeel en een water-risicogerichte organisatie voorop.

- Landelijke visie Grootschalig Optreden

In 2012 is op landelijk niveau een nieuwe leidraad Grootschalig Optreden gepresenteerd, ter vervanging van de leidraad Brandweercompagnie. De leidraad beschrijft een nieuwe, uniforme inrichting van het grootschalig optreden in Nederland. Belangrijkste wijziging is het vraaggericht en risicogericht organiseren van het grootschalig optreden. Voorgesteld wordt om de leidraad in de periode 2014 - 2016 te implementeren.

- Landelijke Visie Ongevallenbestrijding Gevaarlijke Stoffen (OGS)

Op landelijk niveau wordt binnen de brandweer een nieuwe visie op OGS ontwikkeld. Vooruitlopend op de nieuwe landelijke visie op OGS wordt voorgesteld de OGS-organisatie efficiënter te organiseren binnen het kader van de Wet veiligheidsregio's.

- Variabele voertuigbezetting

In steeds meer veiligheidsregio's wordt gewerkt met een variabele voertuigbezetting, wat inhoudt dat wordt afgeweken van de basisbrandweereenheid met een bezetting van 6 personen (TS6). Er wordt bijvoorbeeld met een bezetting van 4 personen (TS4) op een voertuig uitgerukt of vanuit twee kanten aangereden door een bezetting van 4 personen (TS4) op een voertuig. De Wet veiligheidsregio's biedt de mogelijkheid om af te wijken van de basisbrandweereenheid, mits de kwaliteit van de brandweezorg en de veiligheid en gezondheid van het brandweerpersoneel niet in het geding komen.

Ondanks alle initiatieven met variabele voertuigbezettingen in het land, is er nog weinig bekend over de effecten ervan. De minister van Veiligheid en Justitie laat daarom momenteel een beoordelingskader voor de effecten van variabele voertuigbezettingen ontwikkelen. De resultaten ervan worden naar verwachting begin 2014 bekend.

- Onderzoek fatale woningbranden

Het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) verzamelt sinds een aantal jaar structureel data over fatale woningbranden in Nederland. In 2012 zijn door het IFV twee onderzoeksrapporten opgeleverd: 'Fatale Woningbranden 2012' en 'Fatale woningbranden 2008 - 2012: een vergelijking'. In de vijf jaar die onderzocht zijn, hebben landelijk 148 fatale

---

⁷ Evaluatie Wet veiligheidsregio's en het stelsel van Rampenbestrijding en Crisisbeheersing (2013) p.51

woningbranden plaatsgevonden met 160 (dodelijke) slachtoffers. Het doel van de rapporten is inzicht te krijgen in kritische factoren bij fatale woningbranden, zodat hier brandveiligheidsbeleid op ontwikkeld kan worden.

Uit beide rapporten blijkt dat fatale woningbranden relatief veel veroorzaakt worden door roken. In de rapportage over 2012 wordt daarnaast kortsluiting als oorzaak genoemd. Beide rapporten maken melding van het feit dat bij fatale woningbranden vaak meubels of andere voorwerpen betrokken zijn waarin schuimrubber verwerkt is (schuimrubber veroorzaakt veel rook). In een relatief laag percentage van de fatale woningbranden waren (werkende) rookmelders aanwezig, waarbij opgemerkt wordt dat rookmelders niet voldoende zijn als het gaat om minder-zelfredzamen. Beide rapporten zien als voornaamste risicodoelgroep mensen ouder dan 60 jaar.⁸ Ook blijkt uit de vergelijking van de afgelopen vijf jaar dat opkomsttijden van relatief weinig invloed zijn op de overleefbaarheid van brand (in 75% van de fatale woningbranden was de brandweer binnen 8 minuten ter plaatse).

- Landelijke visie op vrijwilligheid

Op landelijk niveau is een nieuwe visie op vrijwilligheid opgesteld⁹, waarin beschreven wordt hoe vrijwilligers in de toekomst binnen de brandweer ingezet kunnen worden. Een belangrijke aanvulling ten opzichte van de huidige situatie, is een differentiatie van de inzet van onze vrijwilligers. Naast de huidige inzet ten behoeve van incidentbestrijding wordt ook een ontwikkeling voorzien in de richting van risicobeheersing (verbreden professionele identiteit in het kader van brandveilig leven). De VRU zal deze visie vertalen in een regionale visie op vrijwilligheid, waarbij betrokkenheid (binden en boeien) een belangrijk element zal zijn. Hierbij wil de VRU ook de jeugdbrandweer betrekken.

2.2.2 Regionale ontwikkelingen

- Interregionale samenwerking

De VRU werkt al langere tijd op operationeel vlak samen met de omliggende veiligheidsregio's (Gooi en Vechtstreek, Flevoland, Gelderland Midden, Amsterdam-Amstelland, Gelderland-Zuid, Zuid-Holland-Zuid, Hollands-Midden), zowel voor de basisbrandweezorg als op het gebied van specialistische taken. In de berekening van de regionale dekking in dit dekkingsplan is de invloed van uitruklocaties in de omliggende regio's meegenomen. Met de regio's Gooi en Vecht en Flevoland wordt echter ook nog gekeken naar een verdere samenwerking op het gebied van de specialistische taken.

- Variabele voertuigbezetting

Het bestuur heeft met het vaststellen van de bestuurlijke uitgangspunten ruimte geboden om te gaan werken met variabele voertuigbezetting (TS4) op posten waar de paraatheid een knelpunt vormt. Deze operationele maatregel wordt momenteel uitgewerkt in concrete maatregelen, waarbij tweezijdig wordt aangereden in de combinatie TS4+TS6 of TS4+TS4. Dit omvat het toepassen van variabele voertuigbezetting als operationele

---

⁸ Landelijk worden diverse interventies ontwikkeld waaronder op het gebied van voorlichting die zich specifiek richt op de doelgroep ouderen.

⁹ Brandweer Nederland en Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers, *Vrijwilliger bij de brandweer, visie van voor en door vrijwilligers bij de brandweer* (2013)

maatregel (vangnet). In de toekomst wordt het mogelijk om meer incidentgericht (vraaggericht) te gaan werken, wat tevens inhoudt dat meer gebruik gemaakt kan worden van variabele voertuigbezetting als doctrine. Het beoordelingskader dat nu landelijk in opdracht van het ministerie van Veiligheid en Justitie ontwikkeld wordt kan helpen bij de besluitvorming daarover.

2.3 Wettelijk kader opkomsttijden

In de Wet veiligheidsregio's (Wvr) is de grondslag voor het Dekkingsplan terug te vinden in artikel 14 lid 2 onder f. Daarin wordt het bestuur van de veiligheidsregio verplicht gesteld om...

...de voor de brandweer geldende opkomsttijden en een beschrijving van de aanwezigheid van brandweerposten in de gemeenten alsmede de overige voorzieningen en maatregelen, noodzakelijk voor de brandweer om daaraan te voldoen...

...op te nemen als onderdeel van het beleidsplan van de veiligheidsregio. Met de bovenstaande volzin bedoelt de wetgever het dekkingsplan. Het dekkingsplan geeft invulling aan de verantwoordelijkheid van het bestuur van de veiligheidsregio om de brandweezorg te organiseren. De inrichting van de brandweezorg is volgens de wetgever het resultaat van een bestuurlijke kosten-batenafweging op grond van een brandrisico-inschatting als onderdeel van het risicoprofiel dat het bestuur van de veiligheidsregio vaststelt op grond van artikel 15 van de Wvr¹⁰.

In artikel 18 lid 1 van de Wvr stelt de wetgever vervolgens dat in een algemene maatregel van bestuur regels kunnen worden gesteld over de brandweer en de voor de brandweer geldende opkomsttijden. Die algemene maatregel van bestuur heet het Besluit veiligheidsregio's (Bvr).

In het Bvr zijn in artikel 3.2.1 eisen met betrekking tot de basisbrandweezorg opgenomen, waaronder tijdnormen voor de opkomst van de eerste basisbrandweereenheid (tankautospuiter). In artikel 3.2.2 bepaalt de wetgever dat voor een redvoertuig voor redden en blussen op hoogte die zelfde tijdnormen gelden, maar dan uitsluitend voor de objecten die daarvoor door het bestuur van de veiligheidsregio specifiek zijn aangewezen.

De tijdnormen voor de eerste basisbrandweereenheid zijn vastgesteld per gebruiksfunctie. Figuur 4 geeft een schematische weergave van de tijdnormen, zoals die worden genoemd in artikel 3.2.1 Bvr:

Tijdsnorm basiseenheid	Gebouwfuncties
5 minuten	1. Winkelfunctie met gesloten constructie 2. Woonfunctie boven een gebouw met winkelfunctie 3. Celfunctie
6 minuten	4. Portiekwoningen & portiekflats 5. Woonfunctie voor verminderd zelfredzamen

¹⁰ Nota van toelichting bij het Besluit veiligheidsregio's, Stb. 2010, nr. 255, p. 31.

8 minuten	6. Overige woonfuncties 7. Winkelfunctie 8. Gezondheidszorgfunctie 9. Onderwijsfunctie 10. Logiesfunctie 11. Overige gebruiksfuncties
10 minuten	12. Kantoorfunctie 13. Industriefunctie 14. Sportfunctie 15. Bijeenkomstfunctie of overige gebruiksfunctie

Figuur 4. Wettelijke tijdnormen per gebouwfunctie; artikel 3.2.1 Bvr.

De opkomsttijd is door de Inspectie Veiligheid en Justitie als volgt gedefinieerd¹¹:

"De opkomsttijd is de tijd tussen de melding van een incident bij de meldkamer en het moment dat basisbrandweereenheid ter plaatse is. Deze is opgebouwd uit drie elementen: de verwerkingstijd, de uitruktijd en de rijtijd. De verwerkingstijd is de tijd tussen de melding aan de meldkamer en het alarmeren van de brandweer. De uitruktijd is de tijd tussen het alarmeren van de brandweer door de meldkamer en het tijdstip dat het eerste voertuig de kazerne verlaat op weg naar het incident. De rijtijd is de tijd die het eerste voertuig nodig heeft om van de kazerne naar het plaats incident te gaan."

Schematisch ziet de opkomsttijd er als volgt uit (figuur 5).

Figuur 5. Opbouw van opkomsttijd op basis van definitie Inspectie V&J

De wetgever is zich bewust van het feit dat in veel gevallen de wettelijke tijdnormen niet haalbaar zijn, daarom heeft zij ze gedefinieerd als normen en niet als harde eisen. Het bestuur van de veiligheidsregio heeft bij wet, namelijk artikel 3.2.1 lid 2 Bvr, de mogelijkheid gekregen om gemotiveerd af te wijken van de tijdnormen. Dit betekent dat het bestuur kan

¹¹ IOOV, *Ter Plaatse, onderzoek naar de opkomsttijden en dekkingsplannen van de brandweer* (2012), p.8

besluiten voor specifieke objecten een andere opkomsttijd vast te stellen, die niet hoger mag zijn dan 18 minuten.

Het bestuur heeft die bevoegdheid om een andere opkomsttijd vast te stellen als de kosten-batenafweging, rekening houdend met het risicoprofiel, daartoe aanleiding geeft¹². Daarnaast moet worden vermeld welke aanvullende maatregelen genomen worden ten behoeve van de veiligheid, zoals maatregelen op het gebied van risicobeheersing.

Het bestuur van de veiligheidsregio kan in beginsel alleen gemotiveerd afwijken van de wettelijke tijdnormen, als per object wordt gemotiveerd waarom voor dat object wordt afgeweken en wat de mate van afwijking is (artikel 3.2.1 Bvr). Aangezien dit voor de meeste veiligheidsregio's een bijzonder bewerkelijke procedure zou worden, heeft de minister van Veiligheid en Justitie in zijn brief van 22 november 2012¹³ aan alle veiligheidsregio's enige nuancering op dat motiveringsvereiste aangebracht.

Het uitgangspunt van de minister blijft, dat geen sprake kan zijn van het generiek verhogen van de tijdnormen. Wel wordt enige soepelheid betracht omtrent het motiveren bij afwijkende tijdnormen op objectniveau. Om de administratieve last voor de veiligheidsregio's te beperken, is motivering op objectniveau alleen vereist voor enkele belangrijke typen objecten, de zogenaamde 'markante objecten'. Hieronder worden verstaan:

- Bedrijven met gevaarlijke stoffen die vallen onder de BRZO-regelgeving
- Gebouwen die gebruiksvergunningplichtig zijn (o.a. pensions, hotels, basisscholen, kinderdagverblijven en dagbesteding voor gehandicapten).

Voor alle overige 'niet-markante' objecten kunnen objecten met dezelfde gebruiksfunctie worden geclusterd en volstaat het motiveren van afwijkende tijdnormen per gemeente of deel van een gemeente, dat wil zeggen; per wijk of per (kleine) dorpskern.

---

¹² Nota van toelichting bij het Besluit veiligheidsregio's, Stb. 2010, nr. 255, p. 50.

¹³ Minister van Veiligheid en Justitie, *Handreiking opkomsttijden registratie van afwijkingen en motivering in dekkingsplannen* (2012).

3. Risico's als basis

3.1 Inleiding: risico's als basis

De Wvr bepaalt, zo is in het vorige hoofdstuk omschreven, dat iedere veiligheidsregio een dekkingsplan opstelt, op basis van het Regionaal Risicoprofiel en het Brandrisicoprofiel. De risico's die hierin onderkend worden, zijn immers leidend voor de inzet van de brandweer. Ze bepalen de noodzakelijke repressieve slagkracht en laten zien welke risico's onvoldoende zijn afgedekt

3.2 Regionaal Risicoprofiel

Elke veiligheidsregio is op grond van artikel 15 Wvr verplicht om een Risicoprofiel¹⁴ op te stellen, vaak ook het Regionaal Risicoprofiel genoemd. Hierin worden de risico's waarmee de regio te maken heeft beschreven. Op basis van deze risico's vindt voorbereiding van operationele hulpdiensten plaats. De Wvr maakt onderscheid in branden, rampen, crises en risicovolle situaties. Vervolgens wordt per risicoscenario een impactanalyse uitgevoerd en wordt beoordeeld wat de kans is dat een bepaald risicoscenario zich voordoet. Op die manier kan een veiligheidsregio de aanwezige risico's prioriteren en hierop anticiperen in beleid en operationele maatregelen.

De belangrijkste risico's binnen de regio Utrecht bevinden zich in objecten met verminderd zelfredzamen (ouderen en kwetsbare personen), zoals ziekenhuizen en verpleeghuizen en bij objecten waar met gevaarlijke stoffen (BRZO- en BEVI- bedrijven e.d.) gewerkt wordt. De belangrijkste brandrisico's uit het Regionaal Risicoprofiel zijn:

- Brand in objecten met verminderd zelfredzamen (ouderen en kwetsbare personen)
- Brand in objecten met gevaarlijke stoffen (BRZO- en BEVI-bedrijven)
- Grootschalige natuurbrand (inclusief brand op campings)
- Ongevallen met brand in een tunnel (A2)
- Brand in opslaggebouwen met grote brandcompartimenten
- Woningbrand

3.3 Brandrisicoprofiel

Ook het Brandrisicoprofiel is, op grond van artikel 15 lid 2 Wvr, een verplicht op te stellen document voor veiligheidsregio's¹⁵. Het brandrisicoprofiel bevat een overzicht van alle objecten binnen de VRU, waarbij een analyse is gemaakt van de objecten waar zich de

---

¹⁴ Het Regionaal Risicoprofiel is een dynamisch document, de situatie in de regio blijft immers niet hetzelfde (er komen bijvoorbeeld bedrijven bij, er gaan bedrijven weg en bestemmingen kunnen wijzigen). Indien actualisatie van het Regionaal Risicoprofiel leidt tot wijzigingen, dan kan het noodzakelijk zijn om het dekkingsplan hierop aan te passen.

¹⁵ Uit de NvT Bvr, Stb 2010, nr. 255, p. 31: *De inrichting van de brandweezorg is het resultaat van een bestuurlijke kosten-batenafweging op grond van een brandrisico-inschatting als onderdeel van het risicoprofiel dat het bestuur van de veiligheidsregio vaststelt op grond van artikel 15 van de wet.*

grootste brandrisico's voordoen (geredeneerd vanuit kans dat een brand zich kan voordoen en de effecten die dit teweeg brengt, de zogenaamde impactscore). Het brandrisicoprofiel richt zich op alle ruim 630.000 objecten en beslaat alle gebruiksfuncties in de regio.

Om de prioritering van risicobeheersingsmaatregelen te bepalen, wordt aangesloten bij de belangrijkste risico's die uit het brandrisicoprofiel naar voren komen. In figuur 6 wordt voor elke gebruiksfunctie (op basis van de gebouwfuncties uit het Bvr i.r.t. het Bouwbesluit) weergegeven wat, naast het feitelijke incidentenpatroon over de periode 2008-2011, de impactscore¹⁶ is:

Gebruiksfunctie	Impactscore (effect)	Aantal meldingen ¹⁷	Aantal objecten	Tijdnorm Bvr
Gezondheidszorgfunctie	10	8,25	3.268	8
Celfunctie	9	2,25	19	5
Onderwijsfunctie	9	8,25	1.467	8
Winkelfunctie met gesloten constructie	9	0,25	226	5
Overige gebruiksfuncties	9	3,5	29.080	10
Woonfunctie boven winkel	7	10	19.364	5
Industriefunctie	7	6,75	20.896	10
Bijeenkomstfunctie	7	6	4.380	10
Woonfunctie verminderd zelfredzaam	7	5	548	6
Woonfunctie portiek / portiekflat	6	15,5	13.935	6
Winkelfunctie	6	8	10.823	8
Sportfunctie	6	1	775	10
Logiesfunctie	6	2,25	3.787	8
Overige woonfuncties	6	449,75	511.062	8
Kantoorfunctie	4	10,5	12.912	10

Figuur 6. Overzicht gebruiksfuncties, geordend naar impactscore

¹⁶ De impactscore is opgebouwd uit drie elementen: de maatschappelijke impact, het vitaal belang en gebiedscriteria (aard van bebouwing, populatie, etc.).

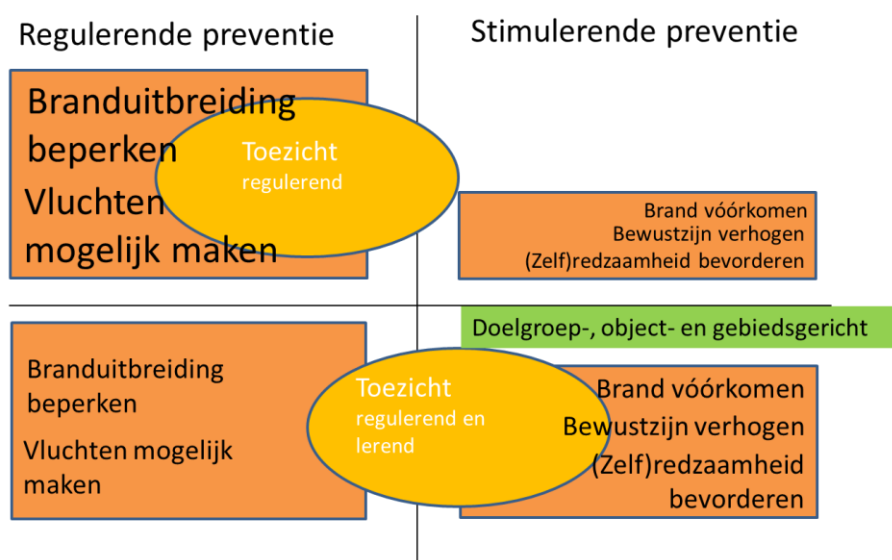
¹⁷ Het betreft het gemiddeld aantal meldingen voor binnenbrand per jaar, op basis van feitelijke registratie over de periode 2008 – 2011.

De gebruiksfuncties met de hoogste impactscore zijn veelal functies waarbij sprake is van een combinatie slapend/niet zelfredzaam, slapend/zelfredzaam en niet slapend/niet zelfredzaam. Het grootste aantal incidenten (absoluut) heeft betrekking op de woonfunctie. De regio kent 511.062 objecten met een woonfunctie en jaarlijks heeft de brandweer te maken met circa 450 binnenbranden in woonfuncties.

3.4 Visie VRU: nieuwe balans tussen regulerende en stimulerende preventie

Zoals in hoofdstuk 1 reeds benoemd, kiest de VRU ervoor om het veiligheidsniveau binnen de regio te verhogen door meer te investeren in risicobeheersing. Waar tot voor kort de focus ten aanzien van risicobeheersing binnen de regio nog bijna volledig lag op de traditionele preventie, in de vorm van advisering, vergunningverlening, toezicht en handhaving (de zogenaamde regulerende preventie), vindt een verschuiving plaats naar stimulerende preventie (figuur 7).

Nieuwe balans tussen regulerende en stimulerende preventie

Figuur 7. Risicobeheersing: nieuwe balans tussen regulerende en stimulerende preventie

Deze verschuiving past in de landelijke brandweerstrategie 'Brandweer over Morgen', waarbinnen brandveilig leven een belangrijke pijler is. Stimulerende preventie en brandveilig leven hebben tot doel om burgers en bedrijven bewust te maken van de (brand)risico's en hen handvatten te geven om hierin meer eigen verantwoordelijkheid te nemen. Zo worden zij meer zelfredzaam. De overtuiging bestaat dat regulerende preventie niet aan belang in heeft geboet, maar dat op dit terrein weinig winst in termen van brandveiligheid te boeken is. Juist in het gedrag van burgers en bedrijven valt nog veel winst te behalen, naast meer aandacht voor productveiligheid.

De risicobeheersingsmaatregelen die de VRU inzet gaan uit van twee soorten preventieve maatregelen om risico's te beheersen:

- Regulerende preventie: het bevorderen van een veilige fysieke leefomgeving, door het beperken van de mogelijkheden voor branduitbreiding en het vergroten van de vluchtmogelijkheden. Hieraan wordt invulling gegeven door de zogenaamde Vergunning-, Toezicht- en Handhavingstaken (VTH). Hieronder vallen de wettelijk verplichte (brand)veiligheidsadvisering voor Ruimtelijke Ontwikkeling en voor het verstrekken van omgevingsvergunningen. Ook toezicht en advisering over handhaving van brandveilig gebruik vallen hieronder.
- Stimulerende preventie: het zoveel mogelijk voorkomen van branden door het vergroten van het veiligheidsbewustzijn en het bevorderen van de zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid onder burgers en bedrijven. Onder de noemer (Brand)veilig Leven worden handvatten ontwikkeld voor interventies waarmee gedragsveranderingen worden bevorderd en meetbaar worden gemaakt. Ook productveiligheid behoort tot de stimulerende preventie, waarbij het gebruik van meer brandveilige materialen en meubilair wordt bevorderd (zoals brandvertragende matrassen in zorginstellingen en cellencomplexen alsmede meubilair).

4. Operationele Organisatie

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de berekende dekking van de objecten binnen de VRU weergegeven in relatie tot de wettelijke normtijden voor brand en voor incidenten met gevaarlijke stoffen. Deze eisen zijn beschreven in het Bvr. Vervolgens worden de niet-wettelijk genormeerde taken, zoals specialismen en grootschalig optreden, beschreven.

4.2 Methodiek berekende dekking

De opkomsttijd is samengesteld uit verwerkingstijd, uitruktijd en aanrijdtijd. De verwerkingstijd van de meldkamer en de uitruktijden van de uitruklocaties worden continu gemeten ten behoeve van een referentieperiode van 24 maanden bij daadwerkelijke prio1-incidenten (waarop de tijdnormen uit het Bvr betrekking hebben). De laatste referentieperiode betreft de periode van 01-03-2011 tot 01-03-2013.

- De verwerkingstijd van de meldkamer is gemeten vanaf het binnenkomen van de melding op de Brandweer Meldkamer en bedraagt 60 seconden. Dat is gebaseerd op de gemiddelde aannametijd van 112-meldingen exclusief de meldingen van het Openbaar Meldsysteem¹⁸ (OMS).
- De uitruktijd is de tijd die verloopt van de alarmering door de Brandweer Meldkamer tot de uitruk van de brandweereenheid op die uitruklocatie. De uitruktijd is gebaseerd op het gemiddelde van de gemeten uitruktijden van de uitruklocaties bij prio1-incidenten.
- De rijtijd van kazerne naar het object is bepaald op basis van een speciaal voor de brandweer ingericht route-navigatie rekenprogramma, wat onderdeel uitmaakt van het dekkingsprogramma.

Vervolgens is op basis van deze variabelen de theoretische dekkingsgraad berekend. Het betreft hier de dekking voor de prio-1 meldingen, omdat enkel hierop de tijdnormen uit het Bvr van toepassing zijn.

Jaarlijks verwerkt de VRU ca. 15.000 incidenten, met een onderverdeling naar 6200 OMS-meldingen, 800 binnenbranden in gebouwen, 1600 buitenbanden, 5800 hulpverleningen en 600 overige meldingen.

In de weergave van de dekking wordt onderscheid gemaakt tussen de dagsituatie (06.00 – 18.00 uur op werkdagen) en de avond/nacht/weekend-situatie. Dit onderscheid wordt gemaakt, omdat de kazernerij (bedrijfsvoeringsprofielen) en de paraatheid van de uitruklocaties verschillend kunnen zijn. Dat geeft een verschil in dekking.

---

¹⁸ OMS-meldingen leiden automatisch tot alarmering van de brandweer, die bij OMS-meldingen verplicht uitrukt. Er is daardoor sprake van een kortere verwerkingstijd dan 60 seconden van de meldkamer (zonder toekomstige verificatie).

4.3 Kanttekeningen

De tijdnorm die van toepassing is op een object, is vastgesteld op basis van de gebruiksfunctie die het object in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) toegekend heeft gekregen. De verantwoordelijkheid voor het beheer van de BAG ligt op grond van de Wet basisregistraties adressen en gebouwen bij de colleges van burgemeester en wethouders van gemeenten. Andere bestuursorganen hebben een terugmeldplicht, indien zij fouten of gebreken in de BAG constateren.

De gegevens in de BAG blijken in de praktijk niet altijd accuraat te zijn. Dit dient in ogenschouw te worden gehouden bij het analyseren en beoordelen van de gegevens. Door het terugkoppelen van geconstateerde fouten, zullen de gegevens op termijn een hogere nauwkeurigheid krijgen.

Eveneens is geconstateerd, mede door de Inspectie Veiligheid en Justitie¹⁹, dat de gebruiksfuncties die in de BAG worden onderkend niet één op één overeenkomen met de gebruiksfuncties die het Besluit veiligheidsregio's benoemt. Omdat deze categorieën (op onderdelen) van elkaar verschillen, heeft er een vertaalslag plaatsgevonden tussen de BAG en het Bvr.

Op basis van de benodigde operationele slagkracht (aanvullende eenheden en specialismen ten opzichte van de basisbrandweereenheid) en de berekende dekking, is vervolgens een materieelspreidingsplan opgesteld. In het materieelspreidingsplan is weergegeven hoe het materiaal over de uitruklocaties in de regio wordt verspreid, om de berekende dekking (en slagkracht) te kunnen realiseren.

4.4 Regionale dekking

4.4.1 Dekking basisbrandweereenheden (1^e tankautospuiter)

De repressieve dekking van de basiszorgeenheden wordt weergegeven op grond van de opkomst van de eerste (lees snelste) basisbrandweereenheid (tankautospuiter). Dat is de eenheid waaraan wettelijke eisen met betrekking tot opkomsttijden gesteld worden. Tevens zijn de uitruklocaties van de omliggende regio's (Gooi-&Vechtstreek, Gelderland Midden, Gelderland Zuid, Zuid Holland Zuid, Hollands Midden en Amsterdam/Amstelland), die zich aan de regiogrenzen bevinden, meegenomen in de berekeningen van de dekking.

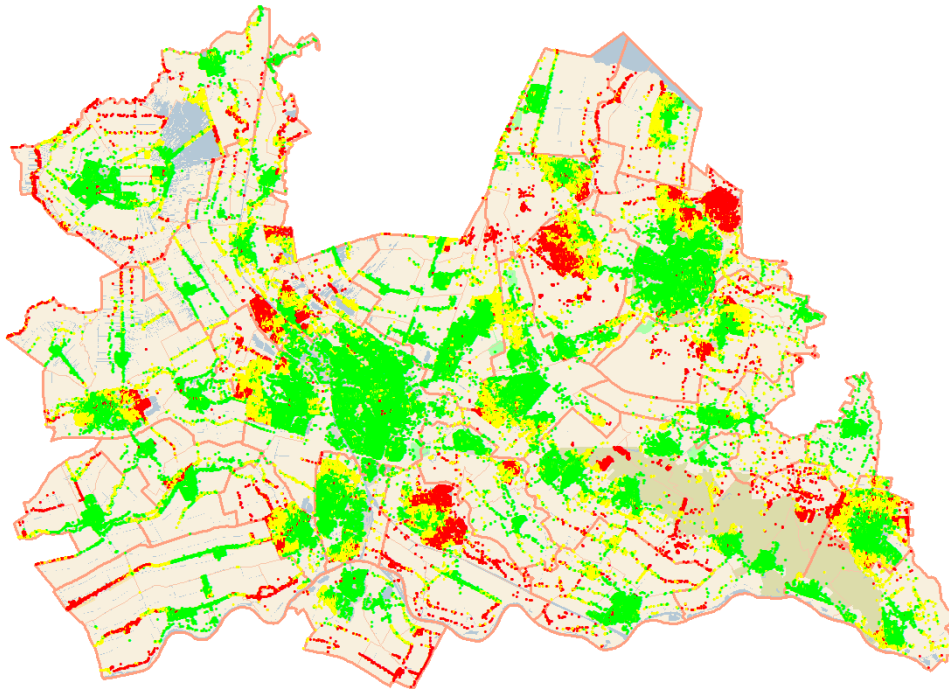
Onderstaande figuren geven weer in hoeverre de eerste basisbrandweereenheid kan voldoen aan de tijdnormen, zoals gesteld in het Bvr. Deze figuren zijn gebaseerd op de berekende opkomsttijden.

4.4.2 Dagsituatie

In figuur 8 wordt de regionale dekking van de basisbrandweereenheid in de dagsituatie geografisch weergegeven, waarbij berekende opkomsttijden zijn afgezet tegen de wettelijke tijdnormen op objectniveau.

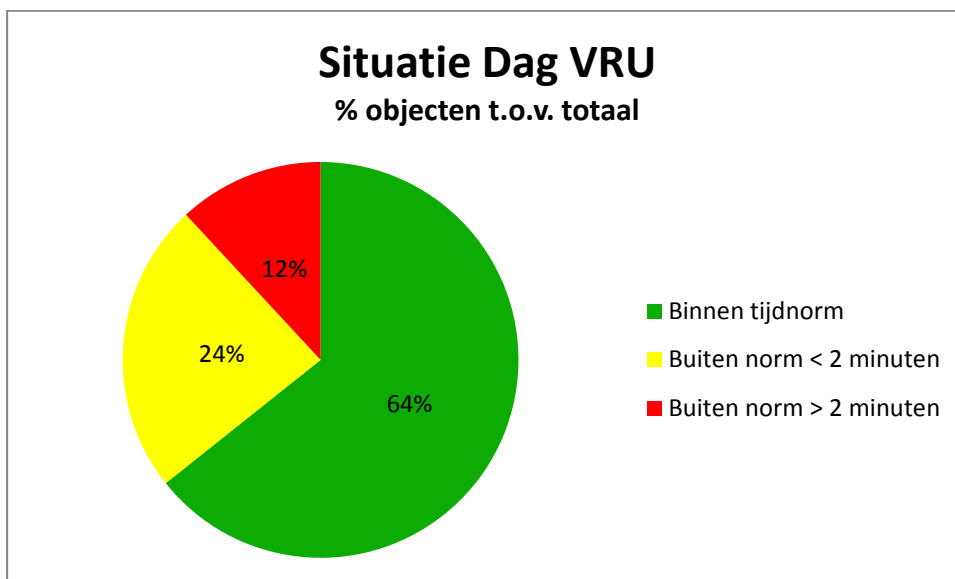
---

¹⁹ Inspectie Veiligheid en Justitie, *Dekkingsplannen 2013* (2013)

Figuur 8. Regionale dekking basisbrandweereenheid in dagsituatie (geografisch weergegeven). De groene gebieden geven aan dat de tijdnorm is behaald, de gele gebieden laten een overschrijding van de tijdnorm met maximaal 2 minuten zien en de rode gebieden betekenen een overschrijding van meer dan 2 minuten.

In figuur 9 wordt het totaalbeeld van de dekking in de dagsituatie weergegeven. Hieruit komt naar voren dat in de dagsituatie voor 64 % van de objecten de wettelijke tijdnormen worden gehaald.

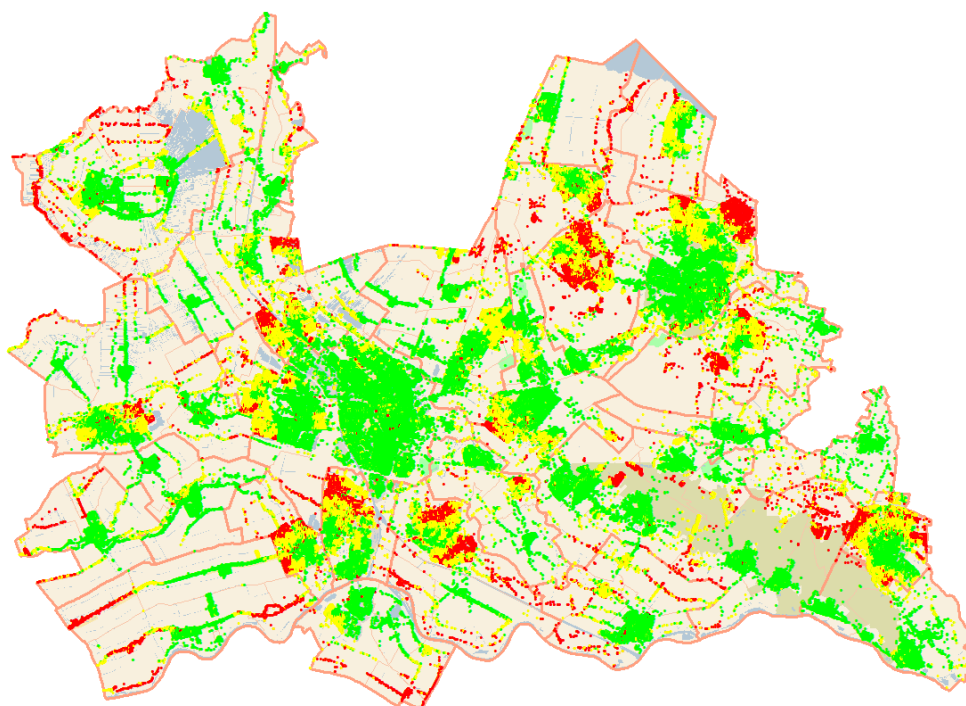

	Percentage	Aantal objecten
Totaal objecten	100%	632542
Binnen norm	64%	406537
Buiten norm < 2 minuten	24%	150793
Buiten norm > 2 minuten	12%	75212
Opkomst TS1 DAG		

Figuur 9. Regionale dekking dagsituatie (totaaloverzicht)

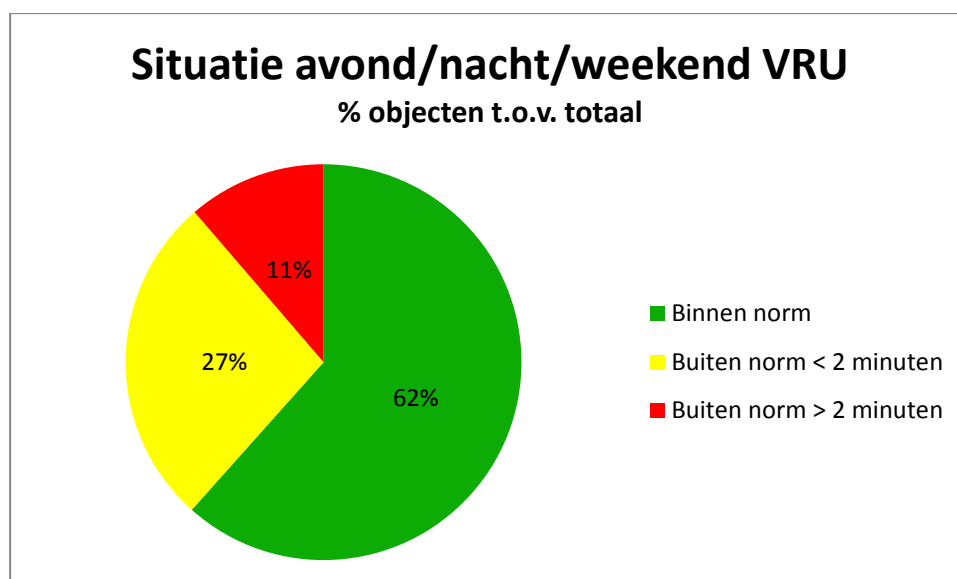
4.4.3 Avond/nacht/weekend-situatie

In figuur 10 wordt de regionale dekking van de basisbrandweereenheid in de avond/nacht/weekend-situatie geografisch weergegeven, waarbij berekende opkomsttijden zijn afgezet tegen de wettelijke tijdnormen op objectniveau.

Figuur 10. Regionale dekking basisbrandweereenheid in avond/nacht/weekend-situatie (geografisch weergegeven). De groene gebieden geven aan dat de tijdnorm is behaald, de gele gebieden laten een overschrijding van de tijdnorm met max. 2 minuten zien en de rode gebieden betekenen een overschrijding van meer dan 2 minuten.

In figuur 11 wordt het totaalbeeld van de dekking in avond/nacht/weekend-situatie weergegeven. Hieruit komt naar voren dat voor 62% van de objecten de wettelijke opkomsttijden worden gehaald.

	Percentage	Aantal objecten
Totaal objecten	100%	632542
Binnen norm	62%	389699
Buiten norm < 2 minuten	27%	171238
Buiten norm > 2 minuten	11%	71605
Opkomst TS1 AVOND/NACHT/WEEKEND		

Figuur 11. Regionale dekking avond/nacht/weekend-situatie (totaaloverzicht)

4.4.4 Analyse berekende overschrijdingen per gebruiksfunctie

Door middel van berekeningen met een computerprogramma is inzichtelijk gemaakt wat de dekkingpercentages zijn per gebruiksfunctie zoals die zijn opgenomen in het brandrisicoprofiel van de VRU. Een aantal gebruiksfuncties heeft hoge overschrijdingspercentages. Dat is altijd al zo geweest, maar vanwege het veranderde afwegingskader is het nu scherper in beeld gebracht.

Onderstaande tabel (figuur 12) geeft per gebruiksfunctie weer in hoeveel procent van de gevallen binnen de tijdnormen uit het Bvr aangereken wordt en in hoeveel procent van de gevallen deze tijdnormen niet gehaald worden (hierbij is geen marge opgenomen). Zoals in de regionale overzichten van de dekking zichtbaar wordt, bestaan er geen grote verschillen tussen de dekking in de dag-situatie en de avond/nacht/weekend-situatie. In veel regio's is de dekking overdag minder goed dan in de avond/nacht/weekend-situatie. Binnen de VRU is hiervan geen sprake. Omdat de avond/nacht/weekend-situatie de meest kritieke fase is, in verband met slapende personen in objecten, en omdat de dekking dan een fractie minder goed is ten opzichte van overdag, wordt in de rest van het dekkingsplan enkel gerefereerd aan de maatgevende dekking in avond/nacht/weekend-situatie.

Gebruiksfunctie	Impact-score (effect)	Tijdnorm Bvr	Aantal objecten	Dekking binnen Bvr (a/n/w)	Over-schrijding Bvr (a/n/w)
Gezondheidszorgfunctie	10	8	3.268	67%	33%
Celfunctie	9	5	19	5%	95%
Onderwijsfunctie	9	8	1.467	66%	34%
Winkelfunctie gesloten constructie	9	5	226	18%	82%
Overige gebruiksfuncties	9	10	29.080	91%	9%
Woonfunctie boven winkel	7	5	19.364	14%	86%
Industriefunctie	7	10	20.896	90%	10%
Bijeenkomstfunctie	7	10	4.380	92%	8%
Woonfunctie verminderd zelfredzaam	7	6	548	11%	89%
Woonfunctie portiek / portiekflat	6	6	13.935	25%	75%
Winkelfunctie	6	8	10.823	77%	23%
Sportfunctie	6	10	775	90%	10%
Logiesfunctie	6	8	3.787	17%	83%
Overige woonfuncties	6	8	511.062	61%	39%
Kantoorfunctie	4	10	12.912	92%	8%

Figuur 12. Overzicht overschrijdingen tijdnormen Bvr per gebruiksfunctie

Een korte toelichting op bovenstaande tabel, op basis van de gezondheidszorgfunctie: de gezondheidszorgfunctie kent op basis van het Bvr en tijdnorm van 8 minuten. Uit het brandrisicoprofiel komt naar voren dat de impact van brand bij een gezondheidszorgfunctie zeer hoog is (impactscore is 10). De VRU kent 3268 objecten met een gezondheidszorgfunctie, en in 67% van de gevallen komt de brandweer binnen de in het BVR gestelde tijdnorm ter plaatse (en dus in 33% van de incidenten niet).

4.5 Ongevalbestrijding Gevaarlijke Stoffen (OGS)

Ten aanzien van de wettelijke taak voor OGS staat in artikel 4.2.2 van het Bvr:

Een eenheid bestrijding van ongevallen met gevaarlijke stoffen begint binnen dertig minuten na alarmering met de uitvoering van haar taken op de plaats van het incident.

Voor de uitvoering van deze taak beschikt de VRU over één gaspakkenteam, één ontsmettingsunit en vier meetploegen. Met voornoemde beschikbare inzet is het mogelijk om binnen de gehele regio de wettelijke tijdnorm van 30 minuten voor een gaspakkenteam te

realiseren. In de toekomst kan nog verder invulling gegeven worden aan verdergaande samenwerking met de regio's Gooi en Vechtstreek en Flevoland.

4.6 Dekking van incidenttypen die niet vallen onder het Bvr²⁰

4.6.1 Niet-wettelijk genormeerd

Naast de inzet bij incidenten als omschreven in het Bvr, wordt de basisbrandweereenheid (aangevuld met benodigde ondersteunende eenheden t.b.v. slagkracht en specialismen) ook ingezet voor andere incidenttypen.

In het Bvr wordt in een aantal artikelen de inzet en ondersteuning van een basisbrandweereenheid voor de uitvoering van de basisbrandweezorg nader geduid:

- Een basisbrandweereenheid is belast met brandbestrijding en redding, technische hulpverlening, basishandelingen bij de bestrijding van ongevallen met gevaarlijke stoffen en ondersteuning bij waterongevallen (Art. 3.1.2).
- Een ondersteuningseenheid voor het redden en blussen op hoogte is belast met het redden van mensen en dieren op hoogte, ondersteuning van basisbrandweereenheden bij het blussen op hoogte en het verlenen van hulp op hoogte (Art 3.1.3).
- Een ondersteuningseenheid voor hulpverlening is belast met ondersteuning bij het bevrijden van beknelde en ingesloten mensen en dieren, ondersteuning van basishandelingen bij de bestrijding van ongevallen met gevaarlijke stoffen en ondersteuning bij waterongevallen (Art 3.1.4).

In het Bvr wordt voor deze incidenttypen geen tijdnorm voor de opkomst gesteld. Wel wordt gesteld dat:

- Het bestuur van de veiligheidsregio geen opkomsttijd vaststelt, die hoger is dan achttien minuten (Art 3.2.1);
- Het bestuur van de veiligheidsregio vaststelt voor welke objecten de inzet van een ondersteuningseenheid voor redden en blussen op hoogte altijd noodzakelijk is. Het bestuur stelt bij deze objecten voor de ondersteuningseenheden dezelfde opkomsttijden vast als voor de basisbrandweereenheden (Art 3.2.2).

Voor de bepaling van de opkomsttijd en daarmee de uitwerking van de dekking voor de bestrijding van niet objectgebonden incidenten is gekeken naar reeds bestaande richtlijnen: de Handleiding Brandweezorg (1992), inclusief Technische aanvulling (2002), en de concept Leidraad Repressieve Basisbrandweezorg (2006).

In onderstaande paragrafen worden de tijdnormen voor de overige incidenttypen nader benoemd. Het materieelspreidingsplan is gebaseerd op die tijdnormen.

4.6.2 Brand (niet objectgebonden)

Op basis van de Leidraad Repressieve Basisbrandweezorg wordt een aantal tijdnormen gegeven voor de opkomst van de eerste basisbrandweereenheid bij niet objectgebonden branden:

---

²⁰ Zie bijlage 2 voor een onderbouwing.

- 15 minuten voor het bestrijden van brand in natuurgebieden, waarbij bedoeld wordt op loofbos, dennenbos, heide, veen en duingebied;
- 15 minuten voor het bestrijden van brand bij een personenauto of een vrachtwagen;
- 10 minuten voor het bestrijden van brand bij een tankwagen, trein of luchtvaartuig.

Voor objecten waarvoor geen wettelijke tijdnorm is vastgesteld, geldt binnen de VRU een gedifferentieerde opkomsttijd van 15 tot 30 minuten.

4.6.3 Dekking redvoertuig (RV)

In het Bvr staat over de noodzaak en tijdnormen ten aanzien van redvoertuigen het volgende:

Artikel 3.2.2

Het bestuur van de veiligheidsregio stelt vast voor welke objecten de inzet van een ondersteuningseenheid voor redden en blussen op hoogte altijd noodzakelijk is. Het bestuur stelt bij deze objecten voor de ondersteuningseenheden dezelfde opkomsttijden vast als voor de basisbrandweereenheden.

Dit betekent dat, in tegenstelling tot eerdere richtlijnen voor het opstellen van een Dekkingsplan (Handleiding Brandweezorg 1992; Leidraad Repressieve Basisbrandweezorg 2006), *niet* is vastgesteld voor welke gebruiksfuncties de snelle komst van een redvoertuig noodzakelijk is. Voor het nieuwe dekkingsplan moet hier echter wel een voorstel worden gedaan, dat vervolgens door het bestuur wordt bekrachtigd.

Voor de onderbouwing van een voorstel voor redvoertuigen is beoordeeld hoe dit in de eerdere richtlijnen was geformuleerd. Daarvoor is de landelijke Leidraad Repressieve Basisbrandweezorg gevolgd. De Leidraad onderscheidt twee situaties voor de inzet van een redvoertuig:

- Spoedeisende inzet van het redvoertuig voor een snelle redding van bedreigden. In deze gevallen is de noodzakelijke opkomsttijd van het voertuig dan ook kort en gekoppeld aan een snelle opkomst van de eerste tankautospuiter.
- Minder urgente inzet van een redvoertuig voor een aanvullende taak, bijvoorbeeld arbotechnisch (werken op hoogte en ondersteuning ambulance personeel bij afhijsen van patiënten die horizontaal vervoerd moeten worden) of om te dienen als blusplatform. De opkomsttijd is dan minder strak aan een tijd gebonden.

Het wordt vanuit kosten oogpunt als niet realistisch beschouwd om op elke post in de regio een redvoertuig te plaatsen. Bovendien is een redvoertuig als alternatieve vluchtroute ook niet meer altijd toepasbaar, wanneer het object niet bereikbaar is. Alternatieve maatregelen om de zelfredzaamheid van bewoners en gebruikers te vergroten, door hen meer bewust te maken van de in het object aanwezige risico's, worden als meer kansrijk en effectief beschouwd.

De VRU stelt daarom geen objecten vast waar het redvoertuig direct noodzakelijk is voor het redden, maar wel het uitgangspunt te hanteren dat een redvoertuig binnen 15 minuten ter plaatse dient te zijn. Daarnaast is bij de spreiding van redvoertuigen rekening gehouden met de inzetfrequentie en aanwezige risico objecten (optimale dekking in relatie tot brandrisico's). De positionering van de huidige redvoertuigen wordt voor de komende 2 jaren gehandhaafd,

met uitzondering van het district Utrecht waar wordt teruggedaan van drie naar twee redvoertuigen. Daarnaast zal het additionele redvoertuig niet worden vervangen. In deze periode zal nader worden onderzocht, om tot een verantwoorde herpositionering over te gaan in relatie tot de aanwezige risico-objecten en te treffen risicobeheersingsmaatregelen.

Verdergaande herpositionering zal leiden tot een teruggang in de operationele zorg ten opzichte van het Dekkingsplan 2005, maar vanwege de aanscherping van regelgeving in het kader van de brandveiligheid voor nieuwbouw van de zogenaamde portiekflats vanaf 1992 en de vele renovaties van deze woningen ná 1992 (uitgevoerd door de woningbouwverenigingen in het kader van reguliere onderhoudsplannen) is het verantwoord de opkomsttijd van het redvoertuig los te koppelen van de eerste basisbrandweereenheid. Hierbij is namelijk rekening gehouden met strengere eisen ten aanzien van brandveiligheid in de bouwregelgeving. Vanaf dat moment zijn bijvoorbeeld brandwerende deuren verplicht geworden, die een brand tenminste 20 minuten tegen kunnen houden (compartimentering) evenals de mogelijkheid van het toepassen van rookmelders in verkeersruimten in woningen (niet op het lichtnet) in het kader van een gelijkwaardige oplossing voor de compartimentering (tot aan 2003) en de toepassing van brandvertragende materialen. Tevens zijn nieuwbouwhuizen vanaf 2003 voorzien van rookmelders die zijn aangesloten op het lichtnet.

4.6.4 Opschaling vanaf basisbrandweereenheid (slagkracht)

Om een snel ontwikkelende brand en verdere uitbreiding te kunnen beheersen is de opkomsttijd van de 2^e basisbrandweereenheid (2^e tankautospuiter) van belang. In het verlengde van het dekkingsplan 2005 is uitgegaan van de opkomsttijd voor de 2^e basisbrandweereenheid van 10 minuten in stedelijke bebouwing (waaronder historische binnesteden) en de belangrijkste risico's (top 50) uit het regionaal risicoprofiel. Voor de spreiding over de uitruklocaties van de tweede basisbrandweereenheid is hierbij uitgegaan van gelijktijdige alarmering van zowel de eerste als de tweede basisbrandweereenheid. Een snelle gelijktijdige alarmering is daarbij afhankelijk van de aard en kwaliteit van de melding. Deze benadering borgt tevens een acceptabele opkomsttijd (10 minuten²¹) bij een incident bij gelijktijdigheid (waar wettelijk gezien geen rekening mee gehouden hoeft te worden).

Bij de spreiding is gekeken of de basisbrandweereenheid van de dichtstbijzijnde uitruklocatie binnen de tijd van maximaal 10 minuten (bij gelijktijdige alarmering) te plaatse kan zijn. Zo niet, dan is dat aanleiding geweest voor het plaatsen van een tweede basisbrandweereenheid op de desbetreffende uitruklocatie. Daarbij is ook gekeken naar inzetfrequentie en de personele (on)mogelijkheden van een uitruklocatie.

De bovenstaande opschaling van de tweede basisbrandweereenheid past binnen de visie op het Grootschalig Optreden van Brandweer Nederland. Dat komt neer op een opkomst van de eerste vier basisbrandweereenheden (peloton) binnen 30 minuten, het tweede peloton binnen 45 minuten en het derde en vierde peloton binnen 60 minuten. Hieraan kunnen pelotons worden toegevoegd voor onder andere grootschalige watervoorziening, natuurbrandbestrijding, specialistische blussing, redding en technische hulpverlening (zie paragraaf 4.6.7).

---

²¹ Deze opkomsttijd is beschreven in de richtlijn repressieve basisbrandweezorg 2006 en wordt ook veelvuldig door de andere brandweerregio's gehanteerd.

4.6.5 Technische hulpverlening

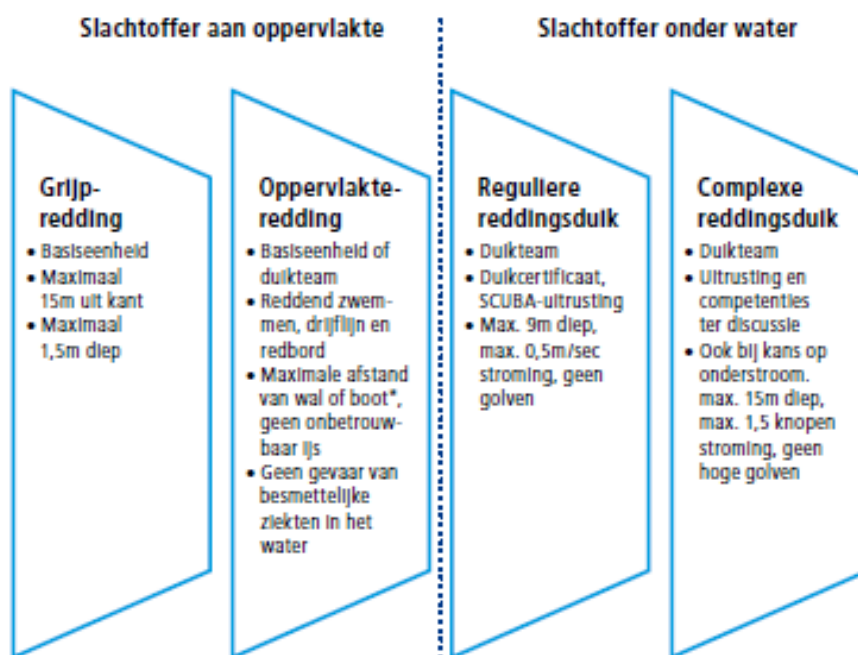
De (technische) hulpverleningstaak wordt binnen de VRU in 80% tot 85% van de gevallen verricht door de basisbrandweereenheid, die conform het landelijk bestek is bekapt met hulpverleningsgereedschap. In sommige gevallen (overige 15-20%) volstaat de bepakking van een basisbrandweereenheid niet voor de uit te voeren taak. Hiervoor moet een aanvullende eenheid voor (technische) hulpverlening (HV) ter plaatse komen. De opkomsttijd voor de HV wordt bepaald door het zogenaamde 'Gouden Uur'²². Binnen dit uur moet de patiënt adequate medische behandeling krijgen (in het ziekenhuis of van een mobiel medisch team). De benodigde tijd om de beknelde patiënt te bevrijden is ongeveer een half uur. Als ervan uitgegaan wordt, dat de eerste basisbrandweereenheid binnen 15 minuten ter plaatse is en direct tot de conclusie komt, dat een HV nodig is, blijft er nog 15 minuten over voor de opkomst van de HV. De VRU stelt daarom voor om een opkomsttijd van 15 minuten te hanteren. Standaard meesturen bij bijvoorbeeld ongevallen met een trein of vrachtwagen verkort de opkomsttijd en dus de bevrijdingstijd. Bij de spreiding van hulpverleningsvoertuigen is rekening gehouden met de inzetfrequentie en aanwezige risico's, zoals spoor-, rijks- en provinciale wegen.

4.6.6 Waterongevallen

In navolging van de landelijke Visie op Waterongevallenbeheersing, zoals kort toegelicht in hoofdstuk 2, beraadt de VRU zich op de wijze waarop waterongevallenbeheersing georganiseerd gaat worden. Grijpredding wordt verricht door elke basiseenheid, daarnaast wordt momenteel de duiktaak uitgevoerd vanuit 7 locaties (Amersfoort Centrum, Bunschoten, Mijdrecht, Maarssen, Utrecht Leidsche Rijn, Wijk bij Duurstede en Woerden. Onderzocht wordt hoe de huidige uitvoering van de waterongevallentaak zich verhoudt tot oppervlakteredding (zie onderstaand figuur 13) en hoe de organisatie van de waterongevallentaak het meest optimaal kan worden uitgevoerd. Hiervoor zal een voorstel worden ontwikkeld, waarbij eventuele wijzigingen binnen twee jaar zullen worden geëffectueerd.

---

²² In de hulpverlening staan het Gouden Uur voor de periode, waarin de kans op een succesvolle behandeling en herstel van letsel het grootst is.

Figuur 13. Soorten 'natte' reddingstaken

4.6.7 Grootschalig Optreden

De VRU moet zich, naast de basisbrandweezorg, organiseren op de grotere scenario's in haar eigen gebied, op grond van het risicoprofiel en de opschaling binnen de eigen regio. Daarnaast wordt ook de VRU gevraagd om haar steentje bij te dragen aan het grootschalig optreden in de vorm van bijstand aan de buurregio's, de bijdrage aan de Landelijke Visie Grootschalig Optreden²³.

De landelijk visie wordt op dit moment verder uitgewerkt door Brandweer Nederland. Ook hierin verschuift de scope van aanbod gericht naar vraag gestuurd. In de visie doet Brandweer Nederland voorstellen over de wijze waarop het grootschalig optreden binnen de veiligheidsregio's vormgegeven kan worden.

Ten behoeve van Grootschalig Optreden in relatie tot het maatgevende risicoscenario organiseert de VRU de volgende onderdelen in aansluiting op de landelijke visie:

- Specialisten logistiek & ondersteuning;
- Specialisten informatievoorziening;
- 2 basispelotons brandweer;
- 2 pelotons natuurbrandbestrijding;
- 1 peloton specialistische blussing;
- 2 pelotons grootschalige watervoorziening;

²³ Momenteel loopt binnen Brandweer Nederland het traject Specialismen op Maat, de verwachting is dat dit leidt tot wijzigingen in de te leveren bijstand in het kader van Grootschalig Optreden en daarmee mogelijk tot wijziging van het dekkingsplan (onder voorbehoud van financiering).

- 1 peloton redding en technische hulpverlening;
- 1 peloton gevaarlijke stoffen.

4.6.8 Officier van Dienst (OVD)-gebieden

Voor de OVD-gebieden geldt binnen de VRU een opkomsttijd van 15 minuten. Tot op heden wordt binnen de VRU gewerkt met 12 OVD-gebieden. In dit dekkingsplan wordt uitgegaan van 9 OVD-gebieden. De indeling in 9 gebieden houdt in dat in vier gebieden de opkomsttijd van 15 minuten niet meer gehaald wordt. Gezien de aard van de bebouwing (overwegend nieuwbouw), de soort objecten (geen markante objecten) en de overzichtelijke infrastructuur is een opkomsttijd van 20 minuten in deze vier gebieden acceptabel. In de periode 2014-2015 zullen de 12 Ovd gebieden worden teruggebracht naar 9 Ovd-gebieden (zie figuur 14).

Figuur 14. Geografische weergave 9 OVD-gebieden

4.6.9 Natuurbrandbestrijding

Voor natuurbrandbestrijding wordt gebruik gemaakt van daartoe specifiek geschikte basisbrandweereenheden. De opkomsttijd van dergelijke eenheden is, conform de huidige normatieve kaders, gesteld op 15 minuten. Voor een toereikend dekkingsniveau kan volstaan worden met het strategisch aanwijzen van uitruklocaties waarin de basisbrandweereenheid tevens geschikt moet zijn voor natuurbrandbestrijding. Deze eenheden zijn opgenomen in de pelotonsstructuur van het grootschalig optreden en het leveren van bijstand aan andere regio's. Daarnaast beschikt de VRU over aanvullend materieel om de blussing mogelijk te maken in gebieden waar bluswater niet of nauwelijks voorhanden is. Hiervoor zijn speciale pompen en bassins in gebruik genomen. Deze zijn gestationeerd in Leusden, Soest, Veenendaal en Zeist, en zijn geheel afgestemd op het natuurbrandrisico binnen de VRU. Naast de repressieve inspanningen op het gebied van natuurbrandbestrijding investeert de VRU ook in risicocommunicatie en het bewustwordingsproces van de kwetsbare instellingen en campings in deze natuurgebieden.

4.6.10 Rietenkapbrandbestrijding

In de provincie Utrecht staan veel gebouwen met een rieten kap, zoals boerderijen en villa's. Een brand in een rieten dak is lastig te bestrijden, doordat de brand vaak alleen aan de buitenkant van het dak geblust kan worden, terwijl de brand van binnenuit gewoon doorgaat. Dit kan ertoe leiden dat een pand ernstig beschadigd raakt of zelfs helemaal verloren gaat.

Door het instellen van een specialisme voor de bestrijding van rietenkapbranden wordt bij een brand in een rietgedekt pand bijstand verleend door de korpsen Cothen/Langbroek, Kamerik, Kockengen en Werkhoven. Deze uitruklocaties worden vanwege hun expertise zowel binnen als buiten de regio ingezet. De korpsen zijn voorzien van het benodigde materieel. Deze aanpak heeft de afgelopen jaren geleid tot meer effectieve rietkapbrandbestrijding, waardoor minder schade is ontstaan.

De huidige concentratie van de teams heeft echter tot gevolg dat het noordelijke deel van de regio niet snel genoeg bereikt kan worden door de specialisten. Hiervoor zijn samenwerkingsafspraken gemaakt met veiligheidsregio Gooi & Vechtstreek.

4.6.11 Hoogteredding

De VRU is als pilot gestart met een hoogtereddingsteam. Hiermee beoogt de VRU dat te allen tijde voldoende kennis en kunde beschikbaar is binnen onze regio tot het redden van mens en dier op hoogte, diepte dan wel andere moeilijk bereikbare plaatsen, zoals opslagtanks. Het hoogte reddingsteam is geformeerd uit vrijwilligers, die zich verzamelen op de plaats van een incident en de klim – en afdaalgereedschappen worden gebracht vanuit de uitruklocaties Amersfoort Centrum en/of Utrecht Leidsche Rijn. Deze pilot wordt in 2014 – 2015 geëvalueerd.

4.6.12 AED

In de regio is in samenwerking met de RAVU en de brandweer een pilot uitgevoerd om de aanrijtijden bij reanimatiemeldingen te verkorten. Hiertoe is de AED-taak uitgevoerd vanuit 10 uitruklocaties. Dit is in de gemeenten Renswoude, Leusden (post Achterveld), Zeist (posten Zeist en Den Dolder), Utrecht (post Tolsteeg), Lopik (posten Benschop en Lopik), De Ronde Venen (post Abcoude), Stichtse Vecht (post Loenen) en Oudewater. Vanaf 2012 ondersteunt de RAVU in de regio Utrecht het landelijke initiatief om de burgerparticipatie bij reanimatie (HartslagNu) te bevorderen. Hierin hebben de gemeenten de mogelijkheid om te participeren. Burgers kunnen zich via een website registreren en ontvangen bij een reanimatiemelding een sms bericht rechtstreeks vanuit de Meldkamer Ambulancezorg (MKA). Op deze wijze is het mogelijk om de responstijd te verkorten om een levensbedreigende hartritmestoornis te couperen. De VRU onderzoekt in samenwerking met de RAVU of voortzetting van de genoemde pilot zinvol is. Dat doet zij in het licht van de resultaten van de pilot, het landelijk initiatief HartslagNU en de financiële consequenties voor de RAVU en/of de VRU (basiscapaciteit of een gemeentelijk pluscapaciteit).

4.6.13 Ontwikkelingen SIGMA teams en Geneeskundige Combinatie

In de regio Utrecht is een overeenkomst gesloten met het Nederlandse Rode Kruis voor het leveren van 75 vrijwilligers die opgeleid zijn als SIGMA lid. SIGMA staat voor Snelle Inzetbare

Groep ter Medische Assistentie. De VRU (GHOR) draagt zorg voor Opleiding, Training en Oefenen van deze SIGMA teams.

In 2009 is door het Ministerie een reductie van materieel doorgevoerd en is er een bijstandsregeling opgezet om landelijk te kunnen voorzien in de extra medische materialen. De VRU heeft de beschikking over drie volledige Geneeskundige combinaties, waarin aanvullend materiaal en medicamenten beschikbaar zijn voor grootschalige incidenten.

Momenteel wordt landelijk gezien hoe na 2015 de aanvullende geneeskundige hulpverlening vormgegeven dient te worden. Wel is duidelijk dat de ambulancedienst een prominenter rol zal gaan krijgen in de opgeschaalde geneeskundige zorg. Dit sluit aan bij de verantwoordelijkheid van de zorginstellingen op basis van de wet Toelating Zorginstellingen.

4.7 Operationele slagkracht en materiele spreiding

In onderstaande tabel is op basis van de voorgaande operationele uitgangspunten, in relatie tot het Regionaal Risicoprofiel en het Brandrisicoprofiel, voor de inrichting van de operationele organisatie weergegeven. Hier wordt beschreven welke slagkracht, van basisbrandweezorg tot en met het grootschalig optreden, regionaal nodig is om te voldoen aan de wettelijke eisen, de bestuurlijke uitgangspunten en de operationele uitgangspunten in de voorgaande paragrafen (4.4 tot en met 4.6.10). Deze hebben geresulteerd in een materieelspreiding zoals aangegeven in de onderstaande tabel (figuur 15).

Samengevat wordt de volgende operationele inrichting voorgesteld²⁴:

Gemeente	Post	Materieel dekking (basiszorg)	Materieel slagkracht en specialismen	Materieel bedrijfsvoering
Amersfoort	Amersfoort Centrum <i>Beroeps + dagdienst + vrijwillig</i>	1x TS ²⁵ + RV ²⁶	1x TS NBB ²⁷ + HV ²⁸ + WO ²⁹ + COH	TS bedrijfs-voering ³⁰ in werkplaats
	Amersfoort-Noord <i>Vrijwillig</i>	1x TS (a/n/w) ³¹		TS bedrijfsvoering
Baarn	Baarn <i>Dagdienstgarantie + Vrijwillig</i>	1x TS (+RV)	+ 1x TS NBB + HV	
Bunschoten	Bunschoten <i>Vrijwillig</i>	1x TS	1x TS + WO	

²⁴ De mogelijkheid tot uitname van materiaal is beoordeeld aan de hand van de wettelijke tijdnormen uit het Bvr. Dit houdt in dat enkel dat materiaal wordt uitgenomen dat niet noodzakelijk is om de vereiste tijdnormen te behalen.

²⁵ Tankautospuiter

²⁶ Redvoertuig

²⁷ Natuurbrandbestrijding

²⁸ Hulpverleningsvoertuig

²⁹ Waterongevallenbestrijding

³⁰ Bedrijfsvoeringvoertuigen zijn wel operationeel inzetbaar, maar zijn financieel afgeschreven en hebben geen personele bezetting. Ze worden ingezet als back-up voor onderhoud/reparatie en voor opleiden, oefenen en jeugdbrandweer.

³¹ Alleen bezet in avond/nacht/weekend-situatie

Gemeente	Post	Materieel dekking (basiszorg)	Materieel slagkracht en specialismen	Materieel bedrijfsvoering
Bunnik	Bunnik <i>Vrijwillig</i>	1x TS	HV	
	Werkhoven <i>Vrijwillig</i>	1x TS	+ RKBB ³²	
De Bilt	Bilthoven <i>Dagdienstgarantie + Vrijwillig</i>	1x TS (+RV)	1x TS NBB + HV + VC ³³	
	De Bilt <i>Vrijwillig</i>	1x TS		
	Groenekan <i>Vrijwillig</i>	1x TS		
	Maartensdijk <i>Vrijwillig</i>	1x TS		
	Westbroek <i>Vrijwillig</i>	1x TS		
De Ronde Venen	Abcoude <i>Vrijwillig</i>	1x TS		
	Mijdrecht <i>Dagdienstgarantie + Vrijwillig</i>	1x TS + RV	1x TS + WO	
	Vinkeveen <i>Vrijwillig</i>	1x TS		
	Wilnis <i>Vrijwillig</i>	1x TS	HV	
Eemnes	Eemnes <i>Vrijwillig</i>	1x TS		
Houten	Houten-Oost <i>Vrijwillig</i>	1x TS (a/n/w)		
	Houten-West <i>Dagdienstgarantie + Vrijwillig</i>	1x TS	VC	TS bedrijfsvoering
	Schalkwijk <i>Vrijwillig</i>	1x TS		
IJsselstein	IJsselstein <i>Vrijwillig</i>	1x TS + RV	COH + WTS ³⁴ 1000	TS bedrijfsvoering
Leusden	Achterveld <i>Vrijwillig</i>	1x TS		
	Leusden <i>Dagdienstgarantie + Vrijwillig</i>	1x TS	1x TS NBB + specifiek materieel NBB + WTS 1000	
Lopik	Benschop <i>Vrijwillig</i>	1x TS		
	Lopik <i>Vrijwillig</i>	1x TS	1x TS	
Montfoort	Linschoten	1x TS	THV GO ³⁵ +HV ³⁶	

³² Rietkapbrandbestrijding

³³ Verbindingscommandowagen

³⁴ Watertransport

³⁵ Technische hulpverlening grootschalig optreden

Gemeente	Post	Materieel dekking (basiszorg)	Materieel slagkracht en specialismen	Materieel bedrijfsvoering
	<i>Vrijwillig</i>			
	Montfoort <i>Vrijwillig</i>	1x TS		
Nieuwegein	Nieuwegein-Noord <i>Dagdienst + Vrijwillig</i>	1x TS	1x TS + HV	
	Nieuwegein-Zuid <i>Vrijwillig</i>	1x TS (a/n/w)		
Oudewater	Oudewater <i>Vrijwillig</i>	1x TS	1x TS	
Renswoude	Renswoude <i>Vrijwillig</i>	1x TS NBB		
Rhenen	Elst <i>Vrijwillig</i>	1x TS NBB		
	Rhenen-Achterberg <i>Vrijwillig</i>	1x TS	1x TS NBB	
Soest	Soest Hoofdpost <i>Dagdienstgarantie + Vrijwillig</i>	1x TS NBB + RV	specifiek materieel NBB	
	Soest Nevenpost <i>Vrijwillig</i>	1x TS NBB		
	Soesterberg <i>Vrijwillig</i>	1x TS NBB		
Stichtse Vecht	Breukelen <i>Vrijwillig</i>	1x TS	1x TS + HV	
	Kockengen <i>Vrijwillig</i>	1x TS	RKBB	
	Loenen <i>Vrijwillig</i>	1x TS		TS bedrijfsvoering
	Maarsse <i>Dagdienstgarantie + Vrijwillig</i>	1x TS + RV	1x TS + WO + WTS 1000	TS bedrijfsvoering
	Maarseveen-Tienhoven <i>Vrijwillig</i>	1x TS	THV Verlichting	
	Nieuwer ter Aa <i>Vrijwillig</i>	1x TS		
	Nigtevecht <i>Vrijwillig</i>	1x TS		
Utrecht	De Meern <i>Vrijwillig</i>	1x TS		TS bedrijfsvoering
	Leidsche Rijn <i>Beroeps</i>	1x TS	HV + WO + ABH	TS bedrijfsvoering
	Schepenbuurt <i>Beroeps</i>	1x TS + RV	ontsmettingsteam OGS + SVM HAB	
	Tolsteeg <i>Beroeps</i>	1x TS		
	Vleuten <i>Vrijwillig</i>	1x TS		TS bedrijfsvoering
	Voordorp	1x TS + RV	gaspakkenteam +	

³⁶ Of Harmelen / Woerden

Gemeente	Post	Materieel dekking (basiszorg)	Materieel slagkracht en specialismen	Materieel bedrijfsvoering
	<i>Beroeps</i>		SB	
	Zuilen <i>Vrijwillig</i>	1x TS (a/n/w)		TS bedrijfsvoering
Utrechtse Heuvelrug	Amerongen <i>Vrijwillig</i>	1x TS NBB		TS bedrijfsvoering
	Driebergen <i>Vrijwillig</i>	1x TS	1x TS NBB	
	Doorn <i>Dagdienstgarantie + Vrijwillig</i>	1x TS NBB + RV		TS bedrijfsvoering
	Leersum <i>Vrijwillig</i>	1x TS NBB		
	Maarn	1TS		
	Maarsbergen <i>Vrijwillig</i>	1x TS NBB	HV	
Veenendaal	Veenendaal <i>Dagdienstgarantie + Vrijwillig</i>	1x TS + RV	1x TS NBB + HV + WTS 1000 + specifiek materieel NBB	TS bedrijfsvoering
Vianen	Hagestein <i>Vrijwillig</i>	1x TS		
	Vianen <i>Vrijwillig</i>	1x TS (+RV)		
Wijk bij Duurstede	Cothen/Langbroek <i>Vrijwillig</i>	1x TS	1x TS + HV + RKBB	
	Wijk bij Duurstede <i>Vrijwillig</i>	1x TS	1x TS NBB + WO	
Woerden	Harmelen <i>Vrijwillig</i>	1x TS		
	Kamerik <i>Vrijwillig</i>	1x TS	RKBB	
	Woerden <i>Dagdienstgarantie + Vrijwillig</i>	1x TS + RV	1x TS + WO + WTS 2500	TS bedrijfsvoering
	Zegveld <i>Vrijwillig</i>	1x TS		
Woudenberg	Woudenberg <i>Dagdienstgarantie + Vrijwillig</i>	1x TS NBB	specifiek materieel NBB + ABH	TS bedrijfsvoering
Zeist	Den Dolder <i>Vrijwillig</i>	1x TS	THV GO	
	Zeist <i>Kazernering + Vrijwillig</i>	1x TS + RV	1x TS NBB + WTS 2000 + specifiek materieel NBB	TS bedrijfsvoering

Figuur 15. Materiele spreiding

5. Bestuurlijk afwegingskader

5.1 Bestuurlijk gemotiveerd afwijken van opkomsttijden: wettelijk kader

In paragraaf 2.3 is reeds het wettelijk kader geschetst. Daaruit kwam naar voren dat het bestuur van de veiligheidsregio gemotiveerd kan afwijken van de wettelijke tijdnormen, als per object gemotiveerd wordt waarom voor dat object wordt afgeweken en wat de mate van afwijking is. De Minister van Veiligheid en Justitie heeft deze gedetailleerde motiveringseis vanwege de bewerkelijkheid genuanceerd.

Uitgangspunt blijft dat geen sprake kan zijn van het generiek verhogen van de opkomsttijden. Om de administratieve last voor veiligheidsregio's te beperken, is motivering op objectniveau alleen vereist voor enkele belangrijke typen objecten, de zogenaamde 'markante objecten'. Hieronder wordt verstaan:

- Bedrijven met gevaarlijke stoffen die vallen onder de BRZO-regelgeving
- Gebouwen die gebruiksvergunningsplichtig zijn (o.a. pensions, hotels, basisscholen, kinderdagverblijven en dagbesteding voor gehandicapten).

Alle overige 'niet-markante objecten' kunnen geclusterd worden naar gebruiksfunctie en hierbij volstaat het motiveren van afwijkende opkomsttijden per gemeente. In totaal kent de regio 29.985 markante objecten (5%) en 602.557 niet-markante objecten (95%), waarvoor op basis van het Bvr het volgende onderscheid in gebruiksfuncties geldt figuur 16:

Gebruiksfunctie	Markant / niet-markant	Impact-score	Aantal objecten	Tijdnorm Bvr
Gezondheidszorgfunctie	Markant	10	3.268	8
Celfunctie	Markant	9	19	5
Onderwijsfunctie	Markant	9	1.467	8
Winkelfunctie gesloten constructie	Niet-markant	9	226	5
Overige gebruiksfuncties	Niet-markant	9	29.080	10
Woonfunctie boven winkel	Niet-markant	7	19.364	5
Industriefunctie	Markant	7	20.896	10
Bijeenkomstfunctie	Niet-markant	7	4.380	10
Woonfunctie verminderd zelfredzaam	Markant	7	548	6
Woonfunctie portiek / portiekflat	Niet-markant	6	13.935	6
Winkelfunctie	Niet-markant	6	10.823	8
Sportfunctie	Niet-markant	6	775	10
Logiesfunctie	Markant	6	3.787	8

Overige woonfuncties	Niet-markant	6	511.062	8
Kantoorfunctie	Niet-markant	4	12.912	10

Figuur 16. Overzicht markante en niet-markante objecten in de regio

5.2 Afwegingskader genomen aanvullende maatregelen

Bij aanvang van het project Veiligheidszorg op Maat is aangegeven dat het bestuur van de veiligheidsregio de mogelijkheden heeft verschillende soorten aanvullende maatregelen te nemen om het veiligheidsniveau in de VRU te verhogen. Dit werd het 'knoppenmodel' genoemd (figuur 17):

Knoppen			
Maatschappelijk belang / sociale samenhang Kazernebezetting (bedrijfsvoeringprofielen) • Gekazerneerd • Instroom ○ Volledig geconsigneerd ○ Gedeeltelijk geconsigneerd ○ Vrije instroom	A: Opkomst = Kazerne-locaties Locatie gebonden	Wettelijk kader: Brandrisicoprofiel Opkomsttijd en beargumenteerd afwijken	Dekkingsplan 2.0 (basiszorg)
Variabele Voertuigbezetting			
Interregionale Samenwerking Basiszorg en specialismen			
B: Risicobeheersingmaatregelen • Objectgericht • Gebiedsgericht • Doelgroepgericht		Kosten/baten afweging	
C: Financieel / economisch • Personeel • Materieel • Huisvesting			
D: Ruimtelijke mogelijkheden (RO)			

Figuur 17. Afwegingskader bestuurlijk gemotiveerd afwijken, zoals bij aanvang VoM gepresenteerd aan het bestuur

In dit dekkingsplan zijn ten aanzien van alle categorieën keuzes gemaakt, die zijn vertaald/meegenomen in het dekkingsplan. Hieronder worden deze keuzes kort toegelicht.

A. Opkomst

Met opkomst wordt in dit verband bedoeld: maatregelen die van invloed kunnen zijn op de te realiseren opkomsttijden (prestaties).

- *Maatschappelijk belang / sociale samenhang*

Met name in kleine kernen vervult de uitruklocatie ook een maatschappelijke functie en heeft het een belangrijke toegevoegde waarde voor de structuur en samenhang in de gemeenschap. In het Dekkingsplan 2.0 wordt hier, in lijn met het bestuurlijke uitgangspunt, rekening mee gehouden door de bestaande 67 uitruklocaties intact te laten (tenzij in het kader van herontwikkeling in samenspraak tussen gemeenten en veiligheidsregio tot andere keuzes gekomen wordt). Indien het bestuur in de toekomst besluit om tot een andere afweging te komen, dan kan dat gevolgen hebben voor het maatschappelijk belang en de sociale samenhang. Deze baten-lasten afweging is aan het bestuur.

- *Kazernebezetting (bedrijfsvoeringsprofielen)*

De bedrijfsvoeringsprofielen binnen de regio zijn geanalyseerd in relatie tot de dekking. Op basis van deze analyse is ervoor gekozen hier vooralsnog geen wijzigingen in door te voeren. Figuur 18 geeft aan welke bedrijfsvoeringsmodellen er binnen de VRU bestaan en hoe vaak deze voorkomen:

Kazernebezetting (bedrijfsvoeringsprofiel)	Aantal uitruklocaties VRU
Gekazerneerd 24 uursdienst	5
Gekazerneerd dagdienst en kazernering vrijwilligers	1
Gekazerneerd dagdienst	2
Volledig geconsigneerd	3
Gedeeltelijk geconsigneerd (kritische functies)	7
Vrije instroom	51

Figuur 18. Kazernebezetting (bedrijfsvoeringsprofielen). Sommige uitruklocaties hanteren meerdere varianten van kazernebezetting, bijvoorbeeld in de dag- en nachtsituatie. Daarom komt het totaal aantal op meer uit dan 67 bedrijfsvoeringsprofielen voor 67 uitruklocaties.

- *Variabele voertuigbezetting*

Zoals eerder aangegeven, heeft het bestuur ingestemd met de inzet van variabele voertuigbezetting als operationele maatregel voor uitruklocaties die qua dekking krapte kennen. Deze mogelijkheid zal op meerdere uitruklocaties in de regio benut worden. In dit dekkingsplan is nog geen rekening gehouden met een verdere inzet van variabele voertuigbezetting, in afwachting van het WODC-onderzoek. Daarnaast is binnen de VRU onderzoek uitgevoerd naar de mogelijk te behalen tijdswinst door de invoering van de TS-4 op vrijwillige uitruklocaties. De uitkomsten van het onderzoek laten zien dat de mogelijke tijdswinst voor vrijwillige uitruklocaties beperkt is (bijlage 2).

- *Interregionale samenwerking*

Zoals reeds vermeld in hoofdstuk 2, zijn er concrete afspraken gemaakt over de interregionale samenwerking voor zowel de basisbrandweerzorg als voor de specialistische taken met omliggende regio's. Deze afspraken zijn verwerkt in dit dekkingsplan.

B. Risicobeheersingsmaatregelen

Zoals eerder beschreven, kiest de VRU ervoor om het veiligheidsniveau te verhogen door de inzet van risicobeheersingsmaatregelen. Dit is in lijn met de landelijke brandweerstrategie. Binnen risicobeheersing ontstaat een nieuwe balans tussen regulerende preventie en stimulerende preventie. In dit hoofdstuk wordt per gebruiksfunctie concreet gemaakt welke risicobeheersingsmaatregelen getroffen worden om het veiligheidsniveau te verhogen. Deze worden verder uitgewerkt en geprioriteerd in het meerjarenplan risicobeheersing.

C. Financieel / economisch

Ten behoeve van het dekkingsplan is de benodigde operationele slagkracht berekend, zoals in hoofdstuk 4 is toegelicht. Op basis daarvan is beoordeeld welk materieel nodig is, welke spreiding van materieel het meest recht doet aan de benodigde slagkracht en welke personele consequenties hieraan verbonden zijn. Op basis van die cijfers is de maximale operationele sterkte (mensen en middelen) berekend. Hiermee kan de VRU de berekende dekking realiseren. Met deze verdeling van materieel en personeel wordt in de periode 2015 - 2018 een efficiencyvoordeel bereikt.

D. Ruimtelijke mogelijkheden

Bij mogelijk toekomstige herontwikkelingen ten aanzien van uitruklocaties blijft er een grote afhankelijkheid van de ruimtelijke mogelijkheden die in de gemeente kunnen worden geboden. Ook voor het toekomstig gebruik van bestaande gebouwen is er een afhankelijkheid met betrekking tot de bestemming. Daarnaast is het van belang dat gemeenten in de toekomst meer rekening houden met de afstand tussen de uitruklocatie en het realiseren van kwetsbare gebruiksfuncties.

Indien, in het kader van herontwikkeling, in de toekomst door gemeenten keuzes worden gemaakt, dan is het van belang om dit in goed overleg met de veiligheidsregio te doen. Op deze manier kunnen de consequenties voor de repressieve dekking worden meegenomen in herontwikkelingen.

Bij een verdere toename van verkeersbelemmerende maatregelen ten behoeve van de verkeersveiligheid, zullen de opkomsttijden verder onder druk komen te staan. In de totale bestuurlijke belangenafweging kunnen risicobeheersingsmaatregelen in de toekomst een rol spelen om het veiligheidsniveau op peil te houden of te verhogen.

5.3 Meettijden

5.3.1 Visie VRU: via risicobeheersing het veiligheidsniveau verhogen

Het bestuur van de VRU heeft er bewust voor gekozen om voor alle gebruiksfuncties risicobeheersingsmaatregelen te benoemen, om zo het veiligheidsniveau (zie paragraaf 1.3) te verhogen. Voornoemde keuze vloeit voort uit de beslissing van het bestuur om geen extra investeringen te doen in nieuwe uitruklocaties. Deze beslissing is in lijn met de bestuurlijke uitgangspunten (zie paragraaf 2.1).

Het bestuur van de VRU heeft in de bestuurlijke uitgangspunten namelijk vastgesteld dat zij het huidige veiligheidsniveau als uitgangspunt neemt bij de vaststelling van het Dekkingsplan. Het Dekkingsplan beschrijft weliswaar de opkomsttijden, maar het veiligheidsniveau bestaat

uit meer dan alleen opkomsttijden. Het veiligheidsniveau is een samenspel van veiligheidsbewustzijn én verantwoordelijkheidsverdeling (van de burger, bedrijven en instellingen), risicobeheersingsmaatregelen en opkomsttijden.

Bij het vaststellen van het Dekkingsplan, is gekeken naar de opkomsttijden voor gebruiksfuncties, zoals opgesomd in figuur 16 in paragraaf 5.1. Het bestuur stelt vast dat het uitgangspunt voor de opkomst van de brandweer altijd is: zo snel als mogelijk. De brandweer gaat op grond van het Dekkingsplan niet langzamer rijden, maar blijft net zo snel optreden als voorheen en waar mogelijk sneller. Het dekkingsplan voorziet daar ook in.

De opkomsttijden van de brandweer, afgezet tegen de tijdnormen uit het Besluit veiligheidsregio's, worden door de brandweer niet in 100% van de gevallen gehaald. Dat geldt voor alle gebruiksfuncties. Het totale dekkingspercentage, afgezet tegen de tijdnormen uit het Bvr, betreft vóór de vaststelling van het nieuwe Dekkingsplan 62% (paragraaf 4.3.3 figuur 11).

Het bestuur heeft voor een aantal gebruiksfuncties gebruik gemaakt van haar bevoegdheid om met de Inspectie V&J afspraken te maken over door hen te hanteren meettijden (als ware bestuurlijk gemotiveerd afgeweken). In het dekkingsplan worden deze tijden vastgelegd als de meettijd. Voor de volgende functies wordt een aparte meettijd vastgesteld naast de tijden uit het Bvr:

- Overige Woonfuncties gebouwd voor 1992;
- Overige Woonfuncties gebouwd tussen 1992 en 2003;
- Overige Woonfuncties gebouwd vanaf 2003;
- Woonfunctie Portiek en Portiekflats gebouwd vanaf 1992;
- Kantoorfuncties gebouwd vanaf 1992.

De motivering voor het hanteren van deze meettijden volgt verderop in paragraaf 5.3.3. Het totale dekkingspercentage voor de opkomst van de brandweer, rekening houdend met de meettijden, komt uit op 89% (zie figuur 24). Dat betekent dat bij 11% van alle objecten een overschrijding plaats vindt.

5.3.2 Aanvaardbare overschrijding

Het feit dat de brandweer in 11% van de gevallen buiten de tijdnorm of meettijd opkomt, betekent niet dat het bestuur dat aanvaardbaar vindt voor het veiligheidsniveau. Het zegt enkel wat over de prestaties op het gebied van de opkomsttijden.

De overschrijding wordt aanvaardbaar geacht onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat bepaalde, omschreven risicobeheersingsmaatregelen, met name op het gebied van stimulerende preventie (brandveilig leven), getroffen worden. Die maatregelen zijn niet exclusief van toepassing op objecten waar de tijden worden overschreden, maar gelden voor alle objecten binnen het verzorgingsgebied van de VRU. Verderop in figuur 19 wordt beknopt weergegeven wat voor soort risicobeheersingsmaatregelen getroffen worden per gebruiksfunctie (een uitgebreide beschrijving van deze maatregelen is opgenomen in bijlage 1). Daarbij wordt ook onderscheid gemaakt in specifieke risicovolle doelgroepen binnen de regio.

De maatregelen per gebruiksfunctie worden verderop in paragraaf 5.3.4 (figuur 19) beschreven. Op die manier wordt, in lijn met de in paragraaf 1.2 verwoorde doelstelling van

het dekkingsplan, inzichtelijk welke stimulerende preventieve maatregelen (brandveilig leven) per gebruiksfunctie worden ingezet om een acceptabel veiligheidsniveau te realiseren, zoals uitgesproken in de bestuurlijke uitgangspunten.

Het bovenstaande betekent niet dat de risicobeheersingsmaatregelen de overschrijding in minuten compenseren. Er bestaat namelijk geen direct causaal verband tussen de effecten van de regulerende en stimulerende risicobeheersingsmaatregelen en minuten in een opkomsttijd.

Het dekkingsplan staat immers niet op zichzelf, het beschrijft de repressieve dekking van de in de regio aanwezige objecten en risico's in combinatie met risicobeheersingsmaatregelen. Alle maatregelen tezamen beogen het veiligheidsniveau te verhogen en niet een overschrijding van tijdnormen te compenseren.

Risicobeheersingsmaatregelen per gebruiksfunctie		Gezondheidszorgfunctie	Celfunctie	Onderwijsfunctie	Winkelfunctie met gesloten constructie	Overige gebruiksfuncties	Woonfunctie boven winkel	Industriefunctie	Bijeenkomstfunctie	Woonfunctie verminderd zelfredzaam	Woonfunctie portiek/portieflat	Winkelfunctie	Sportfunctie	Logiesfunctie	Overige woonfuncties	Kantoorfunctie
Maatregel	Impactscore	10	9	9	9	9	7	7	7	7	6	6	6	6	6	4
1	Stimuleren van het plaatsen van rookmelders						x			x	x					x
2	Communicatie over brandrisico's					X	x	x			x					x
3	Productveiligheid	x	x				x			x	x			x	x	
4	Doelgroep bewoners van portiekflats										x					
5	Doelgroep bewoners woningen boven winkels						x									
6	Doelgroep zorginstellingen	x								x						
7	Doelgroep woonfunctie verminderd-zelfredzamen									x						
8	Doelgroep bewoners van aandachtswijken						x									x
9	Doelgroep 60+						x				x					x
10	Doelgroep jeugd			x												
11	Doelgroep studenten						x				x					x
12	Versterken BHV-organisaties	x	x	x	x				x							x
13	Keurmerk Veilig Ondernemen				x			x				x				x
14	Planvorming brandweer	x	x	x	x	x	x		x	x			x	x		
15	Periodiek toezicht	x	x	x	x	x		x	x	x		x	x	x		x

Figuur 19. Matrix risicobeheersingsmaatregelen per gebruiksfunctie

5.3.3 Motivering meettijden

Het bestuur besluit naast de wettelijke opkomsttijden (tijdnormen Bvr), meettijden te hanteren voor de Inspectie Veiligheid en Justitie ten aanzien van een vijftal gebruiksfuncties. Deze meettijden zullen naast de tijdnormen Bvr als prestatienorm voor de inspectie worden gehanteerd, die dient om jaarlijks de opkomsttijden van de brandweer te toetsen. Het gaat om de hieronder beschreven gebruiksfuncties. Ten aanzien van deze gebruiksfuncties is een onderscheid gemaakt op bouwperioden in relatie tot de destijds geldende bouwregelgeving (figuur 21).

1. Overige Woonfuncties:
  - a. Overige Woonfuncties gebouwd vóór 1992;
  - b. Overige Woonfuncties gebouwd tussen 1992 en 2003;
  - c. Overige Woonfuncties gebouwd vanaf 2003.
2. Woonfunctie Portiek en Portiekflats
  - a. Woonfunctie Portiek en Portiekflats gebouwd vanaf 1992.
3. Kantoorfunctie
  - a. Kantoorfuncties gebouwd vanaf 1992.

Schematisch ziet het bovenstaande er als volgt uit:

Gebruiksfunctie	Tijdnorm Bvr	Meettijd
Woonfunctie portiek/portiekflats gebouwd vanaf 1992	6 minuten	8 minuten
Overige woonfuncties gebouwd vóór 1992	8 minuten	10 minuten
Overige woonfuncties gebouwd tussen 1992 en 2003	8 minuten	12 minuten
Overige woonfuncties gebouwd vanaf 2003	8 minuten	14 minuten
Kantoorfunctie gebouwd vanaf 1992	10 minuten	12 minuten

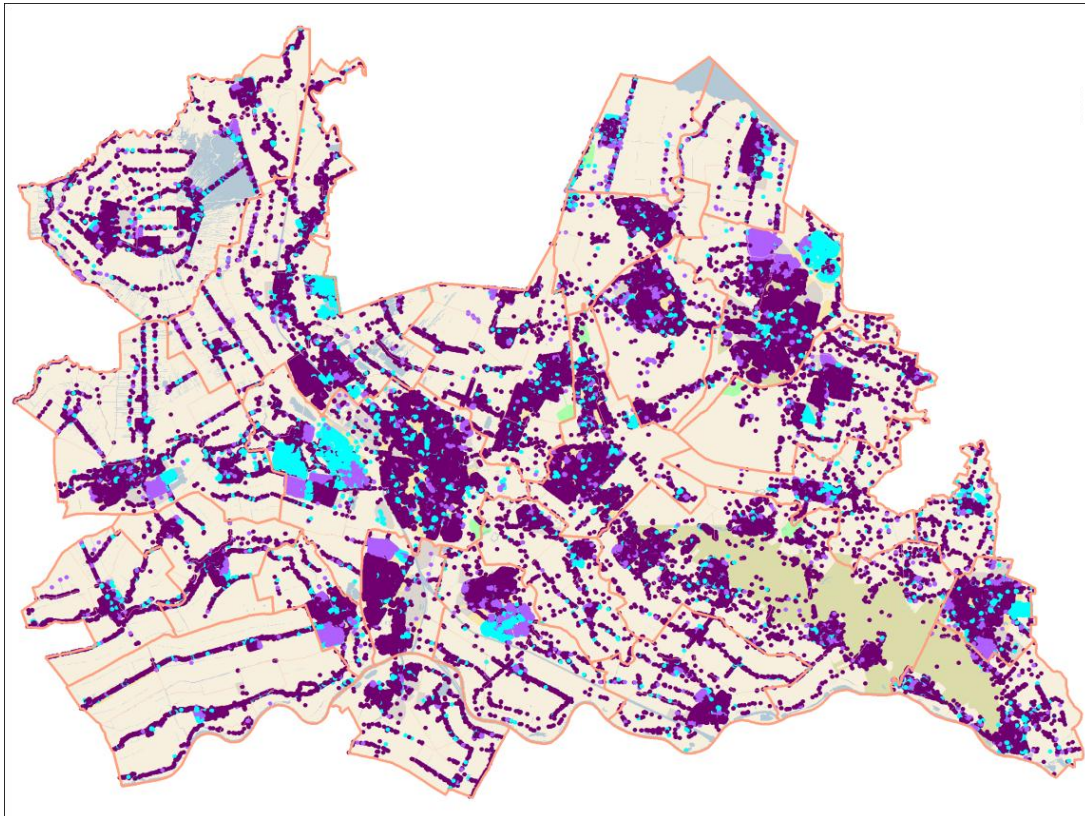
Figuur 20. Overzicht Meettijden VRU

Voor de gebruiksfunctie overige woonfuncties gebouwd vóór 1992 ligt de motivering in het stimuleren van het plaatsen van rookmelders teneinde de rookmelderdichtheid in deze categorie te verhogen en het veiligheidsbewustzijn te vergroten door begeleidende risicocommunicatie.

Voor de andere vier gebruiksfuncties ligt de inhoudelijke motivering in de verscherping en verbetering van bouwregelgeving vanaf 1992. Door de invoering van het Bouwbesluit in 1992, en nog in sterkere mate het Bouwbesluit uit 2003, is de brandveiligheid van woningen en kantoren verbeterd. Vanaf dat moment zijn bijvoorbeeld brandwerende deuren verplicht geworden, die een brand tenminste 20 minuten tegen kunnen houden (compartimentering) evenals de mogelijkheid van het toepassen van rookmelders in verkeersruimten in woningen (niet op het lichtnet) in het kader van een gelijkwaardige oplossing voor de

compartimentering (tot aan 2003) en de toepassing van brandvertragende materialen. Tevens zijn nieuwbouwhuizen vanaf 2003 voorzien van rookmelders die zijn aangesloten op het lichtnet.

Het incidentpatroon laat zien, dat het merendeel van de incidenten zich concentreert in de bebouwing van vóór 1992. Er zijn wel incidenten in objecten met bovenstaande gebruiksfuncties die gebouwd zijn vanaf 1992, maar het zijn er aanmerkelijk minder. De overige woonfuncties gedifferentieerd naar bouwperiodes is in figuur 21 weergegeven.

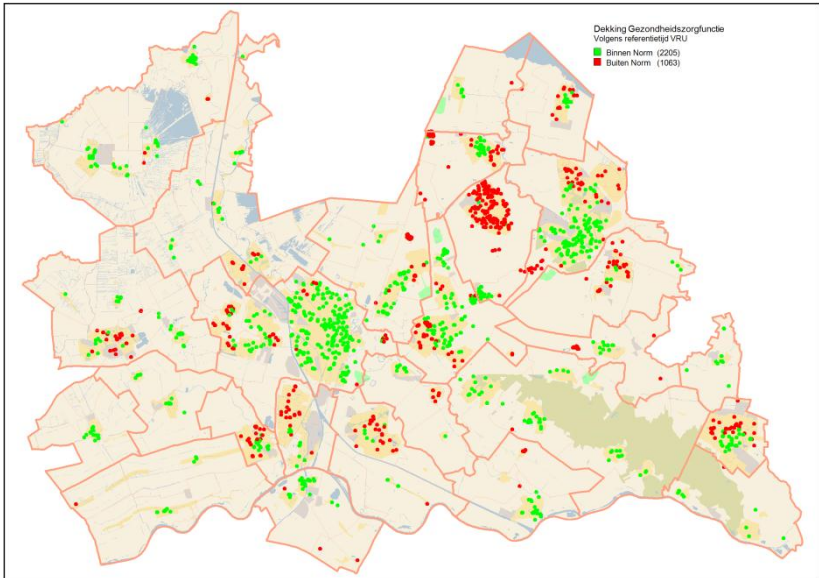
Figuur 21. Onderscheid woningbouw vóór 1992, tussen 1992 en 2003 en na 2003. Donkerpaars: bebouwing vóór 1992, lichtpaars: bebouwing tussen 1992 en 2003, blauw: bebouwing vanaf 2003.

5.3.4 Tijdnormen Bvr en meettijden toegelicht per gebruiksfunctie

Onderstaande overzichten geven per gebruiksfunctie weer:

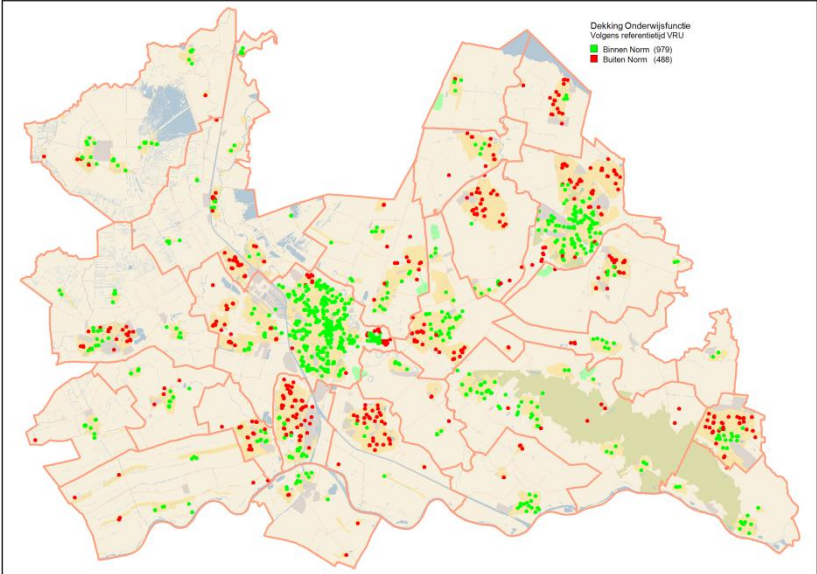
- de tijdnorm uit het Bvr;
of
- de meettijd die is vastgesteld door het bestuur;
en
- het soort object, namelijk markant of niet-markant;
- het aantal objecten met de betreffende gebruiksfunctie;
- de impactscore;
- het dekkingspercentage dat wordt gerealiseerd op basis van de tijdnorm Bvr of meettijd;
- Het overschrijdingspercentage dat wordt gerealiseerd op basis van de gevallen waarin de tijdnorm Bvr of meettijd wordt overschreden;

- de stimulerende risicobeheersingsmaatregelen, die ingezet worden om een aanvaardbaar veiligheidsniveau te realiseren ten aanzien van de objecten met de betreffende gebruiksfunctie.

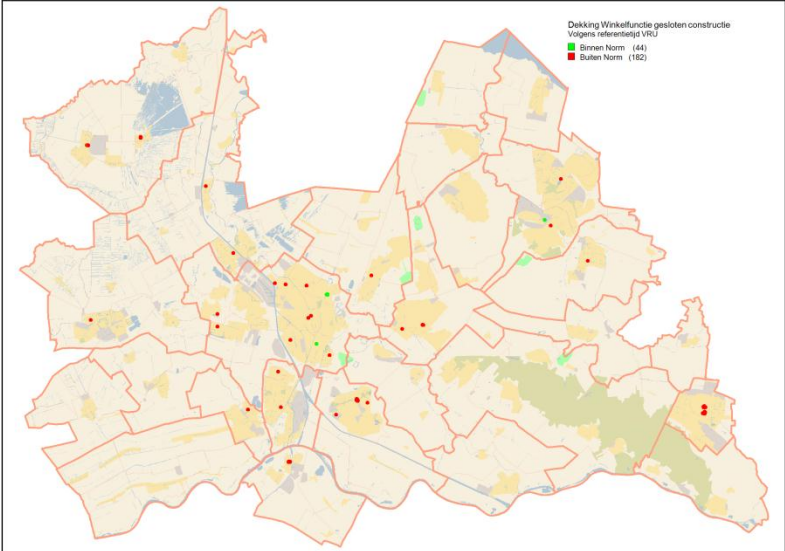
GEZONDHEIDSZORGFUNCTIE			
Tijdnorm Bvr	8 minuten		
Markant / niet-markant object	Markant object		
Aantal objecten	3.268		
Impactscore	10		
Dekking (avond/nacht/weekend)	Kleur	Norm	Dekkingspercentage
		≤ 8 minuten	68% (2.205)
		> 8 minuten	
Aantal incidenten gem. per jaar	8,25		
Te treffen stimulerende risicobeheersingsmaatregelen	• Stimuleren gebruik brandveilige producten • Maatregelen gericht op zorginstellingen, zoals Geen Nood bij Brand • Versterken BHV-organisatie • Planvorming brandweer: o.a. inzetplan, aanvalsplan, bluswatervoorziening • Periodiek toezicht (VTH)		

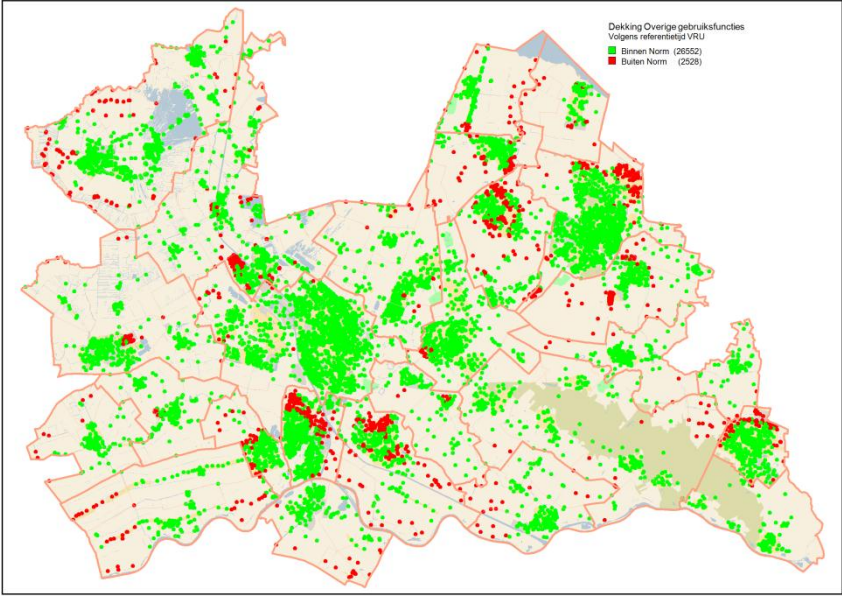

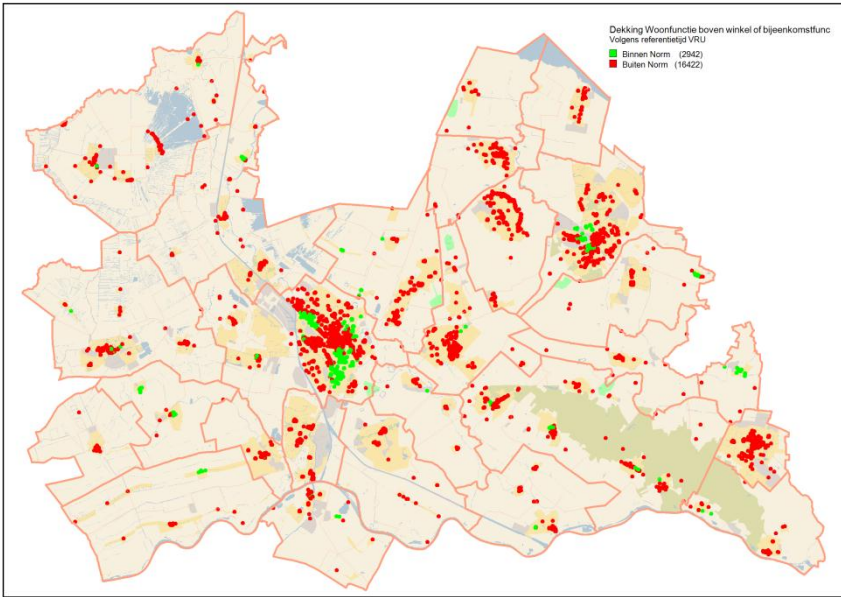
CELFUNCTIE			
Tijdnorm Bvr	5 minuten		
Markant / niet-markant object	Markant object		
Aantal objecten	19		
Impactscore	9		
Dekking (avond/nacht/weekend)	Kleur	Norm	Dekkingspercentage
		≤ 5 minuten	5% (1)
		> 5 minuten	
Aantal incidenten gem. per jaar	2,25		
Te treffen risicobeheersingsmaatregelen	● Stimuleren gebruik brandveilige producten ● Versterken BHV-organisatie ● Planvorming brandweer: o.a. inzetplan, aanvalsplan, bluswatervoorziening ● Periodiek toezicht (VTH) ● Aansluiten bij het landelijke actieprogramma		

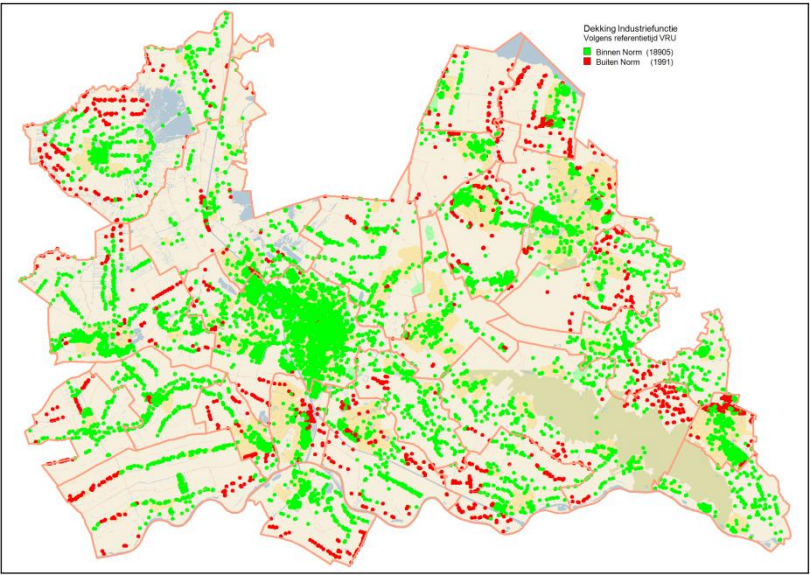
ONDERWIJSFUNCTIE			
Tijdnorm Bvr	8 minuten		
Markant / niet-markant object	Markant object		
Aantal objecten	1.467		
Impactscore	9		
Dekking (avond/nacht/weekend)	Kleur	Norm	Dekkingspercentage
		≤ 8 minuten	67% (979)
		>8 minuten	
Aantal incidenten gem. per jaar	8,25		
Te treffen risicobeheersingsmaatregelen	● Bevorderen veiligheidsbewustzijn (gedrag en houding) door actieve voorlichting en lesplakketten voor de groepen 4, 7 en 8 ● Versterken BHV-organisatie ● Planvorming brandweer: o.a. inzetplan, aanvalsplan, bluswatervoorziening ● Periodiek toezicht (VTH)		

WINKELFUNCTIE MET GESLOTEN CONSTRUCTIE			
Tijdnorm Bvr	5 minuten		
Markant / niet-markant object	Niet-markant object		
Aantal objecten	226		
Impactscore	9		
Dekking (avond/nacht/weekend)	Kleur	Norm	Dekkingspercentage
		≤ 5 minuten	20% (44)
		> 5 minuten	
Aantal incidenten gem. per jaar	0,25		
Te treffen risicobeheersingsmaatregelen	● Versterken BHV-organisatie ● Keurmerk Veilig Ondernemen: integrale stimulering veiligheid: voorlichting, bewustzijn en fysieke maatregelen ● Planvorming brandweer: o.a. inzetplan, aanvalsplan, bluswatervoorziening ● Periodiek toezicht (VTH)		

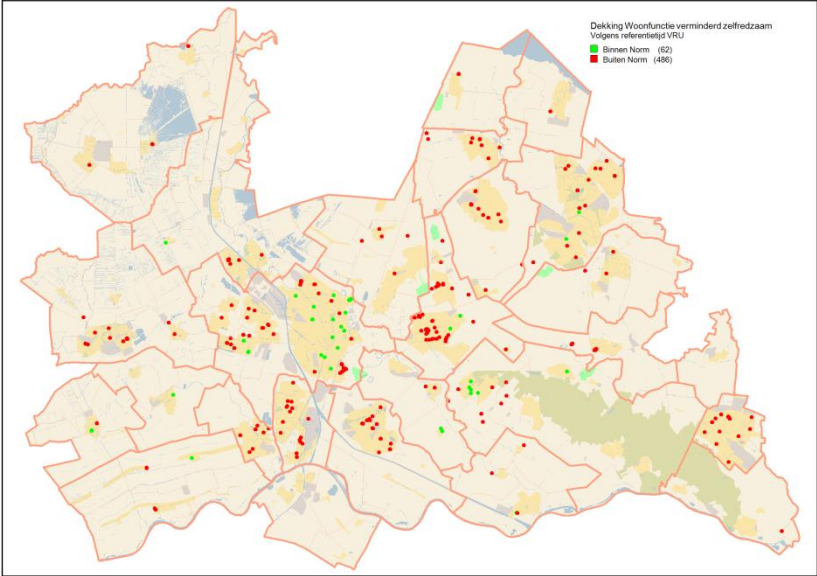
OVERIGE GEBRUIKSFUNCTIES			
Tijdnorm Bvr	10 minuten		
Markant / niet-markant object	Niet-markant object		
Aantal objecten	29.080		
Impactscore	9		
Dekking (avond/nacht/weekend)	Kleur	Norm	Dekkingspercentage
		≤ 10 minuten	91% (26.552)
		>10 minuten	
Aantal incidenten gem. per jaar	3,5		
Te treffen risicobeheersingsmaatregelen	● Communicatie over brandrisico's ● Planvorming brandweer: o.a. inzetplan, aanvalsplan, bluswatervoorziening ● Periodiek toezicht (VTH)		

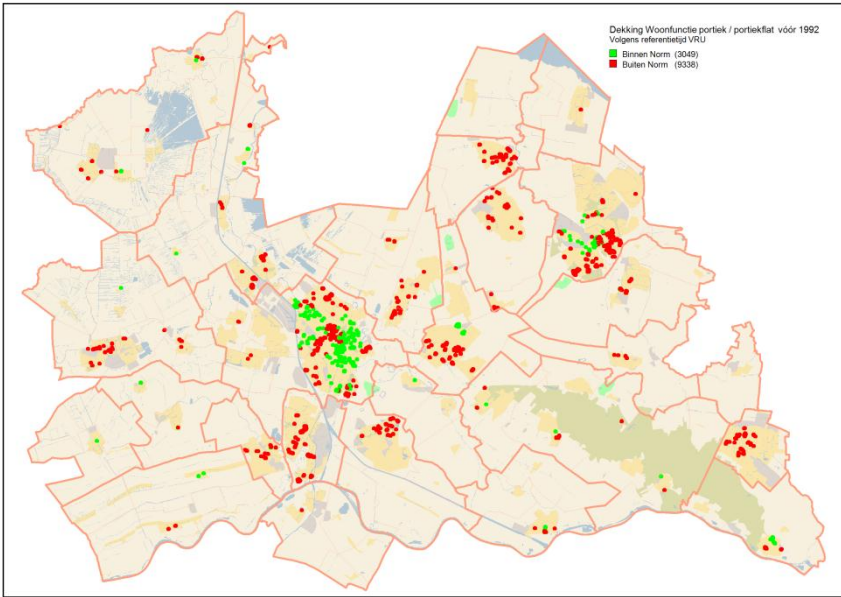
WOONFUNCTIE BOVEN WINKEL			
Tijdnorm Bvr	5 minuten		
Markant / niet-markant object	Niet-markant object		
Aantal objecten	19.364		
Impactscore	7		
Dekking (avond/nacht/weekend)	Kleur	Norm	Dekkingspercentage
		≤ 5 minuten	15% (2.942)
		>5 minuten	
Aantal incidenten gem. per jaar	19,5		
Te treffen risicobeheersingsmaatregelen	• Stimuleren plaatsen van rookmelders en brandveilige producten • Voorlichting over brandrisico's, gericht op de fysieke beperkingen van het gebouw, het maken van een oefen- en vluchtplan (i.s.m. woningbouwverenigingen, thuiszorginstellingen, etc.) • Doelgroepgerichte voorlichting: ouderen, bewoners van aandachtswijken, studenten • Planvorming brandweer: o.a. inzetplan, aanvalsplan, bluswatervoorziening		

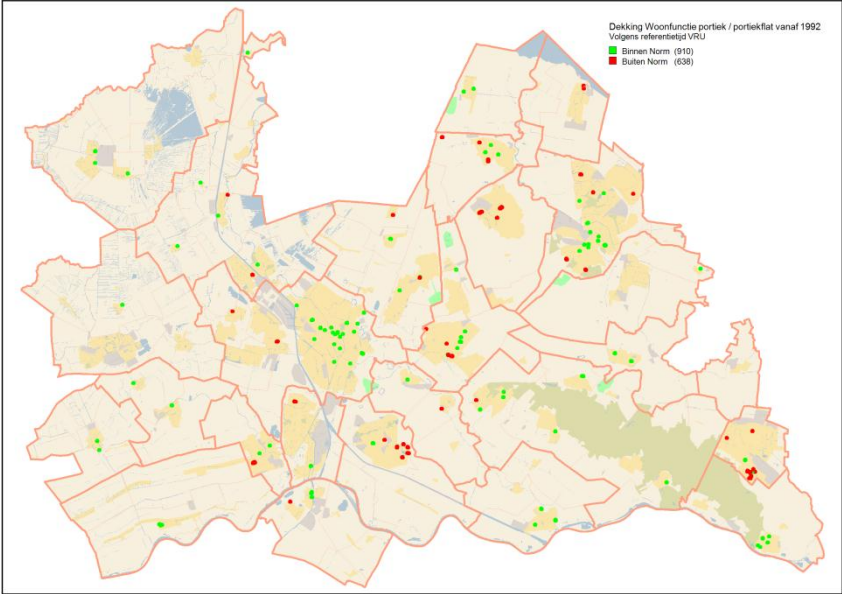
INDUSTRIEFUNCTIE			
Tijdnorm Bvr	10 minuten		
Markant / niet-markant object	Markant object		
Aantal objecten	20.896		
Impactscore	7		
Dekking (avond/nacht/weekend)	Kleur	Norm	Dekkingspercentage
		≤ 10 minuten	91% (18.905)
		> 10 minuten	
Aantal incidenten gem. per jaar	6,75		
Te treffen risicobeheersingsmaatregelen	• Communicatie over brandrisico's • Keurmerk Veilig Ondernemen: integrale stimulering veiligheid: voorlichting, bewustzijn en fysieke maatregelen • Periodiek toezicht (VTH)		

BIJEEENKOMSTFUNCTIE			
Tijdnorm Bvr	10 minuten		
Markant / niet-markant object	Niet-markant object		
Aantal objecten	4.380		
Impactscore	7		
Dekking (avond/nacht/weekend)	Kleur	Norm	Dekkingspercentage
		≤ 10 minuten	93% (4.066)
		> 10 minuten	
Dekking Bijeenkomstfunctie Volgens referentietijd VRU ■ Binnen Norm (4066) ■ Buiten Norm (314)			
Aantal incidenten gem. per jaar	6		
Te treffen risicobeheersingsmaatregelen	● Versterken BHV-organisatie ● Planvorming brandweer: o.a. inzetplan, aanvalsplan, bluswatervoorziening ● Periodiek toezicht (VTH)		

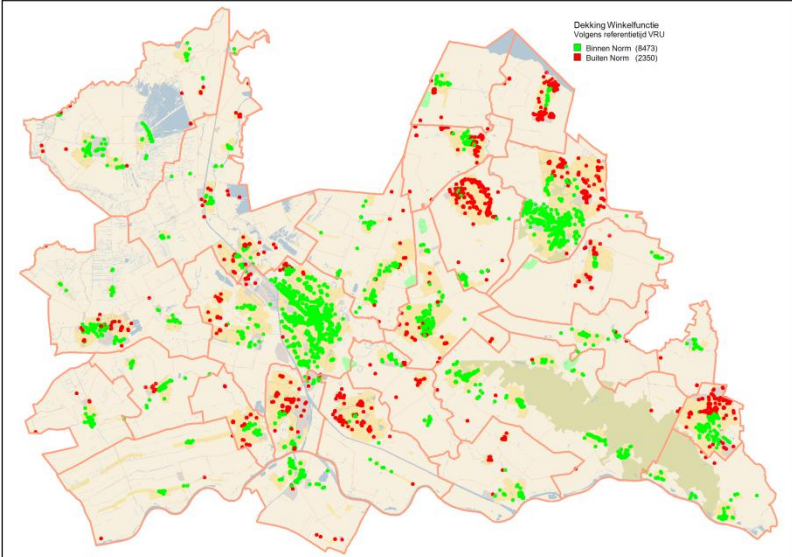
WOONFUNCTIE VERMINDERD ZELFREDZAMEN			
Tijdnorm Bvr	6 minuten		
Markant / niet-markant object	Markant object		
Aantal objecten	548		
Impactscore	7		
Dekking (avond/nacht/weekend)	Kleur	Norm	Dekkingspercentage
		≤ 6 minuten	11% (62)
		> 6 minuten	
Aantal incidenten gem. per jaar	5		
Te treffen risicobeheersingsmaatregelen	● Stimuleren plaatsen van rookmelders ● Stimuleren gebruik brandveilige producten ● Doelgroepgerichte voorlichting, gericht op handelingsperspectief, oefenen en brandveiligheidsbewustzijn ● Toepassing Geen Nood bij Brand ● Planvorming brandweer: o.a. inzetplan, aanvalsplan, bluswatervoorziening ● Periodiek toezicht (VTH)		

WOONFUNCTIE PORTIEK gebouwd vóór 1992			
Tijdnorm Bvr	6 minuten		
Markant / niet-markant object	Niet-markant object		
Aantal objecten	12.387		
Impactscore	6		
Dekking (avond/nacht/weekend)	Kleur	Norm	Dekkingspercentage
		≤ 6 minuten	25% (3.049)
		>6 minuten	
Aantal incidenten gem. per jaar	15,5 (voor alle objecten van deze gebruiksfunctie)		
Te treffen risicobeheersingsmaatregelen	• Stimuleren plaatsen van rookmelders en gebruik brandveilige producten • Voorlichting over brandrisico's, gericht op de fysieke beperkingen van het gebouw, het maken van een oefen- en vluchtplan (i.s.m. woningbouwverenigingen, thuiszorginstellingen, etc.) • Doelgroepgerichte voorlichting: ouderen, bewoners van aandachtswijken, studenten		

WOONFUNCTIE PORTIEK gebouwd vanaf 1992			
Meettijd	8 minuten		
Markant / niet-markant object	Niet-markant object		
Aantal objecten	1.548		
Impactscore	6		
Dekking (avond/nacht/weekend)	Kleur	Norm	Dekkingspercentage
		≤ 8 minuten	59% (910)
		>8 minuten	
Aantal incidenten gem. per jaar	15,5 (voor alle objecten van deze gebruiksfunctie)		
Te treffen risicobeheersingsmaatregelen	• Stimuleren plaatsen van rookmelders en gebruik brandveilige producten • Voorlichting over brandrisico's, gericht op de fysieke beperkingen van het gebouw, het maken van een oefen- en vluchtplan (i.s.m. woningbouwverenigingen, thuiszorginstellingen, etc.) • Doelgroepgerichte voorlichting: ouderen, bewoners van aandachtswijken, studenten		

WINKELFUNCTIE			
Tijdnorm Bvr	8 minuten		
Markant / niet-markant object	Niet-markant object		
Aantal objecten	10.823		
Impactscore	6		
Dekking (avond/nacht/weekend)	Kleur	Norm	Dekkingspercentage
		≤ 8 minuten	78% (8.473)
		> 8 minuten	
Aantal incidenten gem. per jaar	8		
Te treffen risicobeheersingsmaatregelen	• Keurmerk Veilig Ondernemen: integrale stimulering veiligheid: voorlichting, bewustzijn en fysieke maatregelen • Periodiek toezicht (VTH)		

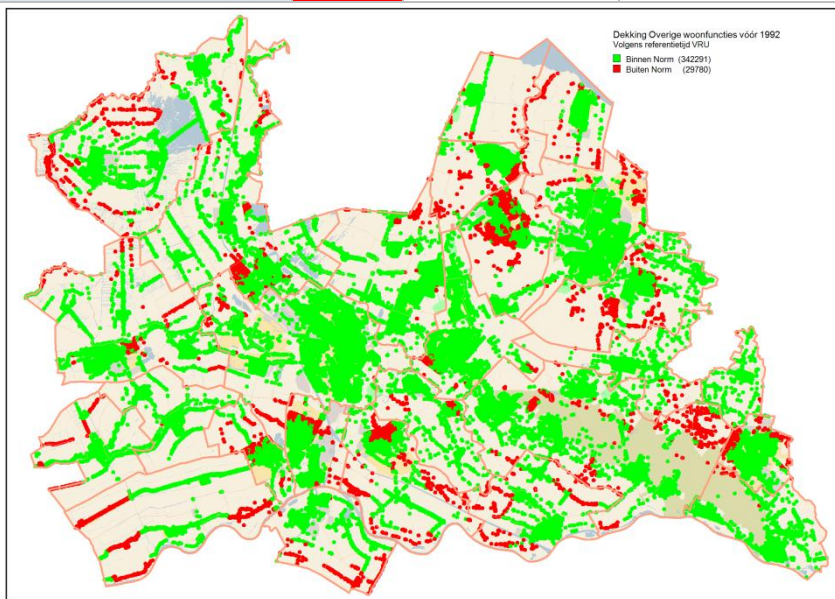
SPORTFUNCTIE			
Tijdnorm Bvr	10 minuten		
Markant / niet-markant object	Niet-markant object		
Aantal objecten	775		
Impactscore	6		
Dekking (avond/nacht/weekend)	<i>Kleur</i>	<i>Norm</i>	<i>Dekkingspercentage</i>
		≤ 10 minuten	90% (700)
		> 10 minuten	
Dekking Sportfunctie Volgens referentietijd VRU ■ Binnen Norm (700) ■ Buiten Norm (75)			
Aantal incidenten gem. per jaar	1		
Te treffen risicobeheersingsmaatregelen	● Planvorming brandweer: o.a. inzetplan, aanvalsplan, bluswatervoorziening ● Periodiek toezicht (VTH)		

LOGIESFUNCTIE			
Tijdnorm Bvr	8 minuten		
Markant / niet-markant object	Markant object		
Aantal objecten	3.787		
Impactscore	6		
Dekking (avond/nacht/weekend)	Kleur	Norm	Dekkingspercentage
		≤ 8 minuten	17% (623)
		> 8 minuten	
Aantal incidenten gem. per jaar	2,25		
Te treffen risicobeheersingsmaatregelen	• Stimuleren gebruik brandveilige producten • Planvorming brandweer: o.a. inzetplan, aanvalsplan, bluswatervoorziening • Periodiek toezicht (VTH)		

OVERIGE WOONFUNCTIE gebouwd vóór 1992

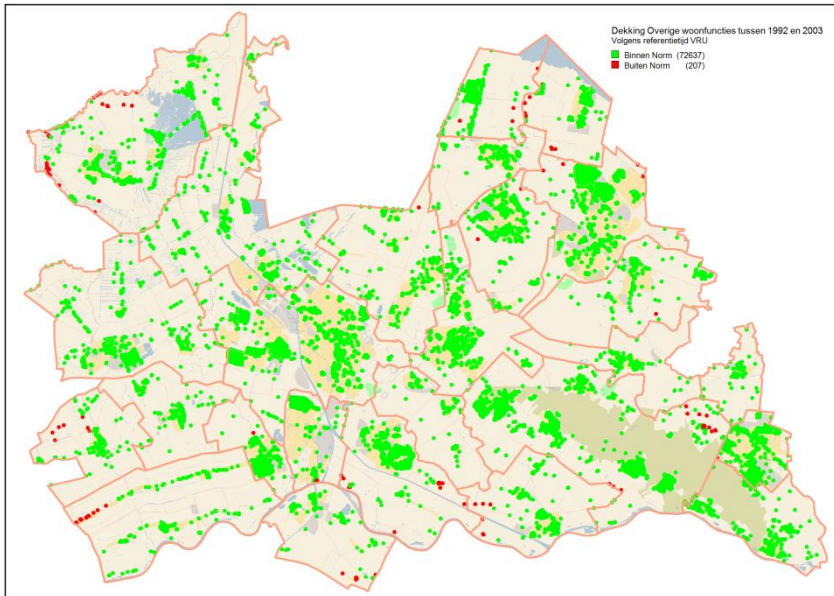
Meettijd	10* minuten (incl. stimuleren van het plaatsen van rookmelders met begeleidende risicocommunicatie)		
Markant / niet-markant object	Niet-markant object		
Aantal objecten	372.071		
Impactscore	6		
Dekking (avond/nacht/weekend)	Kleur	Norm	Dekkingspercentage
		≤ 10 minuten	92% (342.291)
		>10 minuten	

Aantal incidenten gem. per jaar	449,75 (voor alle objecten van deze gebruiksfunctie)
Te treffen risicobeheersingsmaatregelen	• Stimuleren plaatsen van rookmelders • Voorlichting over brandrisico's (i.s.m. woningbouwverenigingen, thuiszorginstellingen, etc.) • Doelgroepgerichte voorlichting: ouderen, bewoners van aandachtswijken, studenten • Stimuleren gebruik brandveilige producten

OVERIGE WOONFUNCTIE gebouwd tussen 1992 en 2003

Meettijd	12 minuten		
Markant / niet-markant object	Niet-markant object		
Aantal objecten	72.844		
Impactscore	6		
Dekking (avond/nacht/weekend)	Kleur	Norm	Dekkingspercentage
		≤ 12 minuten	99% (72.637)
		>12 minuten	

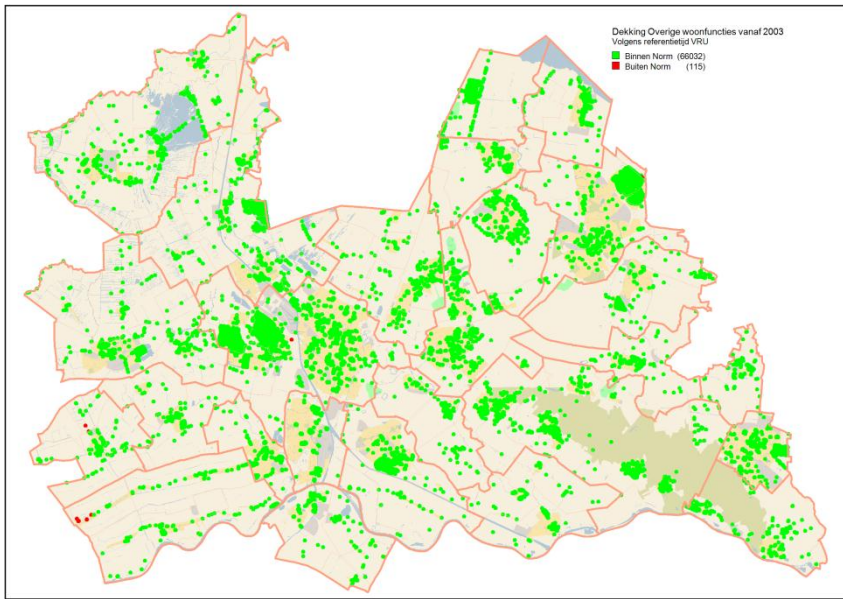

Aantal incidenten gem. per jaar	449,75 (voor alle objecten van deze gebruiksfunctie)
Te treffen risicobeheersingsmaatregelen	● Stimuleren plaatsen van rookmelders ● Voorlichting over brandrisico's (i.s.m. woningbouwverenigingen, thuiszorginstellingen, etc.) ● Doelgroepgerichte voorlichting: ouderen, bewoners van aandachtswijken, studenten ● Stimuleren gebruik brandveilige producten

OVERIGE WOONFUNCTIE gebouwd vanaf 2003

Meettijd	14 minuten		
Markant / niet-markant object	Niet-markant object		
Aantal objecten	66.147		
Impactscore	6		
Dekking (avond/nacht/weekend)	Kleur	Norm	Dekkingspercentage
		≤ 14 minuten	99% (66.032)
		>14 minuten	

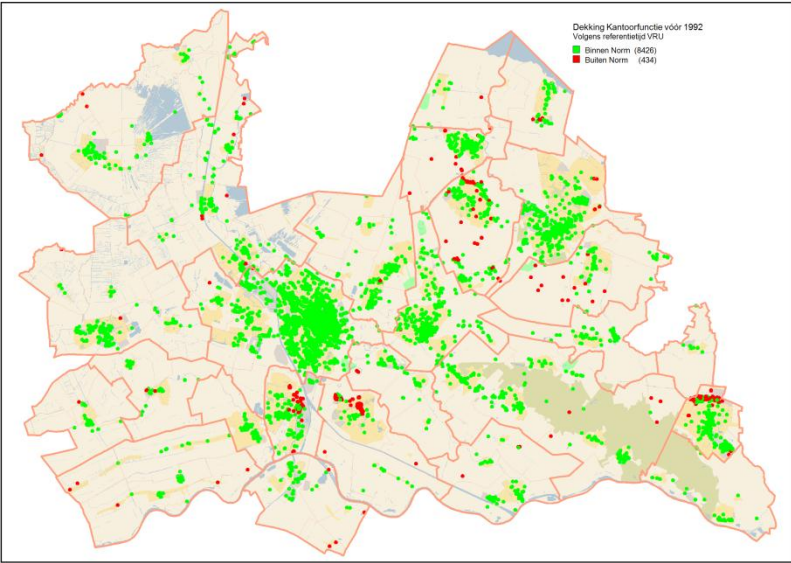

Aantal incidenten gem. per jaar	449,75 (voor alle objecten van deze gebruiksfunctie)
Te treffen risicobeheersingsmaatregelen	• Voorlichting over brandrisico's (i.s.m. woningbouwverenigingen, thuiszorginstellingen, etc.) • Doelgroepgerichte voorlichting: ouderen, bewoners van aandachtswijken, studenten • Stimuleren gebruik brandveilige producten

KANTOOFUNCTIE gebouwd vóór 1992

Tijdnorm Bvr	10 minuten		
Markant / niet-markant object	Niet-markant object		
Aantal objecten	8.860		
Impactscore	4		
Dekking (avond/nacht/weekend)	Kleur	Norm	Dekkingspercentage
		≤ 10 minuten	95% (8.426)
		> 10 minuten	

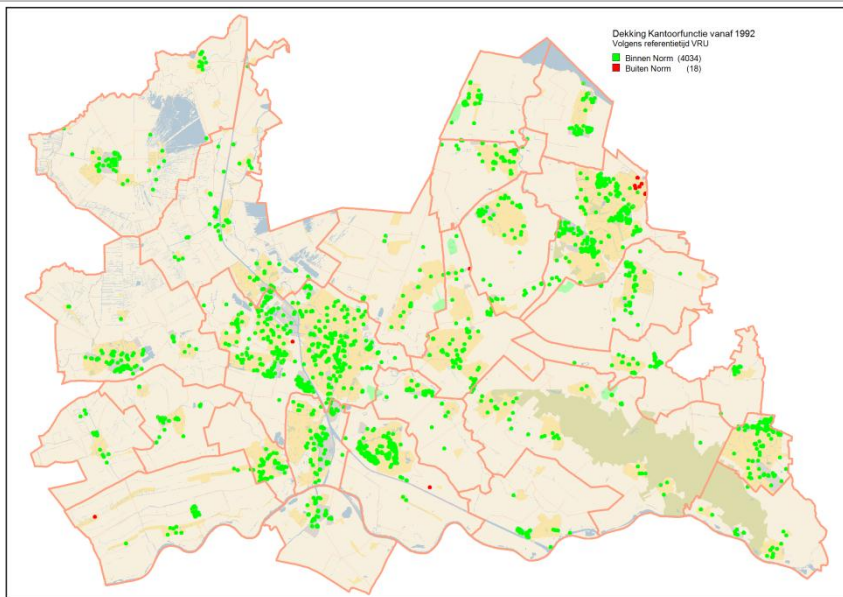
Aantal incidenten gem. per jaar	10,5 (voor alle objecten van deze gebruiksfunctie)
Te treffen risicobeheersingsmaatregelen	• Keurmerk Veilig Ondernemen: integrale stimulering veiligheid: voorlichting, bewustzijn en fysieke maatregelen • Periodiek toezicht (VTH)

KANTOOFUNCTIE gebouwd vanaf 1992

Meettijd	12 minuten
Markant / niet-markant object	Niet-markant object
Aantal objecten	739
Impactscore	4

Dekking (avond/nacht/weekend)	Kleur	Norm	Dekkingspercentage
		≤ 12 minuten	99,9% (4.034)
	>12 minuten		

Aantal incidenten gem. per jaar	10,5 (voor alle objecten van deze gebruiksfunctie)

Te treffen risicobeheersingsmaatregelen	• Communicatie over brandrisico's • Planvorming brandweer: o.a. inzetplan, aanvalsplan, bluswatervoorziening • Periodiek toezicht (VTH)

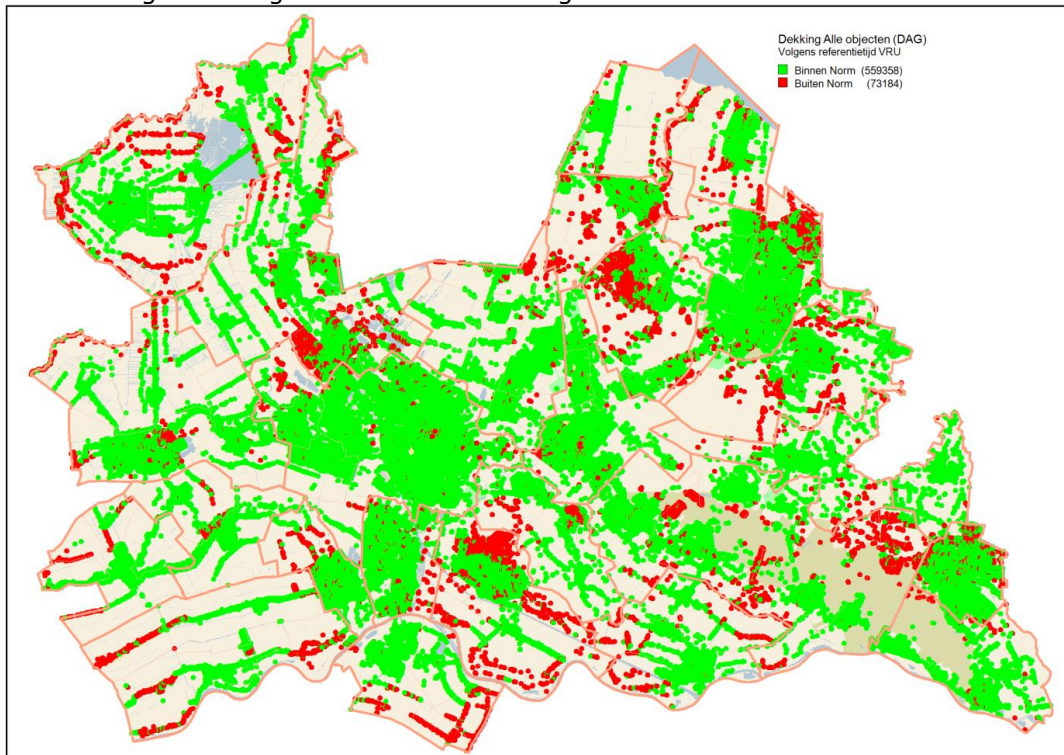

5.4 Dekking op basis van tijdnormen Bvr en meettijden

Dit resulteert in de volgende dekking voor de VRU, waarbij de volgende legenda geldt:

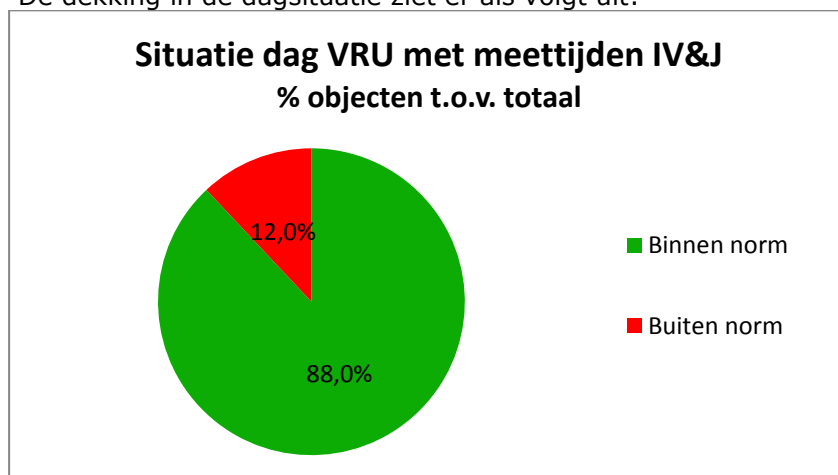
- **Groen:** alle gebruiksfuncties/objecten met een dekking binnen de tijdnorm Bvr en meettijden;
- **Rood:** alle gebruiksfuncties/objecten met een overschrijding van de tijdnorm Bvr en meettijden.

De dekking in de dagsituatie ziet er als volgt uit:

Figuur 22. Regionale dekking basisbrandweereenheid in de dagsituatie (geografisch weergegeven).

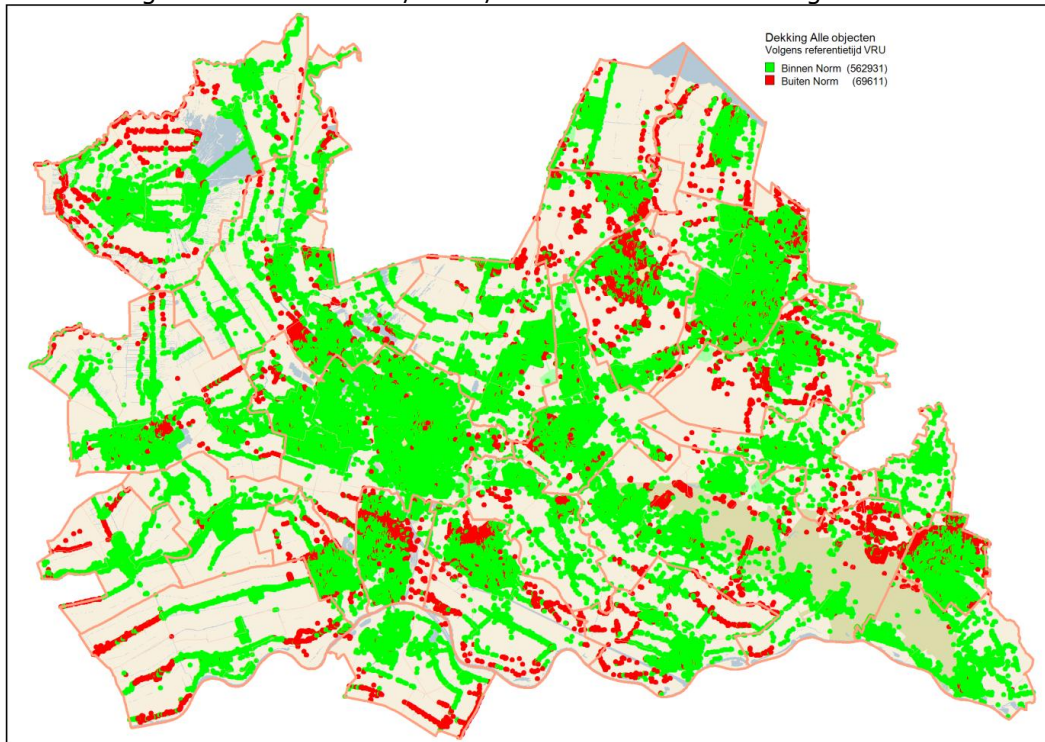
De dekking in de dagsituatie ziet er als volgt uit:

	Percentage	Aantal objecten
Totaal objecten	100%	632.542
Binnen norm	88%	55.358
Buiten norm	12%	73.174
Opkomst TS1 DAG		

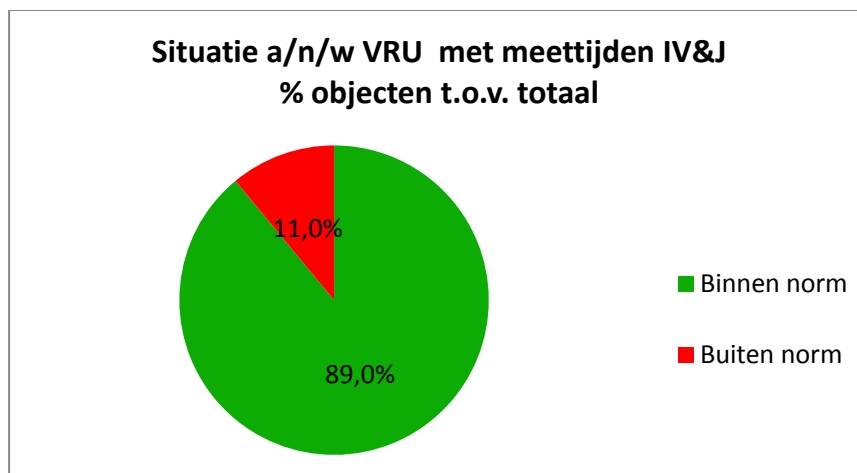
Figuur 23. Regionale dekking dagsituatie (totaaloverzicht)

De dekking ziet er in de avond/nacht/weekend-situatie als volgt uit:

Figuur 24. Regionale dekking basisbrandweereenheid in de avond/nacht/weekend-situatie (geografisch weergegeven).

De dekking in de avond/nacht/weekend-situatie ziet er als volgt uit:

	Percentage	Aantal objecten
Totaal objecten	100%	632.542
Binnen norm	89%	562.931
Buiten norm	11%	69.611
Opkomst TS1 AVOND/NACHT/WEEKEND		

Figuur 25. Regionale dekking avond/nacht/weekend-situatie (totaaloverzicht)

5.5 Verhogen veiligheidsniveau door een combinatie van repressie en risicobeheersing

Brandweezorg is een samenstel van repressie (dekking) en risicobeheersing. De VRU is er van overtuigd dat het, op de in dit dekkingsplan beschreven manier, het (brand)veiligheidsniveau voor haar burgers kan verhogen, door een combinatie van repressie en risicobeheersing. Echter, we zullen moeten accepteren dat het nooit mogelijk zal zijn om volledige veiligheid te realiseren. Er zullen altijd plekken zijn waar de brandweer niet op tijd zal aanrijden, er zullen altijd risico's zijn die niet met risicobeheersingsmaatregelen afgedekt worden en er zullen altijd burgers zijn die hierin onvoldoende eigen verantwoordelijkheid nemen. Wel zal de VRU onverminderd haar verantwoordelijkheid nemen in het op peil houden van een professionele repressieve organisatie en de inzet van risicobeheersingsmaatregelen en daarmee brandveiligheid in brede zin moderniseren. Het doel is dat het samenstel van repressie en risicobeheersing zal gaan leiden tot een hoger (brand)veiligheidsniveau.

In figuur 24 is het dekkingspercentage per gebruiksfunctie voor de tijdnormen Bvr en meettijden weergegeven.

Het voorliggende dekkingsplan voorziet er in dat er net zo snel wordt gereden als voorheen, waar mogelijk in de toekomst zelfs sneller. De brandweerdekking is echter efficiënter georganiseerd. Maar risicobeheersing (regulerende en stimulerende preventie) en repressie zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Er worden dus gelijktijdig stimulerende preventieve maatregelen (brandveilig leven) getroffen, risicogericht en versterkt. Hierdoor kunnen nog meer incidenten worden voorkomen, incidenten (branden) eerder worden ontdekt en daardoor eerder worden gemeld. Het resultaat van een eerdere melding is altijd een eerdere inzet, met meer kans op succesvol redden en blussen (figuur 19 en figuur 24).

Gebruiksfunctie	Markant/niet markant	Aantal objecten	Impactscore (effect)	Tijdnorm Bvr in minuten	Dekkingspercentage tijdnorm Bvr	Meettijd in minuten	Dekkingspercentage meettijd
Gezondheidszorgfunctie	Markant	3.268	10	8	67% (2.204)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Celfunctie	Markant	19	9	5	5% (1)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Onderwijsfunctie	Markant	1.467	9	8	67% (979)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Winkelfunctie gesloten constructie	Niet-markant	226	9	5	20% (44)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Overige gebruiksfuncties	Niet-markant	29.080	9	10	91% (26.552)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Woonfunctie boven winkel	Niet-markant	19.364	7	5	15% (2.942)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Industriefunctie	Markant	20.896	7	10	91% (18.905)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Bijeenkomstfunctie	Niet-markant	4.380	7	10	93% (4.066)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Woonfunctie verminderd zelfredzaam	Markant	548	7	6	11% (62)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Woonfunctie portiek / portiekflat vóór 1992	Niet-markant	12.387	6	6	25% (3.049)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Woonfunctie portiek / portiekflat vanaf 1992	Niet-markant	1.548	6	6	26% (398)	8	59% (910)
Winkelfunctie	Niet-markant	10.823	6	8	78% (8.473)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Sportfunctie	Niet-markant	775	6	10	90% (700)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Logiesfunctie	Markant	3.787	6	8	17% (623)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Overige woonfuncties Vóór 1992	Niet-markant	372.071	6	8	66% (243.527)	10*	92% (342.291)
Overige woonfuncties Tussen 1992 en 2003	Niet-markant	72.844	6	8	43% (31.488)	12	99% (72.637)
Overige woonfuncties Vanaf 2003	Niet-markant	66.147	6	8	53% (35.334)	14	99% (66.032)
Kantoorfunctie vóór 1992	Niet-markant	8.860	4	10	95% (8.384)	Tijdnorm Bvr	Idem Bvr
Kantoorfunctie vanaf 1992	Niet-markant	4.052	4	10	86% (3.496)	12	99% (4.034)
<i>Totaal</i>		<i>632.542</i>			<i>62%</i>		<i>89%</i>

* Inclusief stimuleren van het plaatsen van rookmelders met begeleidende risicocommunicatie

Figuur 24. Tabel dekkingspercentages tijdnormen Bvr en meettijden.

5.6 Toekomstperspectief

Binnen de VRU en op landelijk niveau spelen op dit moment meerdere ontwikkelingen die in de toekomst kunnen leiden tot een andere wijze van het organiseren van de (repressieve) brandweezorg, en wellicht daarmee ook tot wijziging van het dekkingsplan. Die ontwikkelingen zijn:

- Minder focus op opkomsttijden: vanuit meerdere kanten wordt momenteel aangegeven dat de focus tot op heden te eenzijdig gericht is op het halen van (wettelijke) tijdnormen, onder andere in de brandweerstrategie Brandweer over Morgen, het rapport Dekkingsplannen 2013 van de Inspectie Veiligheid en Justitie en in de onlangs verschenen evaluatie van de Wet veiligheidsregio's. Er bestaat echter steeds meer behoefte aan een discussie over brandweezorg als geheel, als samenspel van repressie en risicobeheersing en er is behoefte aan een nieuwe balans. Daarbij wordt ook de wens om het maatschappelijk effect van brandweezorg in kaart te brengen steeds sterker, hetgeen in RemBrand2 wordt opgepakt. Deze ontwikkelingen kunnen tot een verdergaande verschuiving leiden in de wijze waarop de brandweezorg wordt vormgegeven en daarmee uiteindelijk het veiligheidsniveau.
- Verdere inzet van variabele voertuigbezetting: het bestuur van de VRU heeft uitgesproken dat in de toekomst een vraaggerichte inzet van voertuigen mogelijk is. Het incident zal bepalend zijn voor het type inzet en de voertuigbezetting. Niet elk incident vergt de inzet van zes personen. Over de vraaggerichte inzet van variabele voertuigbezetting zal het bestuur apart moeten beslissen. De VRU wacht hiermee totdat de gevolgen van de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's (Commissie Hoekstra) bekend zijn en totdat het onderzoek van het WODC naar een beoordelingskader om de effecten van variabele voertuigbezetting inzichtelijk te maken is opgeleverd.
- Doorontwikkeling Brandveilig Leven: ook de VRU zet in op risicobeheersing en streeft naar een nieuwe balans tussen regulerende en stimulerende preventie. Brandveilig Leven sluit aan bij stimulerende preventie. Deze nieuwe aanpak, met als doel het veiligheidsniveau door middel van risicobeheersing te verhogen, is echter nog volop in ontwikkeling. Zowel binnen de regio als op landelijk niveau worden veel initiatieven ontplooid om deze nieuwe aanpak verder door te ontwikkelen. De VRU poogt zoveel mogelijk nieuwe inzichten toe te passen in de eigen regio. Tevens is systematische dataverzameling over de effecten van risicobeheersingsmaatregelen nodig, om zo de aanpak door te ontwikkelen.
- Brandonderzoek: Het Algemeen bestuur heeft op 9 juli 2013 de kaders vastgesteld om het thema brandonderzoek binnen de VRU te positioneren. Het onderzoeken van branden is voor de brandweer een manier om het lerend vermogen van de brandweer te vergroten. Onderzoek levert veel leerzame informatie op over: oorzaken van branden, brandverloop, de effectiviteit van brandpreventieve voorzieningen en brandbestrijding. Die kennis en informatie kan de VRU benutten om haar maatschappelijke doelen (minder slachtoffers - ook onder brandweerpersoneel-, minder branden, minder schade) te bereiken. Op deze manier kan de brandweer zich meer richten op het voorkomen van incidenten.
- Ruimtelijke herontwikkeling: daar waar in toekomst binnen de regio ruimtelijke herontwikkelingen plaatsvinden, zoals bij de uitruklocaties Maarn en Maarsbergen, dan is het van belang dat goede afstemming tussen de betreffende gemeente(n) en de veiligheidsregio plaatsvindt. Dit vanwege de verschillende verantwoordelijkheden van de organisaties: gemeenten zijn verantwoordelijk voor de ruimtelijke ordening, terwijl het

algemeen bestuur van de veiligheidsregio verantwoordelijk is voor de repressieve dekking. Herontwikkeling kan immers gevolgen hebben voor de repressieve dekking.

- Het vergroten van de interregionale samenwerking: de VRU werkt samen met de zeven omliggende regio's op het gebied van de basisbrandweezorg in de 'grensgebieden'. In dit dekkingsplan is al rekening gehouden met de locaties van kazernes in de omliggende gebieden. Met de regio's Gooi en Vecht en Flevoland wordt daarnaast gekeken naar een verdere samenwerking op het gebied van de specialistische taken. Genoemd kan worden het in oprichting zijnde rietenskapbrandbestrijdingsteam in de veiligheidsregio Gooi en Vecht. Zij kunnen worden ingezet in district Eemland van de VRU. Waar mogelijk wordt deze interregionale samenwerking uitgebreid.

Bijlage 1

Uitgebreide beschrijving risicobeheersingsmaatregelen VoM

Risicobeheersingsmaatregelen VoM

Hieronder zijn maatregelen opgenomen die stimuleren dat het niveau van bewustzijn op het gebied van brandveiligheid wordt vergroot. Deze maatregelen zijn gericht op een specifieke doelgroep, een type object of op een gebied. Bij iedere maatregel is het van belang dat deze in de tijd gezien onderdeel uitmaakt van een continuproces van maatregelen vormgeven, uitvoeren, meten en bijsturen³⁷.

Risicobeheersingsmaatregelen zouden veel effectiever kunnen zijn, dan welke operationele maatregelen ook, omdat zij bewoners en gebruikers er toe kunnen aanzetten zelf maatregelen te treffen om brand te voorkomen en brand te signaleren. Daardoor wordt de ontdekkingstijd van een brand en de tijd die er verstrijkt tussen het uitbreken van een brand en het ontvluchten van het gebouw veel meer verkort dan de tijdswinst die mogelijk is met een snellere operationele inzet. Dit is vooral van belang omdat de huidige opkomsttijden eigenlijk nog te conservatief gesteld zijn, omdat een brand zich met de huidige bouw- en inrichtingsmaterialen veel sneller ontwikkelt. Hierdoor hebben mensen veel minder lang de tijd om te overleven in een gebouw en moeten zij veel sneller vluchten om overleving mogelijk te maken. Zelfs wanneer de huidige opkomsttijden gerealiseerd zouden kunnen worden, is de overlevingskans nog te gering (zie o.a. het rapport 'fatale woningbranden'). Hierdoor zijn risicobeheersingsmaatregelen in potentie veel effectiever dan operationele maatregelen. Dit is de reden dat de VRU kiest voor de onderstaande maatregelen.

De maatregelen 6 t/m 9 zijn ontwikkeld door Brandweer Nederland met behulp van verschillende brandweerorganisaties en veiligheidsregio's, waaronder de VRU. Bovendien zijn de effecten van deze maatregelen gemeten en vastgelegd.

Veel van de onderstaande maatregelen / activiteiten vallen onder de noemer Brandveilig Leven (BVL). Eind 2013 wordt door de VRU een BVL-catalogus opgeleverd met alle bestaande BVL-activiteiten in de VRU. Opgenomen zijn ook de landelijke model activiteiten. Per BVL-activiteit wordt in een meerjaren uitvoeringsplan beschreven wat het doel, de doelgroep(en), benodigde personele inspanning, bijkomende kosten, geboekte resultaten, contactpersonen en beschikbare model documenten en protocollen zijn.

Stimulerende preventie

1. Stimuleren van het plaatsen van rookmelders

Wanneer mensen in slaap zijn, zullen zij een brand niet opmerken. Verbrandingsgassen die vrijkomen bij brand, zoals koolmonoxide, brengt mensen juist in een diepere slaap, met uiteindelijk de dood tot gevolg. Rookmelders detecteren een beginnende brand en geven een luid alarmsignaal, waardoor mensen wakker worden. In woningen die vanaf 2003 zijn gebouwd zijn rookmelders verplicht vanuit de bouwregelgeving. Voor andere gebouwen waarin wordt overnacht, zoals ziekenhuizen, verpleeghuizen, hotels en gevangenissen, bestaat die plicht al, ongeacht het bouwjaar. Door te stimuleren dat bewoners van oudere woningen ook rookmelders aanbrengen, in combinatie met het maken van een vluchtplan, wordt het veiligheidsniveau en de zelfredzaamheid in

---

³⁷ De PDCA-cyclus van Deming.

belangrijke mate verhoogd. Hiertoe worden allianties met woningbouwverenigingen en corporaties aangegaan.

2. Communiceren over brandrisico's

Mensen hebben over het algemeen het gevoel dat brand hen niet zal overkomen. Onderzoeken naar het aantal doden en gewonden bij brand laat echter zien dat er wel degelijk een reële kans is. Door actief te communiceren over de gevaren van brand en de mogelijkheden om het ontstaan van brand te verkleinen en de kans om een brand te overleven te vergroten, past de VRU actieve communicatie toe. Per bevolkingsgroep wordt bepaald welke wijze van communicatie het beste aansluit bij die specifieke groep. Hierbij werkt de veiligheidsregio samen met woningbouwverenigingen en corporaties. Het communiceren over brandrisico's krijgt daarnaast een prominente plaats in de nazorgfase van een incident, wanneer de omgeving veel meer ontvankelijk is voor de boodschap van de brandweer en meer bereid is om actief maatregelen te nemen om de brandveiligheid te vergroten. Ook de ervaringen van brandonderzoek worden in de communicatie betrokken.

Naast bewoners van woningen richt het communiceren over brandrisico's zich ook op bedrijven. Door aspecten als het beheersbaar houden van brand in relatie te brengen met de eigen verantwoordelijkheid en de bedrijfscontinuïteit van ondernemers, wordt deze doelgroep gestimuleerd tot het verbeteren van het niveau van brandveiligheid. Voor deze doelgroep werkt de veiligheidsregio samen met verzekeraars.

3. Productveiligheid

De meeste slachtoffers bij brand ontstaan door onachtzaamheid. Wanneer een brandende sigaret of andere ontstekingsbron op materiaal valt dat brandbaar is en bovendien veel rook verspreidt, ontstaat binnen een paar minuten een levensbedreigende situatie. Door het stimuleren van het gebruik van (brandvertragende) inrichtingselementen, zoals matrassen, banken, stoelen, stoffen en meubilair, zal een brand en daarmee de hoeveelheid rook beperkt blijven of in het geheel niet ontstaan, waardoor de overlevingskans voor personen sterk wordt vergroot. Het stimuleren van het gebruik van brandveilige producten richt zich op gebouwen waarin wordt overnacht; alle woonfuncties, de gezondheidszorgfunctie en de logiesfunctie.

4. Doelgroep bewoners van portiekflats

Portiekflats zijn kenmerkende gebouwen vanuit het oogpunt van brandveiligheid. Deze gebouwen zijn zo gebouwd dat een aantal woningen wordt ontsloten met één centraal trappenhuis. In het dagelijks gebruik is dat geen probleem. Echter bij brand zijn alle bewoners aangewezen op één vluchtroute. Wanneer brand ontstaat in het trappenhuis, hebben de bewoners niet de beschikking over een 'officiële' alternatieve vluchtroute, omdat de wetgever er van uit gaat dat de bewoners veilig in de woning kunnen wachten op de komst van de brandweer. In de praktijk zijn de bewoners niet bekend met de uitgangspunten van de wetgever, waardoor zij bij brand een veilig heenkomen zoeken door via een balkon naar beneden te klimmen of uit een raam te springen. De maatregelen voor deze doelgroep zijn gericht op het bewust maken van de bewoners van de fysieke beperkingen van het gebouw, van het vrijhouden van het centrale trappenhuis van brandbare goederen, van het aanbrengen van rookmelders en het maken en oefenen van een vluchtplan. Deze risicobeheersingsmaatregel moet nog uitgewerkt worden, i.s.m. betrokken woningbouwverenigingen en corporaties.

5. Doelgroep bewoners van woningen boven winkels

In oude binnensteden en dorpskernen was het in het verleden gebruikelijk dat de eigenaar van een winkel boven de eigen winkel woonde. Feitelijk waren woning en winkel één. In de loop van de tijd is deze situatie in ongebruik geraakt. Winkels werden verkocht of verhuurd aan derden, en de woning werd als magazijn gebruikt of stond leeg. Om de leefbaarheid in winkelgebieden te vergroten, zijn veel gemeenten een actief beleid gestart om bewoning boven winkels te stimuleren. Ten opzichte van de oude situatie veranderde één onderdeel: waar de eigenaar in het verleden de woning rechtstreeks betrad vanuit de winkel, zijn winkels en woningen nu van elkaar gescheiden. De toegang van de woningen is in de huidige situatie verplaatst naar andere locaties. Soms aan de voorzijde, naast de toegang van de winkel. Soms aan de achterzijde, aan een binnenplaats of in een nauwe steeg. Zowel voor de ontvluchting van het gebouw bij brand als voor de toegang van de woningen voor de brandweer, zijn er soms complexe situaties ontstaan. De maatregelen voor deze doelgroep zijn gericht op het bewust maken van de bewoners van de fysieke beperkingen van het gebouw, van het aanbrengen van rookmelders en het maken en oefenen van een vluchtplan.

6. Doelgroep zorginstellingen

Voor deze doelgroep is de methode 'Geen nood bij brand' (GNBB) primair ontwikkeld. Binnen GNBB staat de veiligheidsexpeditie centraal. Medewerkers van de brandweer registreren samen met bestuur, directie, medewerkers en cliënten van de zorginstellingen veilige en onveilige situaties. Hiervan wordt een verslag gemaakt met daarin de aandachtspunten voor de desbetreffende zorginstelling. Ook wordt een gezamenlijke ontruimingsoefening gehouden en worden voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd. De brandweer stimuleert om gebruik te maken van een e-learning module of een zogenaamde table-top oefening, waarbij met plattegrondtekeningen van de zorginstelling en een bijbehorende lego-set het ontruimen op papier wordt geoefend. GNBB is een succes en wordt momenteel doorontwikkeld aan de hand van pilots in de brandweerregio's, waaronder de VRU.

7. Doelgroep woonfunctie voor niet-zelfredzame bewoners

De woonfunctie voor niet-zelfredzame bewoners kent een grote diversiteit. Variërend van één of een aantal geschakelde woonhuizen midden in een woonwijk tot grote flatgebouwen. Het grote verschil tussen deze doelgroep en de bewoners van ziekenhuizen en verpleeghuizen (de gezondheidszorgfunctie) is de mate van brandveiligheidsvoorzieningen. Waar voor de gezondheidszorgfunctie een uitvoerig pakket aan voorschriften bestaat aan bouwkundige, installatietechnische en organisatorische maatregelen -in combinatie met een vergunningplicht-, is het regiem voor de woonfunctie voor niet-zelfredzame bewoners minder uitvoerig. Voor deze bewoners zijn aanvullende stimulerende maatregelen noodzakelijk. De maatregelen als genoemd voor de doelgroep ouderen in zorginstellingen zijn ook hier van toepassing. Daarnaast kunnen medewerkers van thuiszorgorganisaties en WMO-consulenten een rol vervullen bij het bevorderen van het bewustzijn van deze doelgroep. Met die laatste worden praktijkervaringen opgebouwd tijdens een proef in de veiligheidsregio.

8. Doelgroep bewoners van woningen

Deze doelgroep is overwegend succesvol bereikt in diverse lokale of districtelijke varianten:

8a Woningen: Aandachtswijken

Het handboek veilig wonen is in Amersfoort ontwikkeld en kent zowel regionale als landelijke navolging. Het is een interventie enerzijds gericht op het voorkomen van brand door het vergroten van het veiligheidsbewustzijn (zicht op risico's in de woonomgeving zoals roken, koken, stoken, wassen en drogen en technische mankementen waaronder die met elektriciteit. Anderzijds door het versterken van (zelf)redzaamheid door het gebruik van rookmelders en het beschikken over een vluchtplan.

Een toekomstige verdere integrale benadering in het kader van de gezonde- en veilige wijkaanpak biedt mogelijkheden. Allianties met aanbieders van zorg, GGD, huisvesting, maatschappelijke steun, burgerparticipatie, mantelzorgers en gemeenten is daarvoor onontbeerlijk.

8b Woningen: Rookmeldercampagne

Een beschikbare variant op bovenstaande is de Rookmeldercampagne in district Binnensticht-Lekstroom. Doelgroep vormen bewoners van woningen in een bepaalde wijk. Bewoners worden wijkgericht persoonlijk aangeschreven en op een later moment op afspraak bezocht. Waar nodig en mogelijk wordt een rookmelder opgehangen en wordt voorlichting gegeven. Bewoners worden aangespoord om zelf te werken aan hun veiligheid. De rookmeldercampagnes zijn in 2013 onderzocht. Bewoners zijn zeer positief en geven de actie een rapportcijfer 8. In 2014 wordt de actie in meerdere gemeenten uitgerold.

8c Woningen: Ambassadeurschap

Deze variant is in ontwikkeling in district Rijn en Venen. Hierbij worden nieuwe vormen van vrijwilligheid toegepast (vrijwilligers voor wijkbrandveiligheid en een wijkbrandveiligheidsfunctionaris) en wordt de jeugdbrandweer ingezet. In 2014 is de doorstart van de inzet van de Ambassadeurs (brandweer vrijwilligers) voor brandveiligheid.

8d Woningen: Workshop zelfredzaamheid

In deze workshop komen burgers in groepen van 10-15 personen een avond op bezoek bij de brandweer. Zij leren theorie en praktijk over brand, brand voorkomen en hoe een brand veilig te bestrijden. De ervaringen zijn positief, waarbij vooral oudere bewoners worden bereikt.

8e Woningen: Allianties

In andere varianten wordt gebruik gemaakt van allianties met woningbouwverenigingen, thuiszorginstellingen, medewerkers van Wet Maatschappelijke Ondersteuning (brandpreventieweek 2013) en de Brandwondenstichting. De ervaringen wisselen per alliantie en enkele proeven lopen nog. Ook heeft in onze regio een pilot plaatsgevonden in de verbinding sociale en fysieke veiligheid: "Samen Veilig Thuis". Tot slot wordt landelijk nagedacht over het ontwikkelen van een App Brandveiligheid in Woningen.

In de BVL-catalogus (eind 2013) worden deze varianten gedetailleerd beschreven.

9. Doelgroep 60+

Hierbij wordt ingezet op een interventie waarbij door ouderen, aan ouderen voorlichting wordt gegeven. Niet alleen vindt deze voorlichting plaats in het kader van brandveiligheid, maar ook worden de aspecten braak- en valveiligheid meegenomen. Met deze systematiek wordt integraal invulling gegeven aan voorlichting bij een snel

groeïende kwetsbare doelgroep (zie het onderzoek Fatale woningbranden) op het gebied van preventie in de meest brede zin van het woord.

10. Doelgroep jeugd

Voor de jeugd zijn twee methoden ontwikkeld en getoetst: een lespakket en voorlichting door een brandweerfunctionaris die een school bezoekt. Beide methoden sorteren effect bij de jeugd. Uit onderzoek blijkt verder dat interventies die gericht zijn op basisschoolleerlingen ook hun uitwerking hebben op ouders. Daarom is het zinvol in de beschikbare lespakketten opdrachten op te nemen waarbij kinderen in kaart brengen hoe de veiligheid thuis is geregeld en om het praten over brandveiligheid te stimuleren. Een combinatie van een lespakket en een bezoek van de brandweer is aan te raden (appelleert aan de verbeeldingskracht van de kinderen). Er wordt gekeken hoe het lespakket digitaal kan worden aangeboden. Er zijn lespakketten ontwikkeld voor de groepen 4, 7 en 8 van het basisonderwijs.

11. Doelgroep studenten

Studenten zijn vaak onvoldoende bezig met brandveiligheid. Traditionele voorlichting in stands op introductiedagen en folders is niet effectief gebleken. Er zijn twee evidence based interventies ontwikkeld en getoetst: een interventie gericht op afgeplakte rookmelders en één op geblokkeerde vluchtroutes. Hierbij is gebruik gemaakt van het gedragsprincipe dat mensen doorgaans doen wat veel anderen doen, met name als die anderen op hen lijken. In de communicatie is benadrukt dat de meeste anderen het goede gedrag vertonen. De uitingen waren twee simpele stickers die op de muur geplakt werden in de algemene ruimten zoals in de gang van studentenhuisen. Studenten bleken de hoofdentree en extra vluchtroutes van het pand vaker vrij te houden van obstakels (van 73% naar 90%). Aanwezige installaties in de keuken leverden minder vaak brandgevaar op (van 48% naar 92%). Opvallend was ook de verbeterde hygiëne in het kader van brandveiligheid (33% van de huizen verschoof van slecht tot redelijk naar goed). Er wordt landelijk onderzocht of een uitrol kan plaatsvinden met behulp van grote kamerverhuurders (corporaties en georganiseerde particulieren).

12. Versterken BHV-organisaties

12a Actief ondersteunen van BHV-organisaties

Bedrijven en instellingen zijn vanuit de Arbowet verplicht om een risico-inventarisatie & evaluatie (RI&E) op te stellen, met als doel de medewerkers een veilige werkomgeving te bieden. Eén van de uitkomsten van een RI&E is het inrichten en in stand houden van een BHV-organisatie. De brandweer benadert de brandveiligheid van een gebouw integraal via drie pijlers: bouwkundige-, installatietechnische en organisatorische maatregelen. De bouwkundige- en installatietechnische maatregelen zijn gebaseerd op de bouwregelgeving, de organisatorische maatregelen, zoals gezegd, op de Arbowet. Door veiligheidszorg integraal te benaderen heeft de brandweer ook een actieve rol bij de BHV-organisatie. Niet als toezichthouder, dat is immers de rol van de Inspectie SZW, maar door te stimuleren dat bedrijven en instellingen een realistische RI&E opstellen, ook in de nachtsituatie, en een goede opvang en samenwerking met de hulpdiensten organiseren, ontstaat een beter niveau van veiligheidszorg en een grotere veerkracht in die bedrijven en instellingen. Deze veerkracht moet bedrijven en instellingen in staat stellen om zich voor te bereiden op incidenten en een handelingsperspectief te geven vanaf het moment dat een brand wordt ontdekt tot het moment dat de brandweer arriveert.

12b VMBO-leerlingen opleiden tot BHV-er

VMBO-scholieren worden opgeleid tot complete BHV-er (brandweerdeel en EHBO-deel). Na de opleiding plukken bedrijven en instellingen hier de vruchten van. Tevens nemen de kansen op de arbeidsmarkt toe en levert het mogelijk brandweervrijwilligers op. Dit initiatief heeft in 2009 de landelijke Jan van der Heijdenprijs gewonnen.

13. Keurmerk Veilig Ondernemen

Het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) is een stimuleringsmaatregel om de veiligheid en leefbaarheid van bedrijventerreinen en winkelgebieden te verbeteren. Brandveiligheid maakt een bescheiden onderdeel uit van de huidige initiatieven in KVO. KVO heeft tot doel het bewustzijn over (brand)veiligheid bij ondernemers te verhogen. Bovendien biedt het KVO de gelegenheid om niet alleen de veiligheid in de ondernemingen op zich te vergroten. Ook het gebied –de openbare ruimte- waarin de ondernemingen zijn gelegen maakt onderdeel uit van KVO. Hierdoor kan de bereikbaarheid voor de brandweer en de effecten bij brand op naastgelegen ondernemingen –bijvoorbeeld door buitenopslagen op industrieterreinen- ook worden aangepakt.

14. Planvorming brandweer

14a Gebiedsontwikkeling

Naast de bouwkundige- en installatietechnische voorzieningen in een gebouw, zijn gebiedsgerichte voorzieningen belangrijke uitgangspunten voor een snelle en effectieve inzet van de brandweer. Gebiedsgerichte voorzieningen zijn bluswatervoorzieningen en de bereikbaarheid voor brandweervoertuigen. De meeste gebiedsontwikkelingen ontstaan op initiatief van gemeenten en van ontwikkelaars. De brandweer biedt zich actief aan als adviseur van die gemeenten en ontwikkelaars, met als doel in een zo vroeg mogelijk stadium de gebiedsgerichte brandveiligheidsvoorzieningen te borgen in de ontwikkeling van een gebied. Door in een zo vroeg mogelijk stadium in het traject betrokken te zijn, kunnen voorzieningen nog relatief eenvoudig in de ontwikkeling (en –exploitatie) worden meegenomen.

14b Operationele voorbereiding op incidenten

Wanneer de brandweer is voorbereid op kenmerken van een gebouw en zijn bewoners, is zij in staat om bij een incident sneller op te treden. Het is niet realistisch van elk gebouw in onze regio in kaart te brengen (ca. 600.000 gebouwen, incl. woningen). Om die reden brengt de brandweer alleen de grotere risico's in kaart. Door specifieke bedrijven en instellingen in het kader van VOM aan te merken als verhoogd risico is de brandweer sneller in staat om operationeel op te treden, waardoor een deel van het verlies in opkomsttijd wordt teruggewonnen. Er is sprake van een verhoogd risico bij verminderd zelfredzame personen of een groot aantal personen (> 500). Planvorming houdt in dat de brandweer een gebouw of een gebied in kaart brengt en onderwerpen als bereikbaarheid voor brandweervoertuigen, bluswatervoorzieningen, toegangsmogelijkheden, opslagen van gevaarlijke stoffen en andere specifieke kenmerken vooraf in kaart brengt.

Regulerende preventie

15. Periodiek toezicht

Binnen de overheid is het houden van toezicht een beproefd middel om te controleren of bedrijven en instellingen zich houden aan de voorschriften die de overheid heeft opgesteld. Wanneer wordt geconstateerd dat regels niet worden nageleefd, volgt een correctie. De vorm en de mate waarop een bedrijf of instelling wordt gecorrigeerd hangt af van de mate en het soort overtreding: van een vriendelijke waarschuwing tot formele handhaving in de vorm van een aanschrijving met last onder dwangsom of bestuursdwang. De brandweer voert periodiek toezicht uit in gebouwen, vooral in die gebouwen waar sprake is van een omgevingsvergunning of melding brandveilig gebruik. De frequentie waarmee dit toezicht wordt uitgevoerd is afhankelijk van het risico op slachtoffers bij brand. Reguliere preventie is een effectief middel gebleken om er voor te zorgen dat de voorzieningen ter voorkoming en beperking van brand ook daadwerkelijk in gebouwen worden aangebracht en in stand worden gehouden.

In het kader van VOM wordt de toezichtfrequentie van gebouwen herzien. Het doel hiervan is om regulerende preventie in te zetten als instrument voor een bredere doelgroep dan alleen de bedrijven of instellingen waarvoor een omgevingsvergunning of melding brandveilig gebruik verplicht is. Toezicht is ook een bruikbaar instrument voor het vergroten van de veiligheidszorg in bijvoorbeeld verschillende vormen van woningen voor minder-zelfredzame personen of industriegebouwen waar gevaarlijke stoffen worden opgeslagen of verwerkt. Hier horen ook de grootste risico's bij, zoals BRZO-bedrijven.

De VRU onderzoekt of de toezichtfrequentie van de laagste risico's binnen de meldingsplichtige gebouwen (gebouwen met zelfredzame personen, een relatief lage bezetting (< 500 personen) en een lage impactscore in het brandrisicoprofiel) omlaag kan worden gebracht. De reden hiervoor is dat stimulerende maatregelen, zoals hierboven beschreven, mogelijk effectiever zijn voor deze gebouwcategorieën.

Bijlage 2

Uitkomsten onderzoek naar tijdswinst met variabele voertuigbezetting

Onderzoek naar tijdswinst met variabele voertuigbezetting

Gedurende het project is er een onderzoek gedaan naar het verschil in uitruktijd van tien vrijwillige uitruklocaties als gebruik zou worden gemaakt van variabele voertuigbezetting (vierpersoonsbezetting). Feitelijke registratie van uitruktijden van brandweereenheden met een vierpersoonsbezetting was niet mogelijk. Derhalve is er een analyse gemaakt op basis van theoretisch berekende uitruktijden met een zespersoonsbezetting (kolom 3) in relatie tot de gerealiseerde uitruktijden met een zespersoonsbezetting (kolom 1). Het afwijkingpercentage is hiertussen is weergegeven in kolom 2.

In kolom 4 is de theoretische berekening gemaakt voor een vierpersoonsbezetting, waar een bevelvoerder en een chauffeur onderdeel van uit maakt. De theoretische tijdswinst is weergegeven in kolom 5. Om theorie en praktijk met elkaar te verenigen is de tijdswinst zoals weergegeven in kolom 5 gecorrigeerd. De gemiddelde theoretische tijdswinst van 18 seconden (kolom 5) is gecorrigeerd met de gemiddelde afwijking van 35 % hetgeen resulteert in een gemiddelde tijdswinst van 24 seconden voor deze tien uitruklocaties.

Post	Historisch (realistisch)	afwijking tov Standaard	Standaard		Winst t.o.v. Standaard	1e vier personen	Winst t.o.v. Standaard
			Care Berekend	Flexibele bezetting			
Amersfoort Noord	5:04	34%	3:47	3:47	0:00	3:29	0:18
Houten Hoofdpost	5:03	13%	4:28	3:49	0:39	3:37	0:51
Maarssen	3:51	72%	2:14	2:05	0:09	1:41	0:33
Mijdrecht	3:50	24%	3:06	2:57	0:09	2:42	0:24
Nieuwegein	3:25	15%	2:58	2:38	0:20	2:28	0:30
Nieuwer Ter Aa	2:43	92%	1:25	1:20	0:05	1:19	0:06
Renswoude	2:22	41%	1:41	1:26	0:15	1:25	0:16
Utrecht Zuilen	3:55	25%	3:08	2:10	0:58	2:10	0:58
Veenendaal	3:52	16%	3:20	3:14	0:06	2:25	0:55
Soest Hoofdpost	6:21	64%	3:53	3:31	0:22	3:07	0:46
Gemiddelden	4:02	35%	3:00	2:41	0:18	2:26	0:33
					0:24		0:45

- Historisch (Realistisch) = Gemiddelde uitruktijd o.b.v. historische data (Cognos)
 Care Berekend = Tijd berekend volgens Care-methodiek (1 bevelvoerder, 1 chauffeur, 4 manschappen)
 Flexibele bezetting = Tijd berekend o.b.v. flexibele bezetting (1 bevelvoerder, 1 chauffeur, 2 manschappen)
 1e vier personen = Tijd berekend o.b.v. de eerste vier plaatsen gevuld (ongeacht de functies)

Bijlage 3

Overzicht onderliggende documenten

Overzicht onderliggende documenten

- Brandweer Nederland en Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (2013), *Vrijwilliger bij de brandweer, visie van voor en door vrijwilligers bij de brandweer*
- BRUL (2005), *Repressief Dekkingsplan*
- Commissie Hoekstra (2013), *Evaluatie Wet veiligheidsregio's en het stelsel van Rampenbestrijding en Crisisbeheersing*
- Inspectie Veiligheid en Justitie, *Dekkingsplannen 2013*
- Instituut Fysieke Veiligheid (2012), *Fatale woningbranden 2008 – 2012*
- Instituut Fysieke Veiligheid (2012), *Fatale woningbranden 2012*
- IOOV (2012), *Ter Plaatse, onderzoek naar de opkomsttijden en dekkingsplannen van de brandweer*
- Minister van Veiligheid en Justitie (2012), *Handreiking opkomsttijden registratie van afwijkingen en motivering in dekkingsplannen*
- Nota van toelichting bij het Besluit veiligheidsregio's
- NVBR (2010) Brandweer over Morgen, strategische reis als basis voor vernieuwing
- NVBR (2012), *Leidraad Grootschalig Optreden*
- NVBR (2010), *Visie waterongevallenbeheersing brandweer 2010-2014*
- VRU (2008), *Brandrisicoprofiel, fundament voor een dynamisch brandrisicoprofiel* (niet vastgesteld)
- VRU (2011), *Regionaal Risicoprofiel*
- VRU (2013), *Materieel Spreidingsplan*
- VRU (2013), *Notitie Bestuurlijke Uitgangspunten*, vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 14 januari 2013
- VRU (2013), *Notitie Operationele Uitgangspunten Slagkracht*
- VRU (september 2013), *Toolbox risicobeheersingsmaatregelen ten behoeve van bestuurlijk gemotiveerd afwijken*
- VRU, Diverse projectnotities Veiligheidszorg op Maat
- Wet veiligheidsregio's en Besluit veiligheidsregio's

Bijlage 4

Termen en definities

Termen en definities

Dekkingsplan	Een document met daarin de spreiding van personeel en materieel, de beschrijving van de opkomsttijden, waaronder beargumenteerd afwijken, inclusief financiële paragraaf.
Opkomsttijd	De tijd die verstrijkt tussen de aanneming van de melding op de alarmcentrale tot het ter plaatse komen van de eerste brandweereenheid.
Tijdnorm	Wettelijke tijdnormen die ten aanzien van opkomsttijden aan gebruiksfuncties zijn gesteld in het Besluit veiligheidsregio's
Brandrisicoprofiel	Een geografische weergave van objecten, ingedeeld naar objectfuncties.
Brandweezorg	Het totale pakket aan maatregelen dat de brandweer biedt om de (brand)veiligheid te vergroten dan wel te bestendigen. Het betreft maatregelen op het gebied van repressie en risicobeheersing tezamen.
Materieelspreidingsplan	Een document met daarin de beschrijving van de spreiding van materieel.
Slagkracht	Het benodigde potentieel wat noodzakelijk is voor een succesvolle bestrijding van een incident.
Veiligheidsniveau	Het totaal van veiligheid (het 'resultaat'). Dus een samenstelling van risico en veiligheidszorg die wordt geboden om het risico af te dekken. Het veiligheidsniveau geeft dus weer WAT het bestuur van de organisatie verwacht. De bestuurlijke uitgangspunten geven hier invulling aan.
Veiligheidszorg	Dit geeft invulling aan de HOE-vraag en is hetgeen actief wordt georganiseerd om de risico's af te dekken. Dat kan door het leveren van repressie (warme kant) en/of preventie/risicobeheersing (koude kant).
Toolboxinstrumenten	Maatregelen die getroffen kunnen worden om de veiligheidszorg te verhogen. Dat kan aan de kant van de operationele organisatie op het gebied van risicobeheersing.
Operationele Organisatie	De (brandweer)organisatie die optreedt bij het bestrijden van incidenten.
Risicobeheersingsmaatregelen	De maatregelen die getroffen worden om een incident in een object te voorkomen en beheersbaar te houden. Het betreft regulerende en stimulerende preventie.

Regulerende preventie

Het bevorderen van een veilige fysieke leefomgeving, door het beperken van de mogelijkheden voor branduitbreiding en het vergroten van de vluchtmogelijkheden. Hieraan wordt invulling gegeven door de zogenaamde Vergunning-, Toezicht- en Handhavingstaken (VTH). Hieronder vallen de wettelijk verplichte (brand)veiligheidsadviesing voor Ruimtelijke Ontwikkeling en voor het verstrekken van omgevingsvergunningen. Ook toezicht en adviesing over handhaving van brandveilig gebruik vallen hieronder.

Stimulerende preventie

Het zoveel mogelijk voorkomen van branden door het vergroten van het veiligheidsbewustzijn en het bevorderen van de zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid onder burgers en bedrijven. Onder de noemer (Brand)veilig Leven worden handvatten ontwikkeld voor interventies waarmee gedragsveranderingen worden bevorderd en meetbaar worden gemaakt. Ook productveiligheid behoort tot de stimulerende preventie, waarbij het gebruik van meer brandveilige materialen en meubilair wordt bevorderd (zoals brandvertragende matrassen in zorginstellingen en cellencomplexen alsmede meubilair).